

การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

นางสาวสุพิชญ์ชญา ผลชี

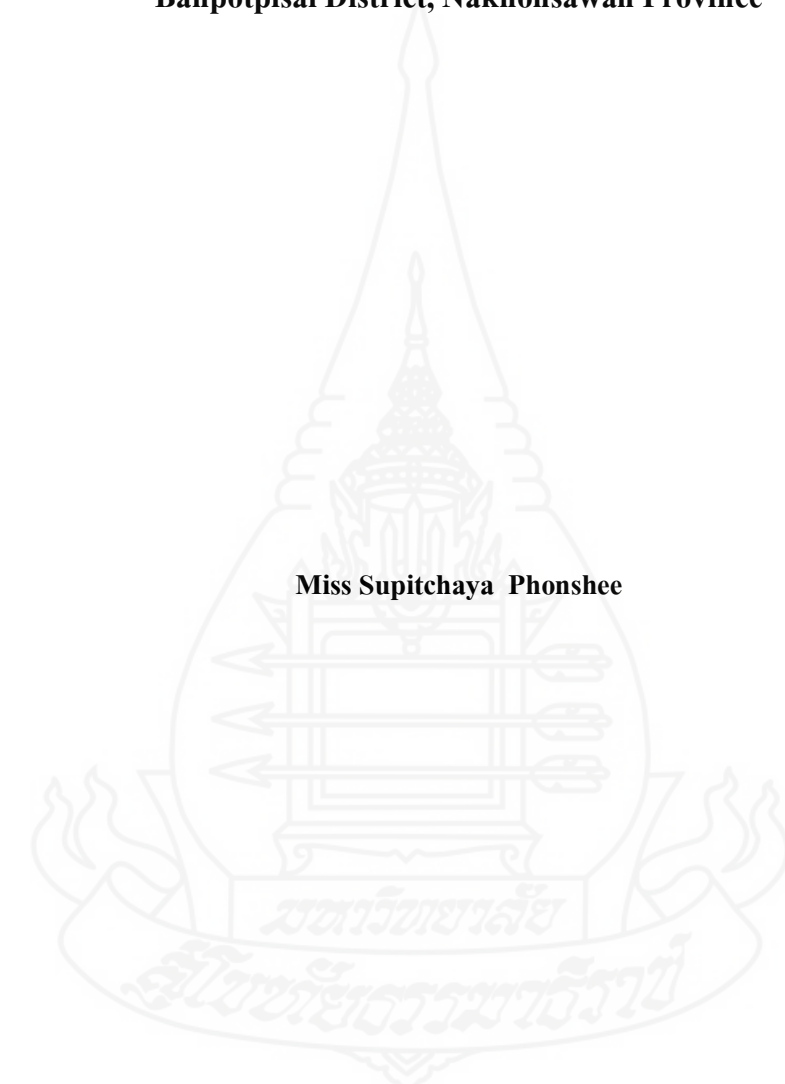

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2554

**An Evaluation of Nong Ta Ngu Sub-District Administrative Organization,
Banpotpisai District, Nakhonsawan Province**

Miss Supitchaya Phonshee

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Public Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2011

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
หนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
ชื่อและนามสกุล นางสาวสุพิชญ์ชญา ผลชี
แขนงวิชา บริหารรัฐกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จีระ ประทีป

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2555

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จีระ ประทีป)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. เจติมพงษ์ มีสมนัย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอ
บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

ผู้ศึกษา นางสาวสุพิชญ์ชญา ผลชี รหัสนักศึกษา 2533006041 **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จีระ ประทีปปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ(1) ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
หนองตาว 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านกระบวนการภายใน ด้านประชาชนผู้รับบริการและด้านการเรียนรู้และการ
พัฒนา(2) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองตาว

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณประชากรคือ พนักงานเจ้าหน้าที่ใน
อบต. หนองตาว จำนวน 51 คน และประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 6,264 คน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 400 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทอโรยามานัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการ
วิเคราะห์เนื้อหาและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า (1) ด้านการเงิน งบประมาณรายรับ-รายจ่ายของการดำเนินงานในปีงบประมาณ
2554 และ 2555 มียอดรายรับเท่ากับรายจ่ายเพราะทาง อบต.หนองตาว มีนโยบายจัดสรร รายรับและรายจ่ายให้
เท่ากัน ด้านกระบวนการภายในได้คะแนนการประเมินผลร้อยละ 92.00 อยู่ในระดับดีด้านประชาชนผู้รับบริการ
ประชาชนมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 อยู่ในระดับน้อย ด้านการเรียนรู้และ
การพัฒนาองค์กร ได้คะแนนประเมินผล 35 คะแนน จากคะแนนเต็ม 35 คะแนน แสดงว่ามีการพัฒนาบุคลากร
เพิ่มความรู้และทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับดี(2) ปัญหาในการดำเนินงาน ด้านการเงินงบประมาณ ปี 2554
และ 2555 มียอดรายรับเท่ากับรายจ่าย ทำให้ไม่มีเงินสำรองเหลือไว้ใช้จ่ายในเวลาฉุกเฉิน ด้านกระบวนการภายใน
องค์กร ต้องปรับปรุงในเรื่องการจัดเก็บรายได้ ด้านประชาชนผู้รับบริการ ขาดความทันสมัยของเครื่องมือ การ
แก้ไขปัญหาให้กับประชาชนมีความล่าช้าและขาดความมั่นคงของอาคารสำนักงาน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา
องค์กรอยู่ในระดับดี(3) ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินงาน ด้านการเงิน ควรมีการควบคุม
ค่าใช้จ่ายไม่ให้สูงเกินไปกว่ารายรับ เพื่อที่จะได้เก็บเงินสำรองไว้ใช้จ่ายในเวลาฉุกเฉิน ด้านกระบวนการภายใน
องค์กร ต้องมีการปรับปรุงในเรื่องการจัดเก็บรายได้ให้ดีขึ้น เช่น ต้องมีการจัดทำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียน
ทรัพย์สิน และทำแผนที่ภาษีไปใช้ ประกอบการประเมินภาษีด้วย เพื่อที่จะได้มีเงินเพียงพอที่จะนำมาพัฒนา
ท้องถิ่น ด้านประชาชนผู้รับบริการเจ้าหน้าที่ อบต. ต้องให้ความสนใจในการให้บริการแก่ประชาชน ได้แก่ ควร
ดำเนินการทำงานด้วยความรวดเร็ว มีการสร้างหรือหาเครื่องมือในการให้บริการมีความทันสมัยขึ้น ควรมีการดูแล
ซ่อมแซมความมั่นคงของตัวอาคารตลอดเวลา ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร ผู้บริหารอบต. ควรส่งเสริม
ด้านสวัสดิการการฝึกอบรม ตลอดจนฝึกทักษะในการใช้เครื่องมือต่างๆ ให้ทันสมัยกับผู้ปฏิบัติงาน

คำสำคัญ การประเมินผล องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครสวรรค์

Independent Study title: An Evaluation of Nong Ta Ngu Sub-District Administrative Organization, Banpotpisai District, Nakhonsawan Province
Author: Miss Supitchaya Phonshee; **ID:** 2533006041; **Degree:** Master of Public Administration; **Independent Study advisor:** Dr. Chira Prateep, Associate Professor;
Academic year: 2011

Abstract

The research aimed to: (1) evaluate the performance of Nong Ta Ngu Sub-district Administrative Organization (Nong Ta Ngu SAO) in four aspects: financial, internal process; recipients of public service, and organizational learning and development, (2) study the performance obstacles and recommend the solutions of the problems found.

This study was both quality and quantity research. Population comprised 51 officers of Nong Ta Ngu SAO and 6,264 eligible voters in sub-district of Nong Ta Ngu. Samples were 400 eligible voters derived from Yamane's formula. Instrument used were interview, questionnaire, and performance appraisal forms. Content analysis was employed together with statistical tools including frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The study revealed the followings (1) firstly, financial performance budget of revenues-expenses of operations were equal in fiscal 2011 and 2012, due to organization policy of equal revenues-expenses; secondly, internal process performance was graded at 92.00 percent or at high level, thirdly, on service recipients satisfaction; the recipients' satisfaction was at low level; lastly, on organizational learning and development, the organization was graded at of 35 points from total points of 35, which meant that Nong Ta Ngu SAO had good level of official development particularly on working knowledge and skill (2) on performance obstacles: firstly, on financial performance; budget of revenues-expenses of operations were equal in fiscal 2011 and 2012: the organization did not have reserve money for emergency expense, secondly, on internal process; the improvement in revenue collection was needed, thirdly, on service recipients satisfaction; there was lack of modern equipment, people's problems were solved slowly, lack of building stability, lastly, organizational learning and development was at good level. (3) recommendations for problems above were as followings: firstly, on financial performance; Nong Ta Ngu SAO should be assured the expense not exceed the revenues so to have reserve money ready for emergency situation, secondly, on internal process; the improvement in revenue collection was needed particularly the arrangement of tax mapping and property registration: tax mapping should be employed in tax evaluation, which would lead to better tax collection, and more money for local development; thirdly, on service recipients satisfaction; officers should pay more attention in serving the public, the service should be performed promptly; modern equipment should be installed for modern service delivery, building should be renovated and maintenance should be taken care of at all time, finally, on organizational learning and development, the management should provide personnel with appropriate welfare, together with training in necessary skills to be able to handle modern office equipment effectively.

Keywords: Evaluation, Sub-district Administrative Organization, Nakhonsawan Province

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยคณะกรรมการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ รวมทั้งให้กำลังใจมาโดยตลอดระยะเวลาการศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้คำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. จิระ ประทีป อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาใช้เวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และติดตามการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด รวมทั้งได้กรุณาให้ความรู้คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงงานค้นคว้าอิสระจนถูกต้องสมบูรณ์เป็นที่เรียบร้อย

ขอขอบคุณท่านเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ที่ให้ความอนุเคราะห์สำหรับข้อมูลของหน่วยงาน การสัมภาษณ์ การสอบถามและ การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยอันส่งผลให้งานค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา ครูบาอาจารย์และผู้ใกล้ชิดที่คอยให้กำลังใจและให้การสนับสนุน จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี

สุพิชญ์ชญา ผลชี

กรกฎาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับ Balanced Scorecard.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารท้องถิ่น.....	18
ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวอ อำเภอบรรพตพิสัย.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	51
รูปแบบการศึกษา.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	56
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
การประเมินผลการดำเนินงาน	63
ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของการดำเนินงาน	80
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
สรุปผลการวิจัย	82
อภิปรายผล	90
ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	99
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	100
ข แบบสอบถาม	102
ค แบบสัมภาษณ์	107
ง แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน	110
ประวัติผู้ศึกษา	124

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ข้อมูลพื้นที่ของตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์.....	37
ตารางที่ 2.2 ข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ตำบลหนองตาวอําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์.....	37
ตารางที่ 2.3 แสดงประชากรใน อบต.หนองตาว.....	38
ตารางที่ 2.4 ข้อมูลพื้นที่การใช้ประโยชน์ภายในตำบลหนองตาว.....	40
ตารางที่ 2.5 รายชื่อหมู่บ้านและผู้ใหญ่บ้านใน อบต.หนองตาว.....	42
ตารางที่ 2.6 ข้อมูลโรงเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีการศึกษา 2551.....	43
ตารางที่ 2.7 สถาบันและองค์กรทางศาสนา.....	43
ตารางที่ 2.8 ข้อมูลด้านการศึกษาของคณะผู้บริหาร.....	44
ตารางที่ 2.9 แสดงรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	45
ตารางที่ 3.1 แสดงเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว.....	52
ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์.....	53
ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์.....	55
ตารางที่ 3.4 รายละเอียดประเด็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของ อบต.หนองตาว.....	59
ตารางที่ 4.1 บัญชีงบรายรับ ประจำปีงบประมาณ 2553, 2554 และ 2555 ของแต่ละปีงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์.....	63
ตารางที่ 4.2 บัญชีรายจ่ายของปีงบประมาณ 2553, 2554 และ 2555 ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์.....	64
ตารางที่ 4.3 ตารางเปรียบเทียบรายรับ-รายจ่าย ปีงบประมาณ 2553, 2554 และ 2555 ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวอําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์.....	64
ตารางที่ 4.4 แสดงหัวข้อการประเมิน ด้านกระบวนการภายในขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เรื่องการจัดทำงบประมาณและการพัสดุ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว.....	66
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ผล เรื่อง การจัดเก็บรายได้ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว.....	67
ตารางที่ 4.7 แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานของ อบต.หนองตาว.....	67
ตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของ อบต.หนองตาว	68
ตารางที่ 4.9 สรุปผลคะแนนที่ได้ของหัวข้อการประเมิน.....	70
ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นตัวแทนของประชาชนผู้มีสิทธิ เลือกตั้ง ตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตาม อายุ การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาอยู่อาศัย และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย.....	71
ตารางที่ 4.11 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ อบต.หนองตาว ด้านสถานที่.....	73
ตารางที่ 4.12 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองตาว ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ อบต.	74
ตารางที่ 4.13 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ อบต.หนองตาว ด้านการให้บริการ.....	75
ตารางที่ 4.14 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ อบต.หนองตาว ด้านบุคลากรและภาพรวมของ อบต.....	76
ตารางที่ 4.15 ตารางสรุปความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ อบต.หนองตาว ด้านต่าง ๆ	77
ตารางที่ 4.16 แสดงผลการประเมินการปฏิบัติงานของ อบต.หนองตาว ในด้านการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์กร.....	78

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการแบ่งหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	31
ภาพที่ 2.2 อาณาเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	36
ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	44

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ กำหนดกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งเป็นกฎหมายหลักในการปกครอง และการบริหารประเทศ ได้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งการบริหารราชการแต่ละส่วน ถือเป็นส่วนหนึ่งของรัฐ ที่ทำหน้าที่ควบคุม สอดประสาน ติ และมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างกลมกลืน กล่าวคือ

1. ราชการบริหารส่วนกลาง เป็นการจัดระเบียบการปกครองตามหลักการรวมอำนาจ (Centralization) ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ขึ้นกับรัฐบาลโดยตรงทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารประเทศด้านต่างๆ

2. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค เป็นการจัดระเบียบการปกครองตามหลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) ได้แก่ จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ และรวมถึงตำบล หมู่บ้าน ซึ่งเป็น การ ปกครองท้องถิ่น แต่ก็คือว่าเป็นหน่วยย่อยของระบบการปกครองส่วนภูมิภาค

3. ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นการจัดระเบียบการปกครองตามหลักการกระจาย อำนาจ (Decentralization) ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ โดยรัฐบาลกระจาย ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ บางส่วน ไปให้ท้องถิ่นที่มีศักยภาพ และความพร้อมเพียงพอ รวมทั้งมี รายได้ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร ทางการบริหาร เป็นของตนเอง ได้มีอิสระในการ บริหารงานท้องถิ่น และมีอำนาจหน้าที่ตามภารกิจที่รัฐบาลกำหนด

ในรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยมีหลายรูปแบบ ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 70 ที่บัญญัติว่าให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มิ กฎหมายกำหนด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเมื่อครั้งที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะ

ผู้บริหารของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมบ้านกาชาดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เมื่อ วันพุธที่ 29 มีนาคม 2549 ว่า

“เดี๋ยวนี้ไปที่ไหนหรือไปเยี่ยมประชาชนที่ใด เมื่อได้รับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชน ก็บอกให้ไปร้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น”

จากพระราชดำรัส ข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญใกล้ชิด สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้รวดเร็วและตรงตามความต้องการมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานท้องถิ่นที่กฎหมายของไทยได้กำหนดให้เกิดขึ้นมาหลังสุด แต่กลับได้รับความสนใจในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเป็นอย่างมากนี้ นั่นคือ องค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ชาวบ้านเรียกกันจนติดปากว่า "อบต." องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นบนหลักการของการกระจายอำนาจบริหารการปกครองให้แก่ประชาชนตามแนวทางแห่ง ประชาธิปไตย เป็นการกระจายอำนาจการปกครอง โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อม มีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริการสาธารณะที่มีความหลากหลาย การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง มีอำนาจหน้าที่ของตนโดยเฉพาะ แต่ทั้งนี้ ต้อง คำนึงถึงความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ด้วย (โกวิทย์ พวงงาม 2550: 20)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีการพัฒนามาจากสภาตำบล ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้ ในปี 2542 และในปี 2546 อบต. มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งจัดระบบ บริการสาธารณะอื่นๆ ให้แก่ประชาชน มีฐานะเป็นหน่วยการบริหารราชการท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจ ในการทำนิติกรรมตามสัญญาทางกฎหมายได้เอง และที่สำคัญคือประชาชนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาท้องถิ่นของตนเองโดยตรง เนื่องจากคณะกรรมการและการบริหารมาจากการเลือกตั้งของ ประชาชนเกือบทั้งหมด อันได้แก่ นายก อบต. และการใดๆ ภายในเขตรับผิดชอบ ต้องคำนึงถึง ความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนด้วย

การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความสำคัญหรือมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างมาก การบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวช่วยให้ภาครัฐสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว การบริหารงานที่ขาดความยืดหยุ่น อันเป็นผลจากการมี โครงสร้างการตัดสินใจแบบยืดยาวบังคับบัญชา ทำให้การบริหารจัดการสนองต่อสถานการณ์ใหม่ๆ ได้อย่างเชื่องช้า ด้วยความต้องการของผู้บริหาร เพื่อตอบสนองความต้องการ

ของผู้รับบริการ การ บริหารงานภาครัฐแบบจ้างเหมาจึงถูกนำมาใช้มากขึ้น ดังนั้นศักยภาพในการ ให้บริการสาธารณะของ ภาครัฐ จึงจำเป็นต้องศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ เพื่อประเมินศักยภาพหรือ ความสามารถของการ ให้บริการสาธารณะ และเพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการกำหนด นโยบายและแนวทางการบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบล นับว่าเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญ และ ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รวมทั้งยังถือว่าเป็นการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ในระดับ รากหญ้าอีกด้วย เมื่อได้มีการศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลใน ลักษณะ ดังกล่าวข้างต้น เชื่อว่าคงจะเกิดประโยชน์ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีพัฒนาการ ในการ สร้างแบบอย่าง ในการบริหารท้องถิ่นระดับล่างต่อไป

ประกอบกับ ที่ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่)พ.ศ.2546 จัดตั้งหน่วยงาน อบต. นับถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า 10 ปี แล้ว พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่และกระจายในทุกภูมิภาคทั่วประเทศในปัจจุบัน มี จำนวนทั้งสิ้น 6,157 แห่ง ข้อมูลจากส่วนวิจัยและพัฒนาระบบรูปแบบฯ กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น(2551) ซึ่งจากข้อมูลนี้จะเห็นได้ว่า จำนวนหน่วยงานท้องถิ่น ในรูปแบบองค์การบริหาร ส่วนตำบลมีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าหากได้พิจารณาถึงจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ปัจจุบันมีจำนวนอยู่ประมาณ 100,000 คนนั้น ว่าหากมีปัญหาเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานเกิดขึ้นแล้ว ปัญหาที่ย่อมจะมีตามมาอีกด้วยเช่นกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอยรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ เป็น องค์การ บริหารส่วนตำบลที่พื้นที่กว้างใหญ่ มีจำนวนหมู่บ้านถึง 3 หมู่บ้าน และมีประชากรในเขต พื้นที่ปกครอง จำนวนค่อนข้างมาก ผู้ศึกษาวิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาถึง ผลการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอยรรพตพิสัย ว่าคณะผู้บริหารได้มีการดำเนินงานใน ลักษณะใด ในการบริหารจัดการองค์กร การพัฒนาบุคลากรขององค์กร การให้บริการประชาชน ตลอดจนขั้นตอนและวิธีการในการแก้ปัญหาของชุมชน ผู้ศึกษาจึงเลือกศึกษาในหัวข้อเรื่องการ ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในอดีตการประเมินผลการปฏิบัติงานนี้ ยังไม่เป็นการประเมินที่ครอบคลุมทั่วทั้ง องค์การและยังขาดความต่อเนื่องในการประเมินผล ทำให้ไม่สามารถทำการประเมินเพื่อใช้ในการ พัฒนาชุมชนนั้นๆได้เท่าที่ควร

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจศึกษา การประเมินผล การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้เครื่องมือ Balanced Scorecard มาใช้ในการ ประเมินผล เหตุผลในการนำเครื่องมือ Balanced Scorecard มาใช้เพราะเป็นเครื่องมือที่ได้รับความ

นิยมอย่างแพร่หลายอยู่ในปัจจุบันนี้ ซึ่งมีการประเมินเป็น 4 มิติ คือ มิติทางการเงิน มิติด้านลูกค้า มิติกระบวนการจัดการภายในและมิติการเรียนรู้และการพัฒนา ในช่วงต้นเริ่มจากหน่วยงานภาคเอกชนนำมาใช้จากนั้นค่อยๆ มายังหน่วยราชการและเป็นที่สนใจมากยิ่งขึ้นในวงราชการ เมื่อรัฐบาลปฏิรูประบบราชการขนานใหญ่ โดยนำเครื่องมือ Balanced Scorecard มาใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการปฏิบัติราชการ โดยมีคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ก.พ.ร. เป็นอำนวยการหลัก และมีองค์กรอิสระภายนอก คือ บริษัท Thai Rating and Information Services (Tris) เป็นผู้วางระบบและประเมินผลปฏิบัติราชการในการที่ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เน้นในการสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนควบคู่กับความโปร่งใสในการทำงาน ดังว่า ราชการเป็นผู้ที่มีหน้าที่ทำให้ประชาชนชื่นใจ รัฐบาลได้ใช้การวัดผลการปฏิบัติราชการเป็นคัมภีร์และแรงส่ง ในการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานด้วยความรวดเร็ว

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

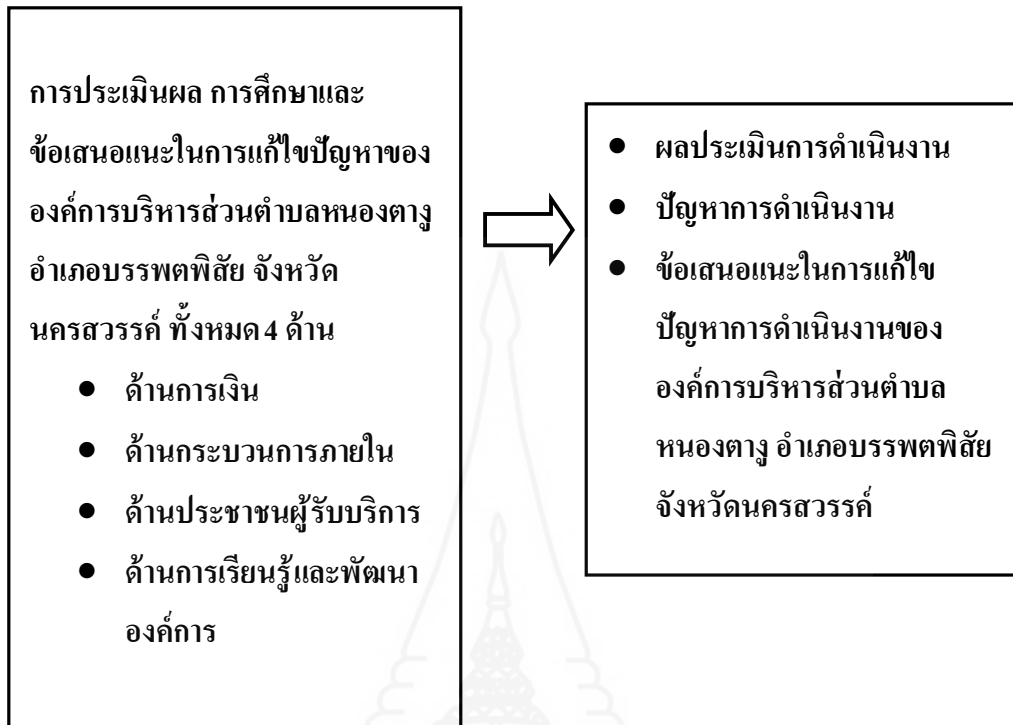
2.1 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านกระบวนการภายใน ด้านประชาชนผู้รับบริการ และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จะเป็นการประเมินผล โดยใช้แนวทางของ Balanced Scorecard ซึ่งได้กำหนดมิติในการ ประเมินผลองค์กรออกเป็น 4 มิติ คือ

- 3.1 มิติด้านการเงิน
- 3.2 มิติด้านกระบวนการภายใน
- 3.3 มิติด้านประชาชนผู้รับบริการ
- 3.4 มิติด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษารั้งนี้ ศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีจำนวนหมู่บ้าน 13 หมู่บ้าน ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง 6,462 คน โดยทำการศึกษาเอกสาร รายงานการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว การทำแบบสัมภาษณ์เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล การทำแบบสอบถามและการทำแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนผู้รับบริการที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง โดยการสุ่มตัวอย่างตามจำนวนตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน

4.1 ขอบเขตในด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาการดำเนินการบริหารของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว ตามแนวทางของ Balanced Scorecard โดยจำแนกเป็น 4 มิติ ดังนี้

มิตีที่ 1 ด้านการเงิน

- ศึกษาถึงขีดความสามารถในการจัดหาเงินงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการพัฒนาในตำบลที่หน่วยงานรับผิดชอบอยู่ ตลอดจนความเหมาะสม ในการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน

มิตีที่ 2 ด้านกระบวนการภายในองค์กร

- ศึกษาการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การประชาคม หมู่บ้านการวางแผนการดำเนินงานและการจัดการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อสนองต่อความต้องการของชุมชน และมีประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

มิตีที่ 3 ด้านประชาชนผู้รับบริการ

- ศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนในชุมชนผู้รับบริการ ในด้าน การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของหน่วยงาน ความพึงพอใจต่อสถานที่ การให้บริการ และภาพลักษณ์ โดยรวมขององค์การ

มิตีที่ 4 ด้านการเรียนรู้และพัฒนาองค์กร

- ศึกษาถึงแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล การเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน การเพิ่มความสามารถของบุคลากร เพื่อเพิ่มการให้บริการแก่ประชาชนในชุมชน

4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่

1. พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 51 คน ประกอบด้วย ปลัด อบต. 1 คน นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล 1 คน รองนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล 2 คน เลขานายกองกิจการบริหารส่วนตำบล 1 คน สมาชิก อบต.ของแต่ละหมู่บ้าน 26 คน พนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักปลัด อบต. 5 คน พนักงานเจ้าหน้าที่ในส่วนการคลัง 4 คน พนักงาน เจ้าหน้าที่ในส่วนโยธา 3 คน ลูกจ้างประจำ 11 คน ลูกจ้างตามภารกิจ 4 คน พนักงานทั่วไป 3 คน

2. ประชาชนทั้งหมด 6,462 คน จาก 13 หมู่บ้านของตำบลหนองตาว อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว

4.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ทั้งหมด 51 คน มาจากตัวแทนของ

1. ประชากรในหมู่บ้าน ซึ่งได้คำนวณมาจากตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 400 คน

2. พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอ
บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 51 คน

4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

กำหนดขอบเขตไว้ภายในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอ
บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เก็บข้อมูลภาคสนามระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2555– มิถุนายน ปี พ.ศ.
2555

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การประเมินผล (evaluation) หมายถึง กระบวนการในการวิเคราะห์และการ
ประเมินคุณค่าอย่างเป็นระบบ โดยจะเกี่ยวกับการวัด ซึ่งจะต้องมีตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนมีเกณฑ์การ
เปรียบเทียบเพื่อวัดคุณค่า

5.2 องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบหนึ่งที่ตั้ง
ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งปัจจุบันมี 3 ขนาด
คือ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ซึ่งหมายถึงองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ไม่ถึง
รวมกันอุดหนุน 20 ล้านบาทขึ้นไป องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง คือ องค์การบริหาร ส่วน
ตำบลที่มีรายได้ โดยไม่รวมเงินอุดหนุนตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป และองค์การบริหารส่วน ตำบล
ขนาดเล็ก คือองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังไม่ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล
ขนาดกลาง

5.3 งบประมาณ หมายถึง แผนงานหรืองานสำหรับประมาณการด้านรายรับและ
รายจ่าย แสดงในรูปตัวเลข จำนวนเงิน และการแสดงแผนดำเนินงานออกเป็นจำนวนตัวเลข

5.4 Balanced Scorecard หมายถึง เครื่องมือวัดประสิทธิภาพ ในการทำงานของ
องค์การช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยการวัด หรือประเมินที่จะช่วยให้องค์กรเกิด
ความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมุ่งเน้นในสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร

5.5 ด้านการเงิน หมายถึง การวัดผลโดยพิจารณาจากตัวชี้วัด ในการเพิ่มขึ้นของ รายได้
และการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

5.6 ด้านประชาชนผู้รับบริการ หมายถึง การวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการ ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน การบริการที่มีคุณภาพ การรักษาผู้รับบริการเดิมและการเพิ่มขึ้นของผู้รับบริการใหม่

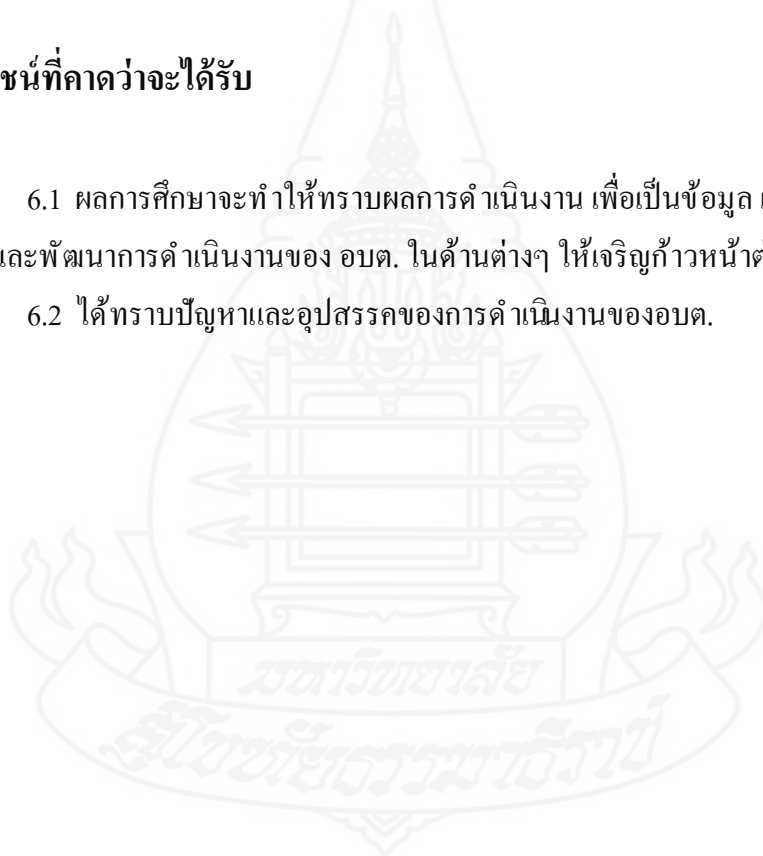
5.7 ด้านกระบวนการจัดการภายใน หมายถึง การวัดกระบวนการหลักที่มีผลกระทบต่อผู้รับบริการ การปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการสร้างมาตรฐานและการประกันคุณภาพการให้บริการ

5.8 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา หมายถึง การวัดผลการเพิ่มความรู้และทักษะให้กับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่โดยการฝึกอบรมพนักงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ และพัฒนาของหน่วยงานรวมทั้งนวัตกรรมใหม่ของหน่วยงาน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ผลการศึกษาจะทำให้ทราบผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูล และแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานของ อบต. ในด้านต่างๆ ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

6.2 ได้ทราบปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานของอบต.

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่อง“การประเมินผลดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารต่าง ๆ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานี้ มีนักทฤษฎี นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาและให้ทัศนะไว้มากมาย ซึ่งสามารถใช้เป็นกรอบนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางประกอบการศึกษา โดยแบ่งเนื้อหาสาระสำคัญดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล
2. แนวคิดเกี่ยวกับ Balanced Scorecard
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารท้องถิ่น
4. ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาวิจัย รวบรวมรายละเอียดในแต่ละเรื่องไว้ใน ประเด็นสำคัญเป็นเรื่องๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

1.1 ความหมายของการประเมินผลการปฏิบัติงาน

การประเมินผลเป็นการดำเนินการร่วมระหว่างสาขาต่าง ๆ ทางสังคมศาสตร์เข้าด้วยกัน ทั้งจิตวิทยา มานุษยวิทยา สถิติ และวิจัยมากกว่าจะเป็นสาขาหนึ่งสาขาใดเพียงสาขาเดียว ซึ่งในเรื่องการร่วมศาสตร์ดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของสคริฟเวน (Scriven, 1994 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2541: 162-164) ที่กล่าวว่า การประเมินผลถือเป็นวิทยาการหนึ่งซึ่งเรียกว่า Transdiscipline เนื่องจากเป็นวิทยาการที่เป็นเครื่องมือ (Tool Discipline) เหมือนกับวิทยาการด้าน สถิติหรือวัดผล ที่สามารถนำไปใช้ในสาขาหรือศาสตร์อื่น ๆ ได้ ในขณะที่นำความรู้จากสาขาหรือ ศาสตร์อื่น ๆ มาใช้ในการประเมินเช่นกัน

1.2 ลักษณะของการประเมินผล

ลักษณะของการประเมินผลหรือ Transdiscipline จะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นแกน (Core Discipline) ซึ่งเป็นแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผล และส่วนที่เป็นการประยุกต์ (Applied Discipline) ซึ่งเป็นการนำเนื้อหาไปใช้กับวิทยาการสาขาอื่น ๆ ที่เรียกว่า Big Six คือ การประเมิน บุคลากร (Personnel Evaluation) การประเมินผลการดำเนินงาน (Performance Evaluation) การประเมินผลผลิตภัณฑ์ (Product Evaluation) การประเมินข้อเสนอหรือเค้าโครงการ (Proposal Evaluation) การประเมินผลนโยบาย (Policy Evaluation) และการประเมิน โครงการ (Program Evaluation) (Scriven, 1994 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2541:163)

การประเมินผลนอกจากจะเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินแล้ว ยังช่วยพัฒนา สิ่งที่จะประเมินหรือโครงการที่ประเมินให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ด้วย ดังนั้น ถ้าจะให้ การประเมินผล มีความสมบูรณ์และอยู่ในวิสัยที่ทำได้ นักประเมินผลก็ควรที่จะกำหนดเกณฑ์การประเมินผล เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินผลหรือโครงการที่ประเมินผล และทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกรวมทั้งเป็นนักพัฒนาโครงการที่จะประเมินผลไปในตัวด้วย (สุวิมล ว่องวานิช 2541: 162)

จากความหมายและลักษณะของการประเมินข้างต้น จะเห็นว่ามีศัพท์สำคัญที่เข้ามาเกี่ยวข้อง คือ การตัดสิน ดังนั้นการประเมินผลจะต้องมีการตัดสินเพื่อให้ได้ข้อสรุปซึ่งจะตัดสินด้วยการประเมินผลเองหรือโดยผู้ที่มีอำนาจที่เกี่ยวข้องก็ได้ ส่วนศัพท์สำคัญอีกคำ คือ การวัด และเกณฑ์ นั้น ขอกกล่าวถึงสาระโดยสรุปเพื่อให้เข้าใจถึงความหมายของการประเมินมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การวัด (Measurement) หมายถึง การกำหนดค่าเป็นตัวเลขให้กับสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ตาม วิธีการหรือเครื่องมือที่กำหนดขึ้น ทั้งในเชิงปริมาณโดยตรง เช่น การนับจำนวนและความถี่ของสิ่งหนึ่งสิ่งใด และการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เช่น ตลับเมตร เครื่องชั่งน้ำหนัก เทอร์โมมิเตอร์วัด ส่วนสูง น้ำหนัก อุลตราซาวด์ หรือใช้เครื่องมือทางสังคมศาสตร์ เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ฯลฯ ไปเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหรือกลุ่มเป้าหมายใช้ออกมาเป็นตัวเลขกับสิ่งที่จะวัดกล่าวคือ การให้ตัวเลขกับสิ่งที่จะวัด นั่นเอง

1.3 เกณฑ์การประเมินผล

เกณฑ์การประเมินผล (Criteria) หมายถึง ระดับที่กำหนดไว้หรือมาตรฐานที่ควรจะเป็น เพื่อใช้ตัดสินสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่น ระดับส่วนสูง น้ำหนักตามวัยต่าง ๆ รายได้ขั้นต่ำของแรงงาน เมื่อระดับพฤติกรรมของนักเรียน และระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งในกระบวนการประเมินผลนี้ การกำหนดเกณฑ์ถือว่าเป็นเรื่องยุ่งยากมาก เนื่องจากเกณฑ์มาตรฐานสากลซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปยังมีน้อย โดยเฉพาะเกณฑ์ทางสังคมศาสตร์หรือการ

ประเมินโครงการ ต่าง ๆ เมื่อกำหนด แล้วจะประสบปัญหาและข้อโต้แย้งเสมอ เพราะถ้ากำหนด เกณฑ์สูงเกินไปก็ยากที่จะบรรลุ จุดมุ่งหมายได้ถ้ากำหนดไว้ต่ำก็อาจมีปัญหาเรื่องคุณภาพแม้ว่าจะ ผ่านเกณฑ์

ในการประเมินผลสิ่งใด ๆ นั้น โดยรวมแบ่งเกณฑ์ออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ได้รับการพัฒนาขึ้นจนเป็นที่ ยอมรับ ของผู้เกี่ยวข้องแล้ว อีกประเภทหนึ่ง คือ เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criteria) ซึ่งเป็นเกณฑ์ ของตนเองหรือของกลุ่มในสิ่งที่จะประเมินผล ในที่นี้เห็นว่าการจะประเมินผลสิ่งใดหรือ ประเมินผล โครงการสามารถใช้เกณฑ์จากแหล่งต่าง ๆ ได้ไม่น้อยกว่า 6 แหล่ง โดยแหล่งที่ 1 เป็น เกณฑ์ สัมบูรณ์ ส่วนแหล่งที่ 2 - 6 เป็นเกณฑ์สัมพัทธ์ ดังนี้

(1) มาตรฐานที่เป็นสากล (Standard) ในเรื่องที่จะประเมินผล (ถ้ามี) เช่น เกณฑ์ มาตรฐานนี้ ให้นักส่วนสูงของกรมอนามัย เกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของหน่วยงานด้าน พลศึกษา เกณฑ์มาตรฐานระยะเวลาในการให้บริการท่าอากาศยาน เป็นต้น

(2) เป้าหมายที่กำหนดไว้ (Target) เป้าหมายที่กำหนดไว้อาจเป็นเป้าหมายในแผน หรือโครงการต่าง ๆ เช่น จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการอบรมต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของ นักเรียนทั้งหมด ผ่านการพัฒนาหรือสำเร็จตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ผู้ร่วมโครงการ มี ความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 เป็นต้น

(3) การเปรียบเทียบเชิงพัฒนาการ (Growth) เช่น การได้คะแนนเพิ่มขึ้นตามที่ กำหนด หรือมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับของเดิม เข้าลักษณะค่อยเป็นค่อยไป เช่น ผลิต กณฑ์ที่ได้ มาตรฐานระดับ 4-5 ดาว ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดหนึ่งปีแรก ๆ อาจ กำหนดไว้เพียง 10 ผลิตกณฑ์ เพื่อเป็นการจูงใจในการเข้าร่วมโครงการ ครั้งต่อไป อาจเพิ่มเป็น 15 ผลิตกณฑ์ แล้วค่อยๆ เพิ่มขึ้น โดยในช่วงแรก ๆ อาจจะต่ำกว่ามาตรฐานทั่วไปก็ได้

(4) การเปรียบเทียบกับกลุ่ม (Norm) โดยอาจเปรียบเทียบกับตนเองภายในกลุ่ม หรือ ระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกันหรือถ้ามีความมุ่งมั่นทะเยอทะยานมากอาจเปรียบเทียบกับ กลุ่มที่ดีที่สุดก็ได้ เช่น คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในชั้น ระหว่างห้อง หรือห้องที่เรียนเก่งที่สุด หรือ ถ้าเป็นโครงการที่จัดในระดับอำเภอทั่วประเทศ ก็อาจเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของจังหวัดหรือกับ อำเภอหรืออำเภอที่ดีที่สุด เป็นต้น

(5) การเปรียบเทียบกับสิ่งที่ดีที่สุด (Benchmarking) เกณฑ์ในข้อนี้คล้ายกับข้อ ๕ บางส่วน แต่นิยมใช้กันมากในการประเมินหรือบริหารองค์การ โดยใช้องค์การประเภทเดียวกันหรือ ใกล้เคียงกันที่ดีที่สุดเป็นเกณฑ์ แล้วบริหารจัดการให้ถึงเกณฑ์นั้น ซึ่งในการประเมิน โครงการก็

สามารถใช้ได้ โดยเปรียบเทียบกับโครงการที่ดีที่สุดได้ถ้าโครงการมีลักษณะใกล้เคียงหรือเหมือนกัน โดยอาจดำเนินการในหลายพื้นที่

การพิจารณาร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Clients/ Stakeholders) ในกรณีที่ไม่อาจใช้แนวทางจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว อาจจำเป็นต้องใช้วิธีการให้ที่เกี่ยวกับหรือมีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันพิจารณากำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ ร่วมกัน เมื่อได้ผลการประเมินผลแล้ว จะเกิดการยอมรับผลการประเมินและนำไปใช้ประโยชน์ทำให้เกิดการพัฒนาได้ตามปรัชญาของการประเมินต่อไป เช่น ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นว่าโครงการกองทุน หมู่บ้านมีหนี้ สูญไม่เกินร้อยละ 3 หรือนักเรียนขาดเรียนไม่เกินร้อยละ 5 เป็นต้น

การประเมินผลโดยใช้เกณฑ์ข้างต้นนั้น ไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่าจะใช้เกณฑ์ใด เกณฑ์หนึ่ง หรือในการประเมินผลครั้งหนึ่ง ๆ อาจใช้หลายเกณฑ์ร่วมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับสิ่งที่จะประเมินประเด็นการประเมิน และตัวชี้วัด โดยเฉพาะตัวชี้วัดแต่ละตัวชี้วัดอาจใช้เกณฑ์จากแนวทางต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม

จากแนวทางในการกำหนดเกณฑ์ดังกล่าว เมื่อทำเป็นระดับอาจกำหนดไว้เพียง 2 ระดับ เช่น ผ่าน-ไม่ผ่าน ได้-ตก และ พอใจ-ไม่พอใจ เป็นต้น หรือถ้าจะให้ละเอียดขึ้นก็อาจ กำหนดไว้มากกว่า 2 ระดับ เช่น เก่ง-ปานกลาง-อ่อน หรือ ดีเยี่ยม-ดี-ผ่าน-ตก หรืออาจกำหนดค่าเป็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นต้น การประเมินผลการเรียนตรงตามหลักสูตรที่ผ่านมา และในปัจจุบันก็ระดับต่าง ๆ ดังกล่าวหลายแบบประกอบกัน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

ในการเลือกแนวทางการกำหนดเกณฑ์และระดับของเกณฑ์ว่ามีที่ระดับนั้น ย่อมอยู่ในดุลยพินิจและบริบทของผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินผลนั้นๆ เป็นหลักว่าแนวทางและระดับเกณฑ์ใด ที่จะเอื้อให้นำผลการประเมินไปสู่การพัฒนาสิ่งที่ประเมินได้มากที่สุด ถ้าสิ่งที่ประเมินมีมาตรฐานที่กำหนดไว้แล้วหรือต้องการมาตรฐาน เพราะถ้าไม่ผ่านมาตรฐานแล้วจะไม่ได้รับการยอมรับหรือเป็นอันตรายก็ต้องใช้เกณฑ์มาตรฐาน เช่น เกรดเฉลี่ยของผู้เข้ารับการศึกษา น้ ้นัก ของนักเรียน และระดับของสารตะกั่วในอาหาร เป็นต้น ถ้าสิ่งที่ประเมินผลยังเป็นช่วงเริ่มต้น ดำเนินการ ก็อาจกำหนดเกณฑ์ในเชิงพัฒนาการ เช่น การจัดโครงการเสดสินค้าและผลิตภัณฑ์ ของนักเรียนในปีแรกๆ มีผู้สนใจเข้าชมและซื้อสินค้าไม่มากนัก เมื่อจัดในปีต่อไปจึงค่อย ๆ เพิ่ม เกณฑ์ขึ้น เป็นต้น จึงค่อย ๆ เพิ่มเกณฑ์ขึ้น เป็นต้น ส่วนระดับของเกณฑ์ถ้าต้องการความละเอียด หรือแบ่งกลุ่มของสิ่งที่ประเมินก็อาจกำหนดหลายระดับได้เช่น ต้องการทราบว่าโครงการนำร่อง ที่จัดทำขึ้นมีความสำเร็จในระดับใด ควรจะขยายผลแค่ไหน ตามระดับความสำเร็จก็อาจแบ่งเป็น 3 ระดับ หรือ 5 ระดับ เป็นต้น

การประเมินผลมีแนวคิดพื้นฐานมาจากระบบเสรีประชาธิปไตย ที่ว่าทุกสิ่งสามารถ ตรวจสอบและปรับปรุงได้เพื่อเป็นการสร้างสรรค์ และพัฒนาสังคมที่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย ซึ่งในปัจจุบันการดำเนินการหรือบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ต้องมีความรับผิดชอบ โปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบได้ โดยอาศัยการประเมินเป็นกลไกสำคัญ

ในปัจจุบันการประเมินผลเข้ามามีบทบาททุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตยเนื่องจากการได้รับการยอมรับกันมากขึ้นว่าเป็นกลไกสำคัญในการที่จะพัฒนาสิ่งซึ่งประเมินได้จึงอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีบุคคลหรือองค์การใดหลีกเลี่ยงการประเมินได้ทุกคนทุกแห่งต้องอยู่กลางแจ้งหรือในที่สว่างพร้อมให้ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบประเมินได้เสมอดังที่ทราบกันทั่วไป แม้แต่องค์การที่ทำหน้าที่ประเมินอื่นซึ่งเป็นองค์การอิสระหรือองค์การมหาชน เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ก็ต้องได้รับการประเมิน จากบุคคลหรือองค์การอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น การประเมินผลโดยคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร หรือคณะกรรมการของวุฒิสภา และรับการประเมินจากบริษัททริส(TRIS) เป็นต้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับ Balanced Scorecard

Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือการบริหารที่เป็นที่ยอมรับและมีการนำไปใช้ในการบริหารงานอย่างแพร่หลายทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน โดยได้มีการนำไปใช้อย่างมาก ในการประเมินผลองค์กร ซึ่งได้มีการกำหนดมุมมองในการประเมินผลองค์กรออกเป็น 4 มุมมอง คือ (1) มุมมองด้านการเงิน (2) มุมมองด้านลูกค้า (3) มุมมองด้านกระบวนการภายใน และ (4) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

2.1 ความหมายของ Balanced Scorecard

คำว่า “Balanced Scorecard” ได้มีผู้รู้และนักวิชาการหลายท่านได้แปลเป็นคำในภาษาไทยไว้อย่างหลากหลาย อาทิ ลิขิตสมดุล การวัดผลแบบสมดุล และการประเมินผลเชิงคุณภาพ การประเมินผลแบบสมดุล ซึ่งก็ยังหาข้อสรุปที่เป็นคำกลางสำหรับใช้กันโดยทั่วไปอย่างเป็นทางการไม่ได้

จිරะ ประทีป (2547) ความหมายของ Balanced Scorecard อาจอธิบายเพื่อความเข้าใจในเบื้องต้นได้ดังนี้

Balanced หมายถึง ความสมดุลของจำนวน และลักษณะของมุมมองที่ใช้ในการพิจารณากำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักขององค์กร

Scorecard หมายถึง รายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ ในการดำเนินงานขององค์กร จาก ความหมายดังกล่าวจึงสามารถอธิบายความหมายของ Balanced Scorecard ได้ว่า หมายถึง รายงาน สรุปผลสัมฤทธิ์ ในการดำเนินงานขององค์กรตามมุมมอง ปัจจัยหลักแห่ง ความสำเร็จ และตัวชี้วัด ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้อย่างสมดุล

2.2 ความเป็นมาของ Balance Scorecard

Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือทางการบริหารที่คิดขึ้น โดย โรเบิร์ตเอส แคปแลน (Robert S. Kaplan) ศาสตราจารย์ด้านการบัญชีจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และเดวิด พี นอร์ตัน (David P. Norton) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรต่าง ๆ ในอเมริกา ใน ปี 2533 และพบว่า องค์กรส่วนใหญ่ในอเมริกานิยมใช้ตัวชี้วัดทางการเงินเป็นหลักโดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดด้านอื่น ๆ เท่าที่ควร ซึ่งแคปแลนและนอร์ตันเห็นว่า ไม่น่าจะเหมาะสม ทั้ง สองคนจึงได้ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลองค์กรที่เรียกว่า“Balanced Scorecard” โดย เสนอว่าองค์กร ควรพิจารณาตัวชี้วัดใน มุมมอง ได้แก่(1) มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspectives) (2) มุมมองด้านลูกค้า(Customer Perspectives) (3) มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspectives) และ (4) มุมมองด้านการเรียนและการพัฒนา(Learning and Growth Perspectives) และเหตุที่เรียกว่า Balanced Scorecard ก็เนื่องจากการวัดผลการปฏิบัติงานของ องค์กร จะต้องพิจารณาให้มีความสมดุลกันระหว่างวัตถุประสงค์ขององค์กรทั้งในระยะสั้นและ ระยะยาว ให้มี ความสมดุลระหว่างตัวชี้วัดทางการเงินและตัวชี้วัดด้านอื่นที่มีใช้ด้านการเงิน และให้มีความสมดุลระหว่างมุมมองภายในองค์กร และมุมมองภายนอกองค์กร

แคปแลน และนอร์ตัน ได้สรุปผลการศึกษาการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร ตามแนวคิดของ Balanced Scorecard เป็นครั้งแรกในบทความชื่อ“The Balanced Scorecard- Measures That Drive Perspectives” ซึ่งตีพิมพ์ในวารสาร Harvard Business Review ฉบับเดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ 2535 หลังจากนั้นแนวคิดเรื่องBalanced Scorecard ก็ได้เป็นที่นิยมและ นำไปใช้กันอย่างแพร่หลายในองค์กรต่าง ๆ ทั่วโลก และวารสาร Harvard Business Review ก็ได้ยก ย่องให้ Balanced Scorecard เป็นหนึ่งในเครื่องมือทางการจัดการที่มีผลกระทบต่อองค์กรธุรกิจ มากที่สุดเครื่องมือหนึ่งในรอบ 75 ปี ในปี 2536 แคปแลน และนอร์ตัน ได้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับ Balanced Scorecard เพื่อให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือขององค์กรในการดำเนินกลยุทธ์ให้ประสบ ความสำเร็จ โดยได้บทความชิ้นที่ 2 ชื่อ “Putting the Balanced Scorecard to Work” ในวารสาร Harvard Business Review ฉบับเดือน กันยายน-ตุลาคม 2536 (อ้างใน จีระ ประทีป : 2547)

แนวคิดเกี่ยวกับ Balanced Scorecard ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดย แคปแลน และนอร์ตัน ได้พัฒนาBalanced Scorecard ให้สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญใน การ

จัดการเชิงกลยุทธ์ ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การจ่ายค่าตอบแทน การจัดสรรทรัพยากร การงบประมาณ และการวางแผนการดำเนินงาน แนวคิดที่ได้พัฒนาขึ้นนี้ได้ตีพิมพ์เป็นบทความชิ้นที่ 3 ชื่อ “Using the Balanced Scorecard as a Strategic Management System” ในวารสาร Harvard Business Review ฉบับเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2539 และจากการพัฒนาอย่างรวดเร็วของแนวคิด Balanced Scorecard ทำให้ในปี 2539 แคปแลน และนอร์ตัน ได้ร่วมกันเขียนหนังสือชื่อ “The Balanced Scorecard” โดยมุ่งเน้นการใช้ Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือในการจัดการกลยุทธ์ขององค์กร และหนังสือเล่มนี้ได้กลายเป็นหนังสือที่ขายดีที่สุดเล่มหนึ่ง และมีการแปลเป็นภาษาต่างๆ ถึง 18 ภาษา

ในปี 2543 แคปแลนและนอร์ตัน ได้ร่วมกันเขียนหนังสืออีกเล่มชื่อ “The Strategy Focused Organization” โดยนำเสนอว่า Balanced Scorecard ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือในการประเมินผลองค์กรเท่านั้น แต่ได้กลายเป็นเครื่องมือในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและเป็นเครื่องมือในการบริหารที่ช่วยทำให้องค์กรให้ความสำคัญกับกลยุทธ์มากขึ้น

2.3 ความสำคัญของ Balanced Scorecard

นับตั้งแต่ได้มีการนำแนวคิดเกี่ยวกับ Balanced Scorecard มาใช้อย่างจริงจังตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา Balanced Scorecard ได้มีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ จนเป็นที่ยอมรับและมีการนำไปใช้การบริหารงานอย่างแพร่หลายทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้เนื่องจาก Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือที่อาจกล่าวได้ว่ามีความสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กรในหลายประการ คือ

1) ความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการประเมินผลองค์กร

แคปแลนและนอร์ตันได้พัฒนา Balanced Scorecard ขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรที่ครบถ้วนในมุมมองต่างๆ ที่มีใช้เฉพาะเพียงมุมมองทางการเงินเป็นหลักตามที่เป็นมาในอดีต Balanced Scorecard ที่นำมาใช้ในการประเมินผลองค์กร ได้มุ่งเน้นการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายที่ต้องการจะบรรลุในมุมมองต่างๆ โดยมุมมองพื้นฐานจะประกอบด้วยมุมมอง (Perspectives) 4 มุมมอง ได้แก่

- (1) มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspectives)
- (2) มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspectives)
- (3) มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspectives)
- (4) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspectives)

Perspectives)

มุมมองในการประเมินผลตามแนวทางของ Balanced Scorecard ที่ 4 มุมมอง ได้มี การกำหนดขึ้น โดยให้มุมมองที่ 4 มีความสัมพันธ์ต่อกันในเชิงเหตุและผล(Cause and effect) โดย องค์การจะมีกำไรได้ต้องมาจากลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการและได้รับความพึงพอใจ ซึ่ง การที่จะหาลูกค้า ให้ได้มากและมีความพึงพอใจก็จะต้องมีกระบวนการดำเนินงานภายในที่ดี และการจะมี กระบวนการดำเนินการภายในที่ดีได้ พนักงานจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะและความพร้อม ในการทำงาน จากความสัมพันธ์ในเชิงเหตุ และผลตามที่ได้กล่าวมานี้ ทำให้ Balanced Scorecard มีความสำคัญและมีความแตกต่างจากเครื่องมือในการประเมินผลทั่วไป

2) ความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

แนวคิดเกี่ยวกับ Balanced Scorecard ได้มีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับจากการเป็น เครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร มาสู่การเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการนำกลยุทธ์ ไปสู่การปฏิบัติ โดยได้เริ่มมีการนำเทคนิคใหม่ๆ เกี่ยวกับ Balanced Scorecard มาใช้มากขึ้น อาทิ การจัดทำแผนที่ทางกลยุทธ์(Stragegy Map) ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและ ผล ของวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ภายใต้มุมมองของ Balanced Scorecard โดยสอดคล้อง และสนับสนุนต่อ วิสัยทัศน์และกลยุทธ์หลักขององค์กร รวมถึงการมีการกำหนดตัวชี้วัด เป้าหมาย และกิจกรรมที่ จะต้องกระทำสำหรับวัตถุประสงค์แต่ละประการ การดำเนินการตามแผนที่ทางกลยุทธ์นี้ จะช่วยให้ องค์กรสามารถสื่อสารและถ่ายทอดกลยุทธ์ไปสู่ผู้บริหารและพนักงานระดับต่างๆ ได้ดีขึ้น ทำให้ทุก คนเห็นภาพของกลยุทธ์ได้ชัดเจน และทราบว่าแต่ละคนจะต้องทำอะไรเพื่อให้องค์กรสามารถ ดำเนินงานได้ตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้

3) ความสำคัญในฐานะที่เป็นระบบในการบริหารองค์กร

จากการที่ Balanced Scorecard ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการนำ Balanced Scorecard มาใช้ในการประเมินและทบทวนกลยุทธ์ที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว และ พยายามหาแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้ดีขึ้น โดยอาศัยวิธีการเรียนและศึกษาจากข้อมูลกลับ จากแหล่งต่าง ๆ Balanced Scorecard จึงเข้ามาช่วยเสริมระบบการบริหารภายในองค์กรให้เป็น ลักษณะของวงจร(Loop) ที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ทำให้ระบบการบริหารขององค์กรมีความ ชัดเจน สามารถวัดได้และมีความเป็นระบบมากขึ้น กระบวนการจัดทำ Balanced Scorecard

นิลส์ โกราน โอลฟ์ และคณะ (Nils Goran Olve and Others) ได้ทำ การศึกษา วิจัย เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวคิด Balanced Scorecard และได้อธิบายสรุปกระบวนการจัดทำ Balanced Scorecard ไว้ว่าประกอบด้วยขั้นตอนในการดำเนินงาน 1 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้ (วิระ มาณะสีอรานนท์ และณัฐพันธุ์เขจรนันท์: 2546)

ขั้นที่ 1 การศึกษาในสถานการณ์ขององค์กรในภาพรวม เป็นการศึกษาและความเข้าใจร่วมกันถึงลักษณะธุรกิจ บทบาท และแนวโน้มธุรกิจขององค์กร โดยการศึกษาข้อมูลและสัมมนาการบริหารรวมถึงเกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ภาพรวมที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนด วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ต่อไป การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ก็นำเทคนิคต่าง ๆ เข้ามาใช้ อาทิ การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค SWOT เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร วิสัยทัศน์ขององค์กรเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ของการพัฒนา Balanced Scorecard จึงต้องดำเนินการในช่วงเริ่มต้นโครงการ โดยการจัดประชุมสัมมนาเพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ร่วมขององค์กร

ขั้นที่ 3 การกำหนดมุมมองที่เหมาะสม หลังจากได้มีการศึกษาสถานการณ์และกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรแล้วขั้นต่อไปเป็นการกำหนดทางเลือกของมุมมองที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ และวิสัยทัศน์ขององค์กร โสในการกำหนดมุมมอง อาจปรับปรุงดัดแปลงมุมมองให้แตกต่างไปจากมุมมองต้นแบบของ แคมป์เบลและนอร์ตันที่กำหนดไว้ มุมมอง คือ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต บางองค์กรอาจมีการเพิ่มเติม ตัดทอน หรือปรับปรุงแก้ไขมุมมองให้เหมาะสมกับสภาพขององค์กร ได้ตามความจำเป็น โดยต้องพิจารณากำหนดมุมมองให้เหมาะสมสอดคล้องกับโครงสร้างธุรกิจ ของ องค์กรและต้องพิจารณาให้มุมมองต่าง ๆ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ในทุกมุมมองด้วย

ขั้นที่ 4 การกระจายวิสัยทัศน์ออกไปในแต่ละมุมมอง การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ทำได้โดยการจัดประชุมสัมมนาร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงมาตรการหลัก ๆ ที่ จะนำองค์กร ไปสู่วิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพว่าจะต้องทำอะไร อย่างไรบ้าง แล้วจะกำหนดลำดับ ความสำคัญของมาตรการต่าง ๆ

ขั้นที่ 5 การกำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จ เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของแต่ละปัจจัย การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ ควรมีการตั้งกลุ่มทำงานขึ้นมารับผิดชอบในการรวบรวมความคิดเห็นและปัจจัยแห่งความสำเร็จให้ ชัดเจน จากนั้นจึงจัดทำข้อสรุปและแผนงานให้ทุกฝ่ายเกิดการยอมรับร่วมกัน

ขั้นที่ 6 การพัฒนาวิธีการวัด ขั้นตอนนี้เป็นการสร้างวิธีการวัดที่สำคัญ ซึ่งสามารถ ดำเนินการได้โดยการจัดให้มีการระดมสมองเพื่อให้ได้เครื่องมือวัดที่เหมาะสมกับการดำเนินงาน และสามารถติดตามผลได้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ 7 การกำหนด Scorecard ระดับองค์กรให้ชัดเจน หลังจากขั้นตอนนี้ต่าง ๆ ข้างต้นเสร็จสมบูรณ์แล้ว คณะทำงานโครงการ Balanced Scorecard จะต้องสรุปรวม

Scorecard ระดับองค์กร เพื่อนำเสนอและรับการอนุมัติเห็นชอบจากคณะผู้บริหารระดับสูง หลังจากนั้นจะต้องให้ทุกคนในองค์กรได้รับความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดในการพัฒนา Scorecard และความ เป็นไปที่กำลังจะเกิดขึ้น

ขั้นที่ 8 การกระจาย Scorecard และวิธีการวัดไปยังหน่วยงานต่างๆ ในกรณี ของ องค์กรขนาดใหญ่ Scorecard และเครื่องมือวัดในระดับองค์กร อาจจำเป็นต้องมีการแยกย่อย เพื่อการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับหน่วยงานที่อยู่ในระดับต่างๆ ลงมาเพื่อให้มีความเหมาะสมเพียงพอต่อความเข้าใจในเชิงปฏิบัติ แต่ถ้าองค์กรมีขนาดเล็กพนักงานทุกคนสามารถเข้าใจภาพรวมของ Scorecard ระดับองค์กรได้ และสามารถปฏิบัติงานให้เกิดผลลัพธ์แก่องค์กรได้โดยตรงก็อาจไม่จำเป็นต้องกระจาย Scorecard และวิธีการวัดลงไปยังหน่วยงานระดับล่าง ซึ่งจะถือได้ว่าองค์กรนี้มีการจัดรูปแบบโครงสร้างการบริหารและการกระจายงานได้อย่างเหมาะสม สำหรับคะแนนที่จะได้จากการวัดผลในด้านต่างๆ มักจะได้อาจมาจากกิจกรรมการดำเนินงานภายในแต่ละหน่วยงานหรือแต่ละระดับขององค์กรการกระจาย Scorecard ลงไปในระดับย่อยก็อาจจะเกิดประโยชน์สูงสุด

ขั้นที่ 9 การกำหนดเป้าหมาย ในการวัดทุก ๆ ด้าน จำเป็นต้องมีเป้าหมาย ทั้งเป้าหมาย ในระยะสั้น และระยะยาว ทั้งนี้เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าและค่อยปรับปรุงแก้ไขได้ อย่างทันทั่วถึง

ขั้นที่ 10 การจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อให้การพัฒนา Scorecard เสร็จสมบูรณ์ ต้องมี การกำหนดแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ได้ตามต้องการ

ขั้นที่ 11 การนำ Balanced Scorecard ไปใช้งาน ในขั้นของการใช้งาน Balanced Scorecard นั้นเทคโนโลยีสารสนเทศ จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการรวบรวมข้อมูลต่างๆ และการจัดทำ รายงานที่จะต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ การลงทุนในเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จของ Balanced Scorecard เป็นอย่างมาก

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารท้องถิ่น

3.1 ความหมายของการบริหารท้องถิ่น

รศ.ดร. รัตนา เสริมพงศ์ (2547) ได้กล่าวถึง การบริหารท้องถิ่นไว้โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

การบริหารท้องถิ่น หมายถึงการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็น หน่วยการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่น ดำเนินการบริหารในระดับรองจากรัฐบาลระดับชาติ หรือระดับรัฐ

การบริหารท้องถิ่นเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารประเทศ ได้กระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองตามที่ได้รับกระจายอำนาจจากรัฐบาล จะดำเนินการปกครองท้องถิ่นของตนเองโดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาได้อำนาจแทนประชาชน เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น จะเป็นผู้ดำเนินการบริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของ ประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นทางการภายใต้กรอบนโยบายกฎหมายและการดูแลของรัฐ

การบริหารท้องถิ่นเป็นการบริหารสาธารณะของหน่วยการปกครองที่อยู่ใกล้ชิดกับ ประชาชนมากที่สุด เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองตนเองของประชาชนในระดับ ต่างสุด กล่าวคือในประเทศประชาธิปไตย ประชาชนซึ่งเป็นของอำนาจอธิปไตยจะปกครองตนเองตั้งแต่ในระดับชาติซึ่งเป็นระดับสูงสุด ในกรณีที่เป็นรัฐเดี่ยวประชาชนมักจะปกครองตนเอง 2ระดับ คือ ระดับชาติและระดับท้องถิ่น ส่วนในรัฐรวมประชาชนจะปกครองตนเอง 3 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับมลรัฐ และระดับท้องถิ่น โดยการปกครองท้องถิ่นจะเป็น การปกครอง ตนเองของประชาชนในระดับล่างสุดของทุกประเทศ เพื่อให้เข้าใจการบริหารท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน จำเป็นต้องให้ใจความหมายของการปกครองท้องถิ่นด้วย คำนิยามของการปกครองท้องถิ่นที่เป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิงอย่างกว้างขวาง คือ คำนิยามของศาสตราจารย์รอบส์ (Prof. William A. Robson) ซึ่งรอง ศาสตราจารย์ประหยัด หงษ์ทองคำ ได้แปลและเรียบเรียงไว้ดังนี้

“การปกครองส่วนหนึ่งของประเทศ ซึ่งมีอำนาจอิสระ (autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร อำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องไม่มากจนมีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐเพราะองค์กรปกครองท้องถิ่นมิใช่ชุมชนที่มีอำนาจอธิปไตย องค์กรปกครองท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย (legal rights) และมีองค์กรที่จำเป็น (necessary organizations) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นเอง (ประหยัด หงษ์ทองคำ 2526: 10)

จากคำนิยามดังกล่าวข้างต้นนี้ สามารถสรุปลักษณะสำคัญของ การปกครองท้องถิ่น ได้ดังนี้

- (1) การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองของชุมชนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรัฐหรือประเทศ (territorial community) จึงเป็นการปกครองในระดับรองจากระดับรัฐหรือระดับชาติ
- (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอัตตัตตา (autonomy) หรืออำนาจอิสระในการปกครองตนเองเพียงพอที่จะบริหารท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ไม่มากเกินไปจนกระทบต่ออำนาจอธิปไตย

(3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย(legal rights) โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคลได้รับการรับรองฐานะตามกฎหมาย มีอำนาจบัญญัติกฎหมายท้องถิ่นและกำหนดงบประมาณในการบริหารท้องถิ่น

(4) มีการจัดตั้งองค์กรที่จำเป็น(necessary organizations) ในการดำเนินการปกครองท้องถิ่น โดยอย่างน้อยต้องมีองค์กรที่ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ และงานบริหาร

(5) ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม(popular participation) ในการปกครองและบริหารท้องถิ่นอย่างกว้างขวางตามหลักการปกครองตนเองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย การบริหารท้องถิ่นเป็นภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกับการบริหารประเทศเป็นภารกิจหลักของรัฐบาล การบริหารท้องถิ่นมีลักษณะโดยรวมเช่นเดียวกับ การบริหารงานสาธารณะ โดยทั่วไป แต่ก็มีลักษณะเฉพาะบางประการที่แตกต่างจากการบริหารงาน ภาครัฐในระดับชาติ

3.2 ลักษณะสำคัญของการบริหารท้องถิ่น

การบริหารท้องถิ่นลักษณะสำคัญ ดังนี้

(1) การบริหารท้องถิ่นเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งโดยปกติเป็น อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร อันได้แก่ ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น เช่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี คณะเทศมนตรี เป็นต้น

(2) การบริหารท้องถิ่นเป็นกระบวนการหรือกรรมวิธีในการนำเอาการตัดสินใจและนโยบายของท้องถิ่นไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ รวมทั้งการนำกฎหมายที่ท้องถิ่นกำหนด ไปบังคับใช้ ในเขตท้องถิ่นด้วย นโยบายและกฎหมายของท้องถิ่นดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของท้องถิ่น กำหนดขึ้นโดยประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของท้องถิ่น

(3) การบริหารท้องถิ่นเป็นการผสมผสานความสามารถทางการบริหารกับ ความรับผิดชอบ ต่อท้องถิ่นและหลักเหตุผล การดำเนินการบริหารจะท้องถิ่นถึงเจตจำนงของประชาชนในท้องถิ่น(popular will) ตลอดจนความเสมอภาคและความยุติธรรมในสังคมไทย

(4) การบริหารท้องถิ่นเป็นการนำเอาทรัพยากรทางการบริหารของท้องถิ่น อันได้แก่ บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ มาให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อบรรลุเป้าหมายในการ แก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการบริหารท้องถิ่น

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการบริหารท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ โดย ส่วนรวม ดังมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นและการพัฒนาท้องถิ่น การบริหารท้องถิ่นมีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ยิ่งรัฐบาลกระจาย อำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองมากเท่าใด การบริหารท้องถิ่นก็ยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น ความสำคัญของการบริหารท้องถิ่นที่มีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนใน ท้องถิ่นและการพัฒนาท้องถิ่นมีดังนี้

1.1 การบริหารท้องถิ่นทำให้ผู้นั้นในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างที่ดีตนเองต้องการ เนื่องจากการบริหารท้องถิ่นเป็นการนำเอานโยบายของท้องถิ่นซึ่งมีที่มาจากปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมาปฏิบัติ ทำให้การบริหารท้องถิ่นสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

1.2 การบริหารท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เนื่องจากท้องถิ่นสามารถจัดบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์สนองความต้องการของท้องถิ่นได้ถูกต้องตรงจุด และยังสามารถจัดบริการได้อย่างทั่วถึงแตกต่างจากการจัดบริการสาธารณะโดยรัฐบาล

1.3 การบริหารท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น กว่าเดิม เมื่อการบริหารกิจการต่างๆ ในท้องถิ่นสามารถทำได้ โดยบุคคลในท้องถิ่นเอง ไม่ต้องรอให้ส่วนกลางมาจัดดำเนินการให้ คนในท้องถิ่นก็มีโอกาสที่จะพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ของตนเองได้ โดยการริเริ่มขึ้นเองในท้องถิ่น

2. ความสำคัญต่อการบริหารและการพัฒนาประเทศ การบริหารท้องถิ่นซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศย่อมส่งผลต่อการบริหารและพัฒนาประเทศในส่วนรวม การบริหารท้องถิ่นจึงมี ความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการบริหารและพัฒนาประเทศใน สาระสำคัญดังนี้

2.1 การบริหารท้องถิ่นช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการดำเนินการบริหารประเทศการที่ประชาชนรับภาระจัดบริการสาธารณะในท้องถิ่นของตนเอง ทำให้รัฐบาลมีภาระลดลงและสามารถปฏิบัติภารกิจที่สำคัญในระดับชาติ อาทิ การรักษาความมั่นคงของประเทศ การ ดำเนินนโยบายทางด้านเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 การบริหารท้องถิ่นช่วยส่งเสริมการบริหารประเทศให้มีประสิทธิภาพ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้การบริการสาธารณะในท้องถิ่นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารประเทศโดยรวม

2.3 การบริหารท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ การบริหารท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นขึ้นในพื้นที่ต่างๆ พร้อม ๆ กันทั้ทั่วประเทศ โดยไม่ต้องรอให้รัฐบาลเข้ามาดำเนินการพัฒนาทีละพื้นที่ตามลำดับความสำคัญซึ่งจัดลำดับโดยรัฐบาล ส่งผลให้ทั้งประเทศได้รับการพัฒนาโดยรวม

3. ความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการพัฒนาประชาสังคม ในท้องถิ่น การบริหารท้องถิ่นเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนให้ใช้อำนาจปกครองตนเอง ทำให้เกิด การปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์เต็มรูปแบบ ชำรงไว้ซึ่งสิทธิอันชอบธรรมในการปกครองตนเองของประชาชน และส่งเสริมให้เกิดประชาชนในท้องถิ่นที่มีความแข็งพึ่งพาตนเอง ให้ความสำคัญของการบริหารท้องถิ่นที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และการพัฒนาประชาสังคม มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

3.1 การบริหารท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ความสำเร็จของการบริหารท้องถิ่นส่งผลให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ และมีความเชื่อมั่นในระบบบริหารบ้านเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ตลอดจนที่ประชาชนมีความเลื่อมใสศรัทธาในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย

3.2 การบริหารท้องถิ่นส่งเสริมความแข็งแกร่งของประชาคม การบริหารท้องถิ่นสร้างเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ประชาคมท้องถิ่นมีความแข็งแกร่ง มั่นคง พึ่งพาตนเองได้ และมีการพัฒนาที่ยั่งยืน อันเป็นปัจจัยสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

3.3 การบริหารท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้าใจและฝึกลงมือปฏิบัติพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นก่อให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจในสิทธิหน้าที่และบทบาทของประชาชน

3.3 วัตถุประสงค์ของการบริหารท้องถิ่น

การบริหารงานภาครัฐหรือการบริหารงานสาธารณะ โดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญ 2 ประการ คือ การทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี(well-being) และการทำให้ประเทศชาติบ้านเมืองมีความมั่นคงปลอดภัย(national security) อันจะส่งผลให้ผู้คนในบ้านเมืองนำอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุขและมีชีวิตที่ดีการบริหารท้องถิ่นซึ่งเป็นการบริหารงานสาธารณะก็มี

วัตถุประสงค์ หลักในลักษณะเดียวกันแต่อาจมีรายละเอียดแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจากผู้คนในแต่ละสังคมอาจมีปัญหาความต้องการ ทัศนคติ แต่ค่านิยมที่แตกต่างกัน ถ้าหากต้องการที่จะศึกษา วัตถุประสงค์ของการบริหารท้องถิ่นอย่างแท้จริงจะต้องแยกศึกษาที่ละท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ของการบริหารท้องถิ่นโดยทั่วไปในภาพรวมได้ประการ คือ การตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การตอบสนองนโยบายแห่งรัฐ การนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการพัฒนาท้องถิ่น

3.3.1 การตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น วัตถุประสงค์หลักของการบริหารท้องถิ่น คือ การตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตามหลักการประชาธิปไตย ประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง และประชาชนในท้องถิ่นก็ย่อมมีสิทธิในการกำหนดวิถีทางของท้องถิ่นตนเองด้วย ดังนั้น ไม่ว่าประชาชนจะมีความต้องการอย่างไร วัตถุประสงค์ของการบริหารท้องถิ่นก็ต้องหันเหไปในทิศทางนั้น เพื่อให้เกิดการบริหารท้องถิ่นที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประชาชนโดยทั่วไป การบริหารท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) การสนองความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัย มีความมั่นคงในชีวิตได้รับความคุ้มครองป้องกันอันตรายในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภัยธรรมชาติ ภัยจากโจรหรือภัยอันตรายอื่น ๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น

2) การสนองความต้องการปัจจัยพื้นฐาน เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ สิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบันนอกจากปัจจัยสี่ คืออาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรคแล้ว ยังต้องคำนึงถึงอากาศและน้ำบริสุทธิ์ รวมทั้งพลังงานที่จำเป็นด้วย

3) การสนองความต้องการด้านศีลธรรม เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีศีลธรรม และจริยธรรม ตามค่านิยมของคนในท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งนี้คุณค่าเชิงจริยธรรม ของแต่ละท้องถิ่นอาจมีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยทั่วไป ได้แก่ ความสามัคคี ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น

4) การสนองความต้องการที่จะมีชีวิตที่ดีกว่าเดิม เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น ดำเนินชีวิต อย่างเป็นสุข ทั้งนี้ ชีวิตที่ดีในแต่ละท้องถิ่นจะมีลักษณะอย่างไร ต้องแล้วแต่ค่านิยม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น อาจเห็นความสงบเรียบร้อย ความประณีตบรรจง ความสะอาดสบาย ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

3.3.2 การตอบสนองนโยบายแห่งรัฐ ในฐานะที่การบริหารท้องถิ่นเป็นการดำเนินการ บริหาร ในระดับรองจากระดับชาติ หรือระดับรัฐ จึงจำเป็นต้องมีแนวทางที่แต่ละท้องถิ่นจะต้องมีแนวทางการบริหารงานที่อยู่ภายใต้กรอบนโยบายแห่งรัฐ และมีวัตถุประสงค์ในการตอบสนองนโยบายสาธารณะในระดับชาติหรือระดับรัฐ เพื่อให้การบริหารประเทศในทุกระดับเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ประสานสอดคล้องกัน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทางปฏิบัติ อันจะทำให้เกิด ประโยชน์ร่วมกันของประชาชนในชาติ ดังนี้

1) การให้ความร่วมมือในการดำเนินนโยบายระดับรัฐ โดยท้องถิ่นกำหนดนโยบายการบริหารท้องถิ่นให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ความร่วมมือของท้องถิ่นในการดำเนินนโยบายสาธารณะในระดับรัฐจะทำให้เกิดการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเครือข่ายทั่วประเทศ ส่งผลให้การดำเนินนโยบายของรัฐประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2) การแบ่งเบาภาระของรัฐบาล โดยดำเนินกิจการที่รัฐมอบหมายหรือกระจาย อำนาจให้ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นภารกิจในด้านการจัดบริการสาธารณะในท้องถิ่น ทำให้ รัฐบาลมีภาระลดลงและสามารถบริหารกิจการที่สำคัญอันเป็นความรับผิดชอบในระดับชาติหรือระดับรัฐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3.3 การนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีมากมาย หลากหลาย ทรัพยากรที่มีอยู่มักไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการทั้งหมดให้ จึงจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ทรัพยากรดังกล่าวสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อประโยชน์ของประชาชน และชุมชนท้องถิ่น รวมตลอดถึงประเทศชาติโดยส่วนรวมวัตถุประสงค์ในการบริหารท้องถิ่นเพื่อนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น อาจจำแนกออกได้เป็น ๒ ตอน ดังนี้

1) การนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารท้องถิ่นเพื่อให้สามารถสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีทรัพยากรอย่างพอเพียง และมีคุณภาพ ฉะนั้น ในลำดับแรกจะต้องเริ่มต้นจากการจัดหาทรัพยากรมาใช้ เช่น การจัดหารายได้ที่เป็นตัวเงิน การจัดหาทรัพยากรดินอื่นๆ การจัดหาทรัพยากรบุคคล และเทคโนโลยีที่เหมาะสม เป็นต้น

2) การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ทรัพยากรท้องถิ่นนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ก็ต่อเมื่อมีการนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทรัพยากรจะต้องถูกใช้ไปอย่างสิ้นเปลืองน้อยที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้เกิดผลดีมากที่สุด

แม่นยำตรงเป้าหมาย รวดเร็ว และราบรื่นที่สุด ตลอดจนสามารถใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนคือให้ได้ตลอดไปไม่หมดสิ้น

3) การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์หลักของ การบริหารท้องถิ่นคือการแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นการใช้จ่ายเงิน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ หรือกำลังคน จะต้องมิวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น และประชาชน และจะต้องดำเนินงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ จึงจะถือว่าเป็นการใช้ทรัพยากร ท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.4 การพัฒนาท้องถิ่น การบริหารท้องถิ่นมิวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ ตามความมุ่งหมายของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งอาจแตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามก็คือทุกท้องถิ่นต้องการที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนโดยมีความมุ่งหมายที่สำคัญประการ คือ การแก้ไขสิ่งที่เป็นปัญหาของท้องถิ่น การบำรุงรักษาสิ่งดี ๆ ที่เป็นอยู่หรือมีอยู่แล้วในท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป และการสร้างสรรค์สิ่งที่ดีมีประโยชน์สำหรับประชาชนและชุมชน ท้องถิ่น ทั้งนี้ การจะพัฒนาท้องถิ่นให้ประสบผลสำเร็จจะต้องพัฒนาปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบในการดำรงอยู่ของท้องถิ่นในทุกๆ ด้าน ไปพร้อมๆ กันสำเร็จจะต้องพัฒนาปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบในการดำรงอยู่ของท้องถิ่นในทุกๆ ด้านไปพร้อมๆ กันซึ่งโดยทั่วไปการบริหารท้องถิ่นจะมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญในด้านต่างๆ ดังนี้

1) การพัฒนาทางสังคม ทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีสถานะทางสังคมที่ดี สมาชิกของชุมชนดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างผาสุก ราบรื่น มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และมีแนวทางในการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกัน สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง และอบรมสั่งสอนสมาชิกรุ่นใหม่ให้มีความสามารถ ตลอดจน สืบทอด วัฒนธรรมของท้องถิ่นต่อไป

2) การพัฒนาทางเศรษฐกิจ ทำให้ผู้คนมีของกินของใช้เพียงพอตามที่ต้องการ พ้นจากสภาพความขาดแคลนอดยาก มีการผลิตอย่างเพียงพอ มีการจัดสรรผลผลิตจำหน่ายแจกจ่ายกันไปอย่างทั่วถึง มีการบริโภคได้อย่างได้ประโยชน์ มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม และพัฒนาไปสู่การมีกินมีใช้อย่างสมบูรณ์พูนสุข การสร้างระบบเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง การเพิ่มกำลังการผลิต และการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่อไป

3) การพัฒนาทางการเมือง ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความเข้าใจ ตลอดจนมีความเชื่อมั่นศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในฐานะเจ้าของอำนาจอและตระหนักถึงหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองทั้งในระดับรัฐ และ

ระดับท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น ทำให้ประชาคมท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถปกครองตนเอง และพัฒนาท้องถิ่นของตนอย่างยั่งยืน

การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ เป็นองค์กรนิติบุคคล มีพื้นที่และขอบเขตการปกครองที่แน่นอน รวมทั้งมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและการออกข้อบังคับเพื่อให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ ได้ นอกจากนี้ยังมีสภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเป็น การกระจายอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะของส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้แก่ส่วนท้องถิ่น โดยมีรายได้เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ซึ่งอาจมาจากเงินอุดหนุน และการจัดหารายได้ด้วยตนเองที่เพียงพอสำหรับที่จะดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น ให้อำนาจที่มีอิสระในการปกครองตนเอง สามารถจะใช้ดุลยพินิจภายในขอบเขตของกฎหมายที่ได้ให้อำนาจหน้าที่ได้ แต่ทว่า ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางด้านความมั่นคงและประชาชน โดยส่วนรวม

ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

3.4 การจัดระเบียบการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดระเบียบการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ ๔ รูปแบบนี้ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้กำหนดให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบนั้นๆ ทั้งนี้ การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีสาระสำคัญ โดยสรุปดังนี้

(1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในทุก ๆ จังหวัดปัจจุบันมีองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด 5 แห่ง ในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะประกอบด้วย สภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ (สภา อบจ.) และนายกองค์การบริหารส่วน จังหวัด (นายก อบจ.) ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหาร ทั้งสภาอบจ. และนายก อบจ. มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ โดยเลือกตั้งแยกต่างหากจากกัน จำนวนสมาชิกสภา อบจ. จะมีจำนวนตั้งแต่ 25-48 คน ซึ่งจะมีจำนวนมากแตกต่างกันไปในแต่ละสภา อบจ. ซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรในพื้นที่เขต อบจ. นั้นๆ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีเขตพื้นที่รับผิดชอบ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด (ยกเว้นเขตพื้นที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ

อื่นๆ) มีอำนาจในการตราพระราชบัญญัติ จัดทำแผนพัฒนา และประสานการจัดทำแผนพัฒนา จังหวัด นอกจากนี้ยังจะต้องให้ การสนับสนุนสภาพตำบลและ ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นด้วย

(2) เทศบาล

เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คุ้นเคยกันมาแล้วเป็นอย่างดี ประเภท ได้แก่เทศบาลนครจำนวน 22 แห่ง เทศบาลเมืองจำนวน 103 แห่ง และเทศบาลตำบลจำนวน 1,009 แห่ง ในการบริหารราชการของเทศบาลทั้ง 3 ประเภท จะมีรูปแบบการจัดองค์กร และการบริหารงานเหมือนกันประกอบด้วย สภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติและนายกเทศมนตรี เป็นฝ่ายบริหาร ทั้งสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศบาลมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนั้น ๆ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี ส่วนใหญ่แล้ว เทศบาลจะมีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุขอุปโภค การป้องกันและระงับโรคติดต่อ การป้องกันอัคคีภัย การศึกษาอบรม เป็นต้น ทั้งนี้ การจัดโครงสร้างการบริหารราชการ จะเป็นตามข้อบังคับของพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546

(3) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

นราธิป ศรีราม (2554) ได้กล่าวถึง องค์การบริหารส่วนตำบลไว้โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1. การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ว่า สภาตำบลที่จะจัดเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

สำหรับวิธีการจัดตั้ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลโดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศฯ นั้น กำหนดให้ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรก เป็นการจัดตั้งตามบทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งกำหนดให้

กระทรวงมหาดไทยดำเนินการจัดตั้งสภาตำบลตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 326/2515 มี รายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี ก่อนวันที่ประกาศ พระราชบัญญัตินี้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลภายใน 90 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ

กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลรวม 4 ครั้ง เป็นจำนวน 6,747 แห่ง

ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2538	จำนวน	617 แห่ง
ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2539	จำนวน	2,143 แห่ง
ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2540	จำนวน	3,637 แห่ง
ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2542	จำนวน	350 แห่ง

ต่อมาพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลโดยกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้ยุบองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชากรไม่ถึง 2,000 คน ซึ่งเป็นเหตุให้ไม่สามารถที่จะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมพื้นที่เข้ากับ องค์การบริหารส่วนตำบลอื่นหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายใน อำเภอเดียวกันระหว่างพ.ศ. 2543 – 2545 มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าด้วยกันและ ยุบรวมกับเทศบาลรวม 3 แห่ง ทำให้ในพ.ศ. 2545 มีจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น 6,744 แห่ง

อย่างไรก็ตาม หลังจากปีพ.ศ. 2545 แม้จะมีการจัดตั้งเพิ่มเติมแต่มีจำนวน การจัดตั้งในแต่ละครั้งไม่มากนักประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหนึ่งได้ทยอยยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลส่งผลให้ในปลายปี 2552 มีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดจำนวน 5,770 แห่ง (ข้อมูล ณ 15 ธันวาคม 2552 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

2. โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

ภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. 2537 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการปรับเปลี่ยนหลายครั้ง ตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละฉบับ โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดให้องค์การ บริหารส่วนตำบลมีองค์ประกอบแบ่งเป็น 2 ฝ่าย ดังนี้

(1) สภากงค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ

ประกอบด้วย สมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน แพทย์ประจำตำบลและผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในเขตตำบลและสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากรายฎรแต่ละหมู่บ้านจำนวนหมู่บ้านละ 2 คน อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี สภากงค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานและรองประธาน 1 คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาฯ แต่งตั้งโดยนายอำนวยการตามมติสภากงค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี และเลขานุการสภาฯ มีมติเลือกจากสมาชิกสภาฯ ทั้งประธานรองประธาน และเลขานุการ จะดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการบริหารในขณะเดียวกัน ไม่ได้

(2) คณะกรรมการบริหารองคค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เป็นฝ่าย

บริหาร ประกอบด้วยกรรมการไม่เกิน 7 คน ได้แก่ กำนันและกรรมการที่นายอำนวยการแต่งตั้งตามมติของสภากงค์การบริหารส่วนตำบล โดยแต่งตั้งจากผู้ใหญ่บ้านไม่เกิน 2 คน และแต่งตั้งจากสมาชิกสภาฯ ประเภทที่มาจากกรเลือกตั้งไม่เกิน 4 คน คณะกรรมการบริหารมีประธานที่มาจากกรเลือกตั้งตนเองในคณะกรรมการฯ เช่นเดียวกัน

ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2540 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองคค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่) พ.ศ. 2542 ปรับปรุงโครงสร้างขององคค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญดังนี้

(1) สภากงค์การบริหารส่วนตำบล มีสมาชิกประเภทเดียวมากรเลือกตั้ง

ของรายฎรหมู่บ้านละ 2 คน องคค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหมู่บ้านเดียวให้มีสมาชิกสภาองคค์การบริหารส่วนตำบล 6 คน องคค์การบริหารส่วนตำบลใดมีหมู่บ้านให้มีสมาชิกสภาองคค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละ 3 คน

(2) คณะกรรมการบริหารองคค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

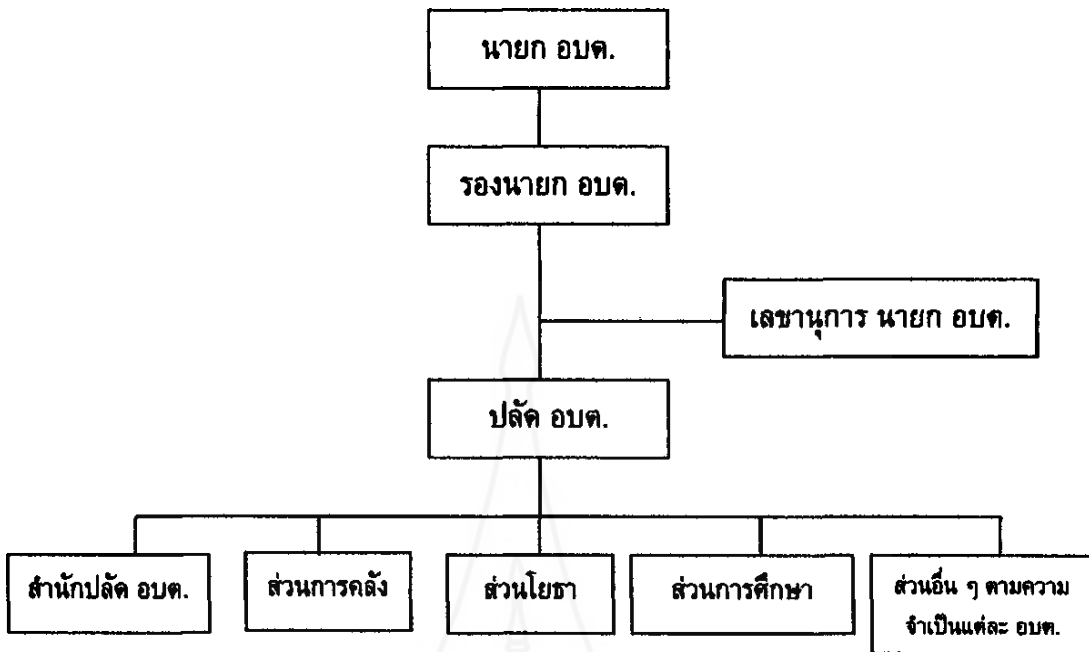
ประธานกรรมการและกรรมการ จำนวน 2 คน ซึ่งสภากงค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาฯ

ต่อมามีการตราและประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองคค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ซึ่งได้กำหนดให้องคค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างประกอบด้วยสภากงค์การบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหารองคค์การบริหารส่วนตำบลโดยโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติยังคงเดิมมีเพิ่มเติมเพียงการขยายเวลาการดำรงตำแหน่งประธานสภาฯ และรองประธานสภาฯ จากเดิม 2 ปี ให้สามารถดำรงตำแหน่งได้จนครบอายุของสภากงค์การบริหารส่วนตำบลขณะที่โครงสร้างฝ่ายบริหารเรียกว่า คณะผู้บริหารองคค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกงค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายกงค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 2 คน ซึ่งทั้งนายกและรองนายกองคค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายฉบับนี้ จะมีที่มาโดยสภา

องค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจากการแก้ไขครั้งนี้ จะเห็นได้ว่าสาระสำคัญต่าง ๆ ของโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลยังคงเดิมที่แตกต่างอย่างชัดเจนมีเพียงการเปลี่ยนชื่อเรียกฝ่ายบริหาร จากเดิมประธานกรรมการบริหารและกรรมการบริหาร เป็นนายกและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ในช่วงปลายปี 2546 มีการตราและประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2536 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างเหมือนกับท้องถิ่นรูปแบบอื่นโดยโครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติยังคงไว้ซึ่งที่มาและรูปแบบเดิมในขณะที่ฝ่ายบริหาร กำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงจากประชาชน ส่วนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งได้ไม่เกิน คน จากบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายฉบับนี้ได้ส่งผลให้โครงสร้างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารแต่เดิมที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นมากจากการเลือกของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ต้องสิ้นสุดโครงสร้างที่เกิดขึ้นตามกฎหมายฉบับนี้ จึงทำให้เกิดการแยกฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด็ดขาด

ต่อมาในปี 2552 มีการตราและประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 โดยมีสาระสำคัญที่การแก้ไขวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่แต่เดิมกำหนดไว้มีวาระ ๒ ปี และดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน โดยแก้ไขเหลือเพียงให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ส่งผลให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้โดยไม่จำกัดวาระการแก้ไข วาระการดำรงตำแหน่งดังกล่าวมีลักษณะที่ขัดกับเจตนารมณ์เดิมที่ไม่ต้องการให้ผู้บริหารท้องถิ่นดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระพระยังอยู่ในตำแหน่งนานย่อมมีอำนาจและมีอิทธิพลเพิ่มมากขึ้น โอกาสที่จะใช้อำนาจทางการบริหารที่มีอยู่ในทางมิชอบย่อมมีสูงขึ้นด้วย

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการแบ่งหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
ที่มา โครงสร้างของอบต.ตามพ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546

3. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่จัดทำกิจการ ประเภท ดังนี้

(1) หน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

8) บำรุงรักษาศิลปประเพณี ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและ
วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรร
งบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

(2) กิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำในเขตองค์การ

บริหารส่วนตำบล

- 1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุมการกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ
และสวนสาธารณะ

5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินของแผ่นดิน

9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

12) การท่องเที่ยว

13) การผังเมือง

นอกจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2542 อีก 31 ประการ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองการส่งเสริมกีฬา การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค ละสิทธิเสรีภาพของประชาชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่นการดูแลรักษาที่สาธารณะ การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

4. การบริหารการเงินและการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล

การบริหารการเงินและการคลังหมายถึง การรับ การเบิก การจ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการจัดการซึ่งเงินทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ใด ๆ ของหน่วยรับตรวจที่ได้มาจากเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินกู้ เงินอุดหนุนรัฐบาล เงินบริจาค และเงินช่วยเหลือจากแหล่งในประเทศหรือต่างประเทศ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือตามวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงเงินทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ดังกล่าวที่หน่วยรับตรวจมีอำนาจหรือสิทธิในการใช้จ่ายหรือใช้ประโยชน์ ส่วน “หน่วยรับตรวจ” นั้นก็หมายถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอำนาจหรือสิทธิในการใช้จ่ายหรือใช้ประโยชน์ เงินประเภทต่าง ๆ ตามที่ระบุดังกล่าวข้างต้นซึ่งมี 7 ประเภทด้วยกันรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยในฐานะที่เป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้จากการจัดเก็บรายได้จากการเก็บภาษีเองในพื้นที่และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่น ตลอดจนรายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาษีที่เป็นแหล่งรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเช่น ภาษีบำรุงท้องที่ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ เป็นต้น ในด้านรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น โดยทั่วไปจะมีรายจ่ายต่าง ๆ เช่นเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าใช้สอย ค่าครุภัณฑ์ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ ค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น

สำหรับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบลให้จัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณก็คือ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งถ้าในระหว่างปีงบประมาณหากรายจ่ายที่กำหนดไว้ในงบประมาณไม่พอจ่ายหรือมีความจำเป็นต้องตั้งรายจ่ายใหม่ระหว่างปีงบประมาณให้จัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจะถือเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของสภาท้องถิ่นและยังมีราชการส่วนภูมิภาคเข้ามาเกี่ยวข้องในการอนุมัติและให้ความเห็นชอบร่างฯ ซึ่งกระบวนการงบประมาณจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมนอกจากนี้แล้วในการจัดทำงบประมาณยังต้องสอดคล้องกับระเบียบที่เกี่ยวข้องของกระทรวงมหาดไทยอีกด้วย

รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อบต. มีรายได้ดังนี้

(1) ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์

(2) ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากรประทานบัตร ใบอนุญาตและอาชญาบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และค่าธรรมเนียม จดทะเบียนอาวุธ

(3) ส่วนแบ่งจากค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

(4) ส่วนแบ่งจากเงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติใน อบต.

(5) อบต. อาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(5.1) รายได้จากทรัพย์สินของ อบต.

(5.2) รายได้จากสาธารณูปโภคของ อบต.

(5.3) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ของ อบต.

(5.4) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมาย

กำหนดไว้

(5.5) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้

(5.6) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

(5.7) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(5.8) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นของ อบต.

(5.9) รายได้ของ อบต. ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี

รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

เงินเดือน ค่าจ้าง เงินค่าตอบแทนอื่นๆ ค่าใช้สอยค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่กฎหมายหรือ หรือระเบียบของ กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

4. ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย

4.1 ประวัติความเป็นมา

ตำบลหนองตาว ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอบรรพตพิสัย เมื่อก่อนตำบลหนองตาวนั้นเต็มไปด้วยป่าไม้ หนองน้ำ ถ้าคลอง เต็มไปด้วยสัตว์ป่า จนกระทั่งมีกลุ่มชาวบ้านอพยพเข้ามาหักร้างถางพง เพื่อทำไร่นาเพราะเป็นพื้นที่มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ โดยในกลุ่มชาวบ้านนั้นมีผู้นำชาวบ้านเคารพนับถือของ ทุกคน ชื่อนายคง ซึ่งเป็นผู้นำชาวบ้านและปกครองชาวบ้านด้วยความ เป็นธรรม ไม่มีความลำเอียงเสมอมา ตราบนานายคงเสียชีวิตลง ชาวบ้านที่มีความเคารพคุณธรรม

ของนายคง จึงพร้อมใจตั้งศาลเจ้าขึ้นมาให้ลูกหลานได้ระลึกถึงคุณงามความดี เรียกว่า ศาลปู่ คง โดยสร้างบริเวณหนองน้ำใหญ่ใกล้หมู่บ้าน

หลังจากนั้นได้ปรากฏเหตุการณ์ประหลาด คือ ชาวบ้านที่ไปหาปูปลาบริเวณนั้น โดยไม่ได้บอกปู่ คงหรือลบหลู่ปู่ คงจะพบงูจำนวนมากในหนองน้ำ นั้นจนไม่กล้าหาปู ปลาแถวนั้น จะต้องบอกกล่าวหรือถวายเครื่องเซ่นปู่ คงก่อน จะไม่มีฝูงงูมารบกวนและกลับหาปลาได้จำนวนมาก และได้กล่าวกันว่าในวันขึ้น 5 ค่ำ เดือน 6 ตรงกับ วันวิสาขบูชาของทุกปี จะมีพญางูขนาดใหญ่เท่าต้นตาล ดวงตาดำเขียวมรกตทั้งคู่ ยาวประมาณ 5 วา กล่าวกันว่าเป็นปู่ คงมาดูแลทุกข์สุขของลูกหลาน ในบางครั้งเวลาค่ำคืนชาวบ้านผ่านหนองน้ำ ที่ตั้งศาลปู่ คง จะปรากฏเห็นเสียงขลุ่ยมรกตขนาดใหญ่สองดวง ซึ่งคาดว่าเป็นดวงตาของพญางู ต่อมาจึงได้เรียกกล่าวขานหนองน้ำ แห่งนี้ว่า หนองตา และปัจจุบันนี้คือ ตำบลหนองตา

4.2 ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตา

ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาตั้งอยู่เลขที่ 55 หมู่ที่ 5 บ้านเนินพิมพ์ผาสุข ตำบลหนองตาอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอบรรพตพิสัยซึ่งอยู่ห่างจากจังหวัดนครสวรรค์ประมาณ 58 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อ	ตำบลแหลมรัง อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร
ทิศใต้	ติดต่อ	ตำบลบึงปลาทุ, ตำบลหนองกรด อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	ตำบลโพธิ์ไทรงาม, ตำบลด้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	ตำบลด่านช้าง อำเภอบรรพตพิสัยจังหวัดนครสวรรค์ ตำบลวังชะโอน, ตำบลระหาน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

เนื้อที่

พื้นที่ทั้งหมด 30,870 ไร่ หรือประมาณ 49.39 ตารางกิโลเมตร

ภาพที่ 2.2 อาณาเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล(ข้อมูล ณ เดือนมกราคม พ.ศ. 2555)

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลพื้นที่ของตำบลหนองตางู อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)	หมายเหตุ
หมู่ที่ 1	บ้านหนองตางู	2.76	1,724.38	
หมู่ที่ 2	บ้านจิกลาด	3.16	1,974.38	
หมู่ที่ 3	บ้านวังวัด	5.08	3,171.88	
หมู่ที่ 4	บ้านทุ่งหล่ม	6.84	4,275.63	
หมู่ที่ 5	บ้านเนินพิมพ์ผาสุก	6.23	3,893.75	
หมู่ที่ 6	บ้านโคกกว้าง	3.33	2,079.38	
หมู่ที่ 7	บ้านหนองพิมวัฒนา	3.28	2,046.88	
หมู่ที่ 8	บ้านคลองอ่างทอง	4.99	3,120.63	
หมู่ที่ 9	บ้านวังตะโกก	2.76	1,724.38	
หมู่ที่ 10	บ้านเนินสะเดา	4.24	2,650.63	
หมู่ที่ 11	บ้านวังทอง	2.64	1,646.88	
หมู่ที่ 12	บ้านวังปลาทราย	2.14	1,340.00	
หมู่ที่ 13	บ้านเนินมะม่วง	1.95	1,221.25	
รวมพื้นที่ทั้งตำบล		49.39	30,870.00	

ข้อมูล ณ เดือนมกราคม พ.ศ. 2554

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ตำบลหนองตางู อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ	การใช้ประโยชน์ที่ดิน	ไร่	คิดเป็นร้อยละ	หมายเหตุ
1	พื้นที่ที่การเกษตร(ทำนา)	26,097.50	84.54	
2	พื้นที่ที่ทำการเกษตร(ทำไร่)	1,003.28	3.25	
3	พื้นที่ที่อยู่อาศัย	2,549.86	8.26	
4	อื่นๆ	1,219.37	3.95	
รวม		30,870.00	100	

ข้อมูล ณ เดือนมกราคม พ.ศ. 2554

จำนวนประชากรทั้งหมด 6,462 คน แยกเป็น ชายจำนวน 3,218 คน หญิงจำนวน 3,244 คน จำนวนครัวเรือนจำนวน 1,646 ครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ 78 คน/ตร.กม. แยกรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2.3 แสดงประชากรใน อบต.หนองตาว (ข้อมูลเดือนมิถุนายน 2555)

หมู่ที่	บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
1	หนองตาว	196	334	362	696
2	จิกลาด	169	307	311	618
3	วังวัด	109	236	267	503
4	ทุ่งหล่ม	188	402	365	767
5	เนินพิมพ์ผาสุข	150	287	281	568
6	โคกกว้าง	149	273	297	570
7	หนองพิมพ์วัฒนา	143	256	253	509
8	คลองอ่างทอง	103	246	227	473
9	วังตะโกก	77	160	160	320
10	เนินสะเดา	149	288	291	579
11	วังทอง	91	186	190	376
12	วังปลากราย	52	95	100	195
13	เนินมะม่วง	70	148	140	288
รวมทั้งสิ้น		1,646	3,218	3,244	6,462

4.3 สภาพพื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศและสภาพพื้นที่ตำบลหนองตาว มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมขังในฤดูฝน เหมาะแก่การทำนา มีลักษณะราบเรียบและลาดเอียงจากทางทิศเหนือมาทางทิศใต้เล็กน้อย เป็นที่ราบต่ำประมาณร้อยละ 88.51 เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงประมาณร้อยละ 6.99 และเป็นที่ดอนประมาณร้อยละ 4.5 พื้นที่ราบส่วนใหญ่ปลูกข้าวได้ตลอดปีทั้งฤดูนาปีและฤดูนาปรังพื้นที่ดอนใช้ในการปลูกถั่วเขียวในฤดูแล้งและถั่วเหลืองบ้างเล็กน้อย ตารางกิโลเมตร

4.4 สภาพภูมิอากาศ

โดยทั่วไปตำบลหนองตาวง เป็นอากาศร้อนชื้น และร้อนแห้งแล้งในฤดูแล้ง อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 28- 29 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ตลอดทั้งปี 65 % อุณหภูมิสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนเมษายนประมาณ 35- 40 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมประมาณ 20 องศาเซลเซียส ในฤดูฝนอากาศร้อนชื้น ในฤดูหนาวอากาศตอนกลางคืนจะหนาวเย็น เวลากลางวันอากาศจะร้อน

4.5 สภาพทางเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลหนองตาวงประกอบอาชีพต่าง ๆ ดังนี้

4.5.1 อาชีพทำนา คิดเป็น 84.54 % ของประชากร คิดเป็นพื้นที่ 38,835 ไร่

4.5.2 อาชีพทำสวน, ทำไร่ คิดเป็น 7.15 % ของประชากร คิดเป็นพื้นที่ 3,245 ไร่

4.5.3 อาชีพอื่นๆ คิดเป็น 7.31 % ของประชากร คิดเป็นพื้นที่ - ไร่

4.6 โครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชุมชนต้องการได้รับการบริการสาธารณะที่จำเป็นและมีคุณภาพต่อการดำรงชีวิต ในยุคสมัยใหม่อย่างเพียงพอ เช่น มีถนนคั่นกรีดหรือถนนลาดยางภายในหมู่บ้านและตำบล เพื่อสัญจรและขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ต้องการขยายเขตไฟฟ้าและระบบประปาหมู่บ้านให้ทั่วถึง เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสและเพิ่มประสิทธิภาพในด้านเศรษฐกิจและ คุณภาพชีวิตแก่ชุมชนให้มากขึ้น ทั้งนี้ ในเขตตำบลหนองตาวงมีถนนลูกรังที่รอการปรับปรุงเป็นถนนลาดยาง จำนวน 6 สาย ซึ่งเชื่อมต่อกับตำบลในเขต จังหวัดพิจิตร เขตจังหวัดกำแพงเพชร และตำบลอื่นๆ ในเขต อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง ไม่มีงบประมาณเพียงพอ จึงจำเป็นต้องการ การสนับสนุนงบประมาณในโอกาสต่อไป

ตารางที่ 2.4 ข้อมูลพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ภายในตำบลหนองตางู(จำนวน 13 หมู่บ้าน)

บ้าน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่ที่อยู่อาศัย(ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่ป่าไม้(ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่เลี้ยงสัตว์(ไร่)	คิดเป็นร้อยละ	พื้นที่สาธารณะประโยชน์(ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่อื่นๆ (ไร่)	ร้อยละ
หนองตางู	1,724.38	1,377.26	79.87	280.90	16	-	0	-	0	-	0	66.22	3.80
จิกลาด	1,974.38	1,781.88	90.25	176.71	9	-	0	-	0	-	0	15.80	0.80
วังวัด	3,171.88	2,399.21	75.64	249.31	7.90	-	0	-	0	12.37	0.40	510.99	16
ทุ่งหล่ม	4,275.63	3,987.02	93.25	255.26	6	-	0	-	0	4.28	0.10	29.07	0.70
เนินพิมพ์													
ผาสุข	3,893.75	3,535.53	90.80	320.85	8.20	-	0	-	0	-	0	37.38	1
โคกกว้าง	2,079.38	1,869.15	89.89	154.91	7.50	-	0	5.20	0.30	-	0	50.11	2.40
หนองพิม													
วัฒนา	2,046.88	1,845.67	90.17	160.88	7.90	-	0	-	0	0.31	0	40.02	2
คลอง													
อ่างทอง	3,120.63	2,789.22	89.38	278.98	8.90	-	0	-	0	-	0	52.43	1.70
วังตะโกก	1,724.38	1,584.19	91.87	132.43	7.70	-	0	-	0	-	0	7.76	0.40
เนินสะเดา	2,650.63	2,439.90	92.05	203.30	7.70	-	0	-	0	-	0	7.42	0.30
วังทอง	1,646.88	1,481.37	89.95	106.72	6.50	-	0	-	0	2.11	0.10	56.69	3.40
วังปลาทราย	1,340.00	1,213.37	90.55	101.04	7.50	-	0	-	0	-	0	25.59	1.90
เนินมะม่วง	1,221.25	948.06	77.63	78.77	6.50	-	0	-	0	18.07	1.50	176.35	14

4.7 วิสัยทัศน์ของชุมชน

จากสภาพปัญหาที่ชุมชนประสบอยู่ ประชาชนมีความต้องการให้ชุมชนของตน แก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนของตน ได้ดีขึ้น ตามที่ใจมุ่งหวังในภาพรวม มีดังนี้

4.7.1 ด้านเศรษฐกิจ

ชุมชนมีความต้องการอยากจะปรับปรุงบำรุงดินให้อุดมสมบูรณ์ขึ้น โดยมีการปลูกพืชหมุนเวียนมีการพักฟื้นดิน ลดการใช้สารเคมี โดยปรับเปลี่ยนมาใช้สารชีวภาพ ธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยคอก ศึกษาเรื่องการตลาด ศึกษาหาความรู้เรื่องการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิต ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี โดยจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจชุมชนตาม แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขึ้นให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับโรงคั่วชาชุมชนขนาดเล็ก ร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน โรงเรือนผักกาดมุ้งปลอดสารพิษ โรงเรือนเพราะเห็ดฟาง สระเลี้ยง ปลาสวนผลไม้ และสวนสมุนไพร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากอำเภอบรรพตพิสัย ตาม ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขประจำปีงบประมาณ2551 จำนวน 500,000.- บาท และงบประมาณสนับสนุน จาก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว จำนวน 80,000.- บาท

4.7.2 ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ชุมชนต้องการให้มีการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้มีการปลูกฝังจิตสำนึกให้เห็นถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ประชาสัมพันธ์ให้รักความสะอาด โครงการกำจัดมูลฝอยอินทรีย์ในครัวเรือนโดยวิธีการทำปุ๋ยหมัก จัดหาพื้นที่สำหรับ โครงการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย

4.7.3 ด้านสังคม

ชุมชนต้องการให้เป็นสังคมที่พึ่งตนเองได้อย่างเข้มแข็ง ให้มีความสามัคคีในชุมชน ให้มีการจัดระเบียบและมาตรการต่าง ๆ ในชุมชน เช่นมาตรการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน ส่งเสริมการออมและการประหยัดในชุมชนให้มีการรวมกลุ่มช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างจริงจังและซื่อสัตย์ ส่งเสริมกิจกรรมรวมกลุ่มอาชีพเพื่อเสริมรายได้

4.8 การปกครอง

ตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งการปกครองเป็น 3 หมู่บ้าน อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว ดังนี้

ตารางที่ 2.5 รายชื่อหมู่บ้านและผู้ใหญ่บ้านใน อบต.หนองตาว (ข้อมูลเดือนมิถุนายน 2555)

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ชื่อผู้ใหญ่บ้าน	หมายเหตุ
1	บ้านหนองตาว	นายเพชร ผลชี	(กำนัน)
2	บ้านจิกลาด	นายวงศ์พิดิษฐ นิลสุพรรณ	
3	บ้านวังวัด	นายพงศ์ศักดิ์ เนียรนา	
4	บ้านทุ่งหล่ม	นายประมุข ปารมีดี	
5	บ้านเนินพิมผาสุข	นายเสวียน โรงอ่อน	
6	บ้านโคกกว้าง	นายสมมาตร ชุมทอง	
7	บ้านหนองพิมพัฒนา	นายไ้ มากเพียร	
8	บ้านคลองอ่างทอง	นายสุเมธ จันทันโอ	
9	บ้านวังตะโกก	นายจุมพล หยววัฒน์	
10	บ้านเนินสะเดา	นายมณี ยี่มน่วม	
11	บ้านวังทอง	นายฉลาด กามินี	
12	บ้านวังปลากทราย	นายสุเมธ กาแดง	
13	บ้านเนินมะม่วง	นายเสวียน แสงดีรูป	

4.9 สภาพทางสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.9.1 การศึกษา

- 1) โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง
- 2) โรงเรียนมัธยมศึกษา (ขยายโอกาส) จำนวน 2 แห่ง
- 3) ศูนย์การศึกษาชุมชน จำนวน 1 แห่ง
- 4) ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน 8 แห่ง

ตารางที่ 2.6 ข้อมูลโรงเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีการศึกษา 2551

หมู่ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวน บุคลากร	จำนวนนักเรียน			รวม
			ก่อนประถม	ประถม	มัธยม	
1	โรงเรียนวัดหนองตางู	16	53	150	108	311
2	โรงเรียนวัดจิกลาด	16	33	125	77	225
3	โรงเรียนคลองจินดา	7	21	75	-	96
4	โรงเรียนบ้านโคกกว้าง	6	11	51	-	62
5	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หลวงปู่ พิมพา	2	54	-	-	54
	รวม	47	172	401	175	748

ตารางที่ 2.7 สถาบันและองค์กรทางศาสนา จำนวน 6 แห่ง ดังนี้ (ข้อมูลเดือนมิถุนายน 2555)

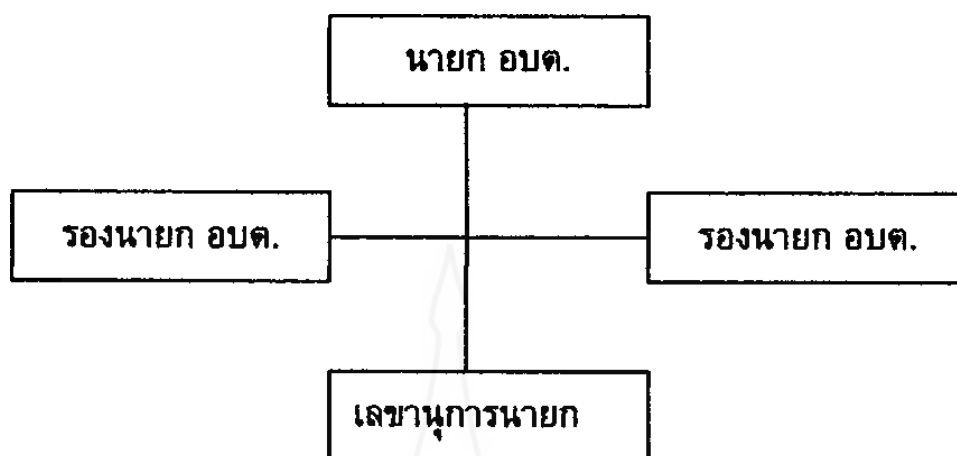
วัด	หมู่ที่	เจ้าอาวาส
1. วัดหนองตางู	1	พระครูนิภาธรรมวิสุทธิ (เจ้าคณะตำบล)
2. วัดจิกลาด	2	พระอธิการแทน ฐานุตโตโร
3. วัดทุ่งหล่ม	4	พระพุทธานุตโตโร
4. วัดโคกกว้าง	6	พระครูนิวาส บัญญากร
5. วัดหนองปลับ	7	พระอธิการสมบัติ ชันติโพโร
6. วัดเนินสะเดา	10	พระอธิการวิมล ชันติธรรมโม

4.9.2 สาธารณสุข ตำบลหนองตางูมีสถานีนามัยจำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

- 1) สถานีนามัยประจำตำบล / หมู่บ้าน จำนวน ๑ แห่ง
- 2) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 2 แห่ง
- 3) สถานพยาบาลเอกชน จำนวน 1 แห่ง
- 4) อัตราการมีและใช้ส้วมราคน้ำ คิดเป็นร้อยละ 7.64

4.9.3 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- 1) ป้อมตำรวจ / ตู้ยามตำรวจ จำนวน ๑ แห่ง

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 2.8 ข้อมูลด้านการศึกษาของคณะผู้บริหาร (ข้อมูลเดือนมิถุนายน 2555)

คณะผู้บริหาร	ระดับการศึกษา
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ปริญญาตรี
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	อนุปริญญาตรี
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	มัธยมศึกษาตอนปลาย

(2) จำนวนบุคลากร (ข้อมูลเดือนมิถุนายน 2555)

คณะผู้บริหารมีนายก อบต. รองนายก อบต.	30	คน
เลขานุการ อบต. และสมาชิก อบต. 13 หมู่บ้าน		
พนักงานส่วนตำบล (รวมปลัด อบต.)	13	คน
ลูกจ้างประจำ	1	คน
พนักงานจ้าง	7	คน

(3) ระดับการศึกษาของบุคลากร (ข้อมูลเดือนมิถุนายน 2555)

	ประถมศึกษา		มัธยม/อาชีวะ		ปริญญาตรี		สูงกว่า		รวม
					ปริญญาตรี				
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
พนักงานส่วนตำบล	-	-	2	1	4	5	-	1	13
ลูกจ้างประจำ	-	-	1	-	-	-	-	-	1
พนักงานจ้าง	2	-	1	2	1	1	-	-	7
รวม	2	-	4	3	5	6	-	1	21

(4) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 2.9 แสดงรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

รายการ	รายได้(บาท)		
	ปี 2553	ประมาณการ ปี 2554	ประมาณการ ปี 2555
หมวดภาษีอากร	191,321.57	198,100	191,200
หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ	170,004.02	145,000	169,900
หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	62,451.02	80,350	62,400
รายได้เบ็ดเตล็ด	125,373.48	250,000	125,200
หมวดภาษีจัดสรร	11,747,655.29	9,155,000	11,746,900
หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป	6,332,689	7,790,000	6,332,600
เงินอุดหนุนระบุดูประสงค์	7,090,600	-	-
รวม	25,720,094.38	17,618,450	18,628,200

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการรวบรวมวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงพบว่า ผลงานวิจัยที่ผ่านมา ยังมีน้อยเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นล่าสุด อย่างไรก็ตามเมื่อได้ศึกษาบทวนผลงานการวิจัยเหล่านี้ ผู้วิจัยเห็นว่าข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน ในที่นี้ขอนำเสนอผลการวิจัยที่ใกล้เคียงนำมาเสนอ พอสังเขป ดังนี้

สุรัชย์ ประนมศรี (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ(1) การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะอำเภอแม่สอดจังหวัดตากใน 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านกระบวนการภายในองค์กร ด้านประชากรผู้รับบริการ และด้านการเรียนรู้และพัฒนาองค์กร โดยใช้แนวคิด Balanced Scorecard (2) ศึกษาปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอดจังหวัดตาก

ผลการศึกษาพบว่า (1) ผลการปฏิบัติงานด้านการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ มีรายรับมากกว่ารายจ่ายทุกปีงบประมาณตั้งแต่ปี 2549 – 2552 โดยรายรับสูงกว่ารายจ่ายเกิดจากเงินอุดหนุนจากภาครัฐ ด้านกระบวนการภายใน มีเกณฑ์การดำเนินงานได้คะแนนร้อยละ 91.76 อยู่ในระดับดี ด้านประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและภาพรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะในระดับดี ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะมีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มความรู้และทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับดี(2) ปัญหาของการดำเนินงาน ปัญหาด้านการเงิน รายได้ที่จัดเก็บไม่เพียงพอต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาให้ครบทุกโครงการ ปัญหาด้านกระบวนการภายใน การจัดการดำเนินโครงการไม่สอดคล้องกับขีดความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ไม่สามารถดำเนินโครงการพัฒนาครบถ้วนตามแผน ปัญหาด้านประชาชนผู้รับบริการประชาชนยังขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลปัญหาด้านการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มี ความเข้าใจในการจัดอบรมสัมมนาว่าต้องการให้เกิดผลเช่นไร ขวัญและกำลังใจก็เป็นผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล(3) ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ด้านการเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะควรมีการวางแผนการใช้จ่ายให้ตรงตามความจำเป็นเร่งด่วนของท้องถิ่นด้านกระบวนการภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะควรถูกกำหนดแนวทาง มีการระดมความคิดเห็นของประชาชน เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาโดยคำนึงถึงศักยภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างแท้จริงควรมีการตรวจสอบความจำเป็นและคุ้มค่าของโครงการ

พัฒนาด้านประชาชนผู้รับบริการองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะควรมีการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรอยู่เสมอ โดยจัดให้มีการฝึกอบรมตลอดจนฝึกทักษะในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ให้ทันต่อเหตุการณ์และความทันสมัยของอุปกรณ์เครื่องใช้อยู่เสมอ สวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานก็มีส่วนสำคัญในการเติบโตขององค์การ

เกษมา ไตรรัตนารัตน์ (2543) ได้ทำการวิจัย การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร ด้วยเครื่องมือ Balanced Scorecard โดยการศึกษาจากธุรกิจอุตสาหกรรม จำนวน 85 ราย ธุรกิจบริการ จำนวน 74 ราย และธุรกิจการค้าจำนวน 26 ราย จากผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจทุกประเภทมีการปฏิบัติและให้ความสำคัญมากในด้านนโยบายการวางแผนและกลยุทธ์การจัดทำงบประมาณ การติดตามการควบคุมและระบบการประเมินผลที่เห็นผลโดยรวมขององค์กร การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นให้เกิดความรักองค์กร มุ่งเน้นให้เกิดความสำเร็จของงาน และ มุ่งเน้นการให้ความสำคัญแก่พนักงานในด้านของคุณภาพของสินค้าและบริการ และมีการนำระบบ การบริหาร และการประเมินผลไปเปรียบเทียบกับธุรกิจอื่นที่มีผลการดำเนินงานที่ดีกว่า หรือ เรียกว่าการ Benchmark นั้นพบว่า ธุรกิจให้ความสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจที่มียอดขายสูง จะให้ความสำคัญกับการ Benchmark มากกว่าธุรกิจที่มียอดขายต่ำกว่า และพบว่าธุรกิจที่มีผู้ร่วมทุน จากต่างประเทศ การบริหารองค์กรธุรกิจส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วยว่าควรให้ความสำคัญและปรับปรุง ระบบการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมายและแผนงานที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ นอกจากนี้ ระบบการประเมินผลจะต้องได้รับการสนับสนุน จากผู้บริหาร และยอมรับจากพนักงานและผู้บริหารยังเห็นด้วยกับการส่งเสริมความคิดหรือกลยุทธ์ใหม่ รวมถึงการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ในองค์กร และการนำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ รวบรวมข้อมูลข่าวสารเพื่อสนับสนุนการจัดการเชิงกลยุทธ์ และพบว่าระบบ Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้วิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีความชัดเจนและเรียบง่ายขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารให้ดียิ่งขึ้น และระบบ Balanced Scorecard ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นถึงผลการปฏิบัติในหลาย ๆ ด้านในเวลาเดียวกัน ได้แก่

- (1) มุมมองด้านลูกค้า พวกเขามองกิจการอย่างไร
- (2) มุมมองด้านกระบวนการภายในของกิจการ โดยมองว่ากิจการจะพัฒนาให้เป็นเลิศในด้านใด
- (3) มุมมองด้านการเรียนรู้และการเติบโตของธุรกิจ โดยมองว่ากิจการจะยังคงสามารถพัฒนากิจกรรมต่างๆ และสร้างคุณค่าต่อไปได้หรือไม่
- (4) มุมมองด้านการเงิน โดยมองว่าผู้ถือหุ้นมองกิจการอย่างไร

(5) มุมมองด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมองว่ากิจการให้ความรับผิดชอบต่อสังคม มากน้อยเพียงใด

นภดล บุญมา (2541) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการบริหารการคลังขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าคณะกรรมการบริหารส่วนใหญ่ขาดความพร้อม ในด้านการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการเข้าใจที่ถูกต้องในกฎหมายหรือระเบียบต่างๆ ข้อบังคับทาง ราชการทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน องค์การส่วนตำบลบางแห่งมีแนวโน้มว่ามีการช่วยเหลือ กันในหมู่พรรคพวก และการอุปถัมภ์กันภายในกลุ่มเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากองค์การบริหาร ส่วนตำบลในทางที่ไม่ถูกต้อง ก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่ได้รับส่วนแบ่งมาจากรัฐมีอยู่อย่าง จำกัดและอำนาจในการจัดการด้านการคลังส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐส่งผลให้องค์การ บริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่ต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากรัฐเป็นหลักและประการ สุดท้ายระเบียบเกี่ยวกับการกู้เงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความชัดเจน ทำให้องค์การ บริหารส่วนตำบลทุกแห่งในจังหวัดเชียงใหม่ไม่สามารถทำการกู้ยืมจากนิติบุคคลใดๆ ได้

พรเพ็ญ ประกอบกิจ (2549) ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักสูตรสถานศึกษาโดย ประยุกต์ใช้ Balanced Scorecard (BSC): กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านแหลม พบว่า ผลการปฏิบัติตาม หลักสูตรสถานศึกษาในทั้ง 4 ด้าน

1. ด้านนักเรียน การศึกษาผลการปฏิบัติงานตามหลักสูตรสถานศึกษาด้านนักเรียน สถานศึกษามีผลการปฏิบัติงานหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี มีผลการประเมิน คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดี ยกเว้นรายการการนิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผลการ ปฏิบัติงาน การนำผลการปฏิบัติงานมาพัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียนมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดี

2. ด้านกระบวนการภายใน การศึกษาผลการปฏิบัติงานตามหลักสูตรสถานศึกษาได้ด้าน กระบวนการภายในสถานศึกษามีผลการปฏิบัติงานตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับดี กล่าวคือ สถานศึกษามีการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีการจัดทำและดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับ ดี ยกเว้นรายการการนิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน การนำผลการปฏิบัติงานมา พัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการเรียนรู้และพัฒนา การศึกษาผลการปฏิบัติงานตามหลักสูตรสถานศึกษา ด้าน การเรียนรู้และพัฒนาสถานศึกษามีผลการปฏิบัติงานตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ ใน ระดับ ดี กล่าวคือ สถานศึกษามีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการรายงาน คุณภาพ

การศึกษาประจำปี และสถานศึกษามีการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ใน ระดับ ดี ยกเว้นรายการการนิเทศ ติดตามกำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน การนำผลการ ปฏิบัติงานมา พัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านงบประมาณและทรัพยากร การศึกษาผลการปฏิบัติงานตามหลักสูตร

สถานศึกษาด้านงบประมาณและทรัพยากรสถานศึกษามีผลการปฏิบัติงานตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี กล่าวคือ สถานศึกษามีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศอยู่ในระดับ ดี ยกเว้นรายการนิเทศ ติดตามกำกับ และประเมินผลการปฏิบัติงาน การนำผลการปฏิบัติงานมา พัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง

ลักขณา ยิ่งธงชัย (2542) ศึกษาการวัดผลการปฏิบัติงานด้วยเทคนิคBalanced

Scorecard ศึกษากรณี : ธนาคารออมสินสาขากาฬสินธุ์ พบว่า ลูกค้ำของธนาคารออมสินสาขากาฬสินธุ์ มีความพอใจในตัวสินค้าและบริการที่ได้รับ เรื่องของเวลาที่ได้รับการให้บริการ คุณภาพของการให้บริการ และการชำระค่าบริการในปัจจุบัน การปฏิบัติงานภายในองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในเรื่องทักษะ ในการทำงานและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ และนวัตกรรมขององค์กรอยู่ในระดับปานกลาง พนักงานจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ให้มากขึ้น จากกรนำรายได้และค่าใช้จ่ายของสาขามาวิเคราะห์ พบว่า ในเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์สาขามีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้และสาขาสามารถทำให้รายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย ได้ในเดือนมีนาคม 2542 อัตราการเติบโตของเงินฝากทุกประเภทลดลงในช่วงเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์เพราะทุกธนาคารประกาศปรับลดอัตราดอกเบี้ยลูกค้ำหันมาซื้อสลากออมสินพิเศษแทนจึงทำให้อัตราการเติบโตของเงินฝากในเดือนมีนาคมเพิ่มขึ้น

จินดารัตน์ สุวรรณสุจริต (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในงานบริการของผู้รับบริการที่คลินิกพิเศษนอกเวลาราชการของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่องานบริการด้านต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความพึงพอใจต่องานบริการในแต่ละด้านพบว่า ด้านระบบการบริหารและด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านกระบวนการบริการ และสถานที่ให้บริการอยู่ในระดับปานกลาง และจากการศึกษาสาเหตุปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้รับบริการพบว่า เพศ อายุ และแผนที่ใช้บริการ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส ศาสนา จำนวนครั้งที่ใช้บริการ และ ช่วงเวลาที่ใช้บริการ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุไพรินทร์ นันทะลัย (2547) บทคัดย่อ ศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานของ

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุดรธานี จำกัดด้วยเทคนิค Balanced Scorecard พบว่า

1. สมาชิกเห็นด้วยกับลักษณะการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด ด้านการดำเนินงาน ด้านภาพพจน์ ด้านการบริการ และด้านสวัสดิการต่าง ๆ ของสหกรณ์ ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด แต่สมาชิกมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ด้านการบริการของพนักงาน และด้านข่าวสารของสหกรณ์ ส่วนความพึงพอใจในระดับมากคือ ด้านอาคารสถานที่ รองลงมา ได้แก่ความพึงพอใจระดับมาก ด้านความรวดเร็วและความสะดวก

2. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุตรธานี จำกัด ดำเนินงานโดยแบ่งเป็นฝ่าย ๕ ฝ่าย ฝ่ายธุรการ ฝ่ายทะเบียนเงินกู้ ฝ่ายเงินได้ ฝ่ายคอมพิวเตอร์ ฝ่ายบัญชี ฝ่ายการเงิน ฝ่ายรับฝาก เงิน และฝ่ายสวัสดิการ การจัดทำโครงสร้างกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามสายการบังคับบัญชา มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ชัดเจน และกระบวนการปฏิบัติงานของสหกรณ์เพื่อให้มี ประสิทธิภาพทั้งในส่วนของการวางแผนการดำเนินงาน การวางแผนด้านบุคลากร การวางแผน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การวางแผนการจัดหาแหล่งเงินทุนจากภายนอก มีระบบการควบคุมภายใน ระบบการตรวจสอบที่เชื่อถือได้

3. การบริหารจัดการด้านบุคลากรมีส่วนสำคัญที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานสหกรณ์ทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถจัดให้มีการพัฒนาตนเองโดยการศึกษาดูงาน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่าง พนักงานสหกรณ์ด้วยกัน มีการทำ ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนา ระบบคอมพิวเตอร์ตลอดจนการรับข่าวสาร และสารสนเทศด้านธุรกิจสหกรณ์

การดำเนินงานในรอบ 7 ปี รายได้ของสหกรณ์มีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ มีผลทำให้กำไรสุทธิลดลงด้วยเช่นกัน สาเหตุการลดลงของกำไรสุทธิเนื่องจากสหกรณ์ประสบปัญหาในการดำเนินงาน และได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางด้านการเงินของประเทศ ทำให้ขาดสภาพคล่องทางการเงิน มีผลทำให้กำไรสุทธิลดลงด้วย ในปี 2546 สหกรณ์มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยถึง 2 ครั้ง ตามสภาวะการเงินของประเทศทำให้รายได้ที่สำคัญของสหกรณ์ลดลงด้วยสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการลดลงของสมาชิกทำให้มีผลกระทบต่อเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ มีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการศึกษา

รูปแบบการศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการโดย

(1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง จำนวน 51 คน

(2) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis) โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ และการวิเคราะห์สรุปข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร เช่น เอกสารรายงานการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง ในปีงบประมาณ 2553 ถึง ปีงบประมาณ 2555 รวมถึง เอกสารแผนการพัฒนารวม 3 ปี และแผนปฏิบัติการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง และการสัมภาษณ์พนักงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองตาวง

1.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามดำเนินการสอบถามโดยทำตามระเบียบวิธีการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ

(1) เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 51 คน ประกอบด้วย ปลัดอบต. 1 คน นายกองคํการบริหารส่วนตำบล 1 คน รองนายกองคํการบริหารส่วนตำบล 2 คน เลขานายกองคํการบริหารส่วนตำบล 1 คน สมาชิก อบต. ของแต่ละหมู่บ้าน 26 คน พนักงานเจ้าหน้าที่ในสํานักปลัด อบต. 5 คน พนักงานเจ้าหน้าที่ในสํานักการคลัง 4 คน พนักงาน เจ้าหน้าที่ในสํานักโยธา 3 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างตามภารกิจ 4 คน พนักงานทั่วไป 3 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว

ลำดับที่	ตำแหน่ง	จำนวนเจ้าหน้าที่ (คน)
1	ปลัดอบต.	1
2	นายกองคํการบริหารส่วนตำบล	1
3	รองนายกองคํการบริหารส่วนตำบล	2
4	เลขานายกองคํการบริหารส่วนตำบล	1
5	สมาชิกอบต.ของแต่ละหมู่บ้าน	26
6	พนักงานเจ้าหน้าที่ในสํานักปลัด อบต.	5
7	พนักงานเจ้าหน้าที่ในสํานักการคลัง	4
8	พนักงาน เจ้าหน้าที่ในสํานักโยธา	3
9	ลูกจ้างประจำ	1
10	ลูกจ้างตามภารกิจ	4
11	พนักงานทั่วไป	3
รวมทั้งสิ้น		51

ข้อมูลเดือนมิถุนายน 2555

(2) ประชาชนทั้งหมด 6,462 คน จาก 13 หมู่บ้านของตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตำบลหนองตางู อำเภอบรรพตพิสัย
จังหวัดนครสวรรค์

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)
1	หนองตางู	696
2	จิกลาด	618
3	วังวัด	503
4	ทุ่งหล่ม	767
5	เนินพิมพ์ผาสุข	568
6	โคกกว้าง	570
7	หนองพิมวัฒนา	509
8	คลองอ่างทอง	473
9	วังตะโกก	320
10	เนินสะเดา	579
11	วังทอง	376
12	วังปลาทราย	195
13	เนินมะม่วง	288
รวมทั้งสิ้น		6,462

ข้อมูลเดือนมิถุนายน 2555

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ทั้งหมด 51 คน มาจากตัวแทนของ

1. ตัวแทนของประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 400 คน โดยได้มีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 6,462 คน โดยการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{(1 + N(e)^2)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง

จากจำนวนประชากรแทนค่าสูตรได้ คือ

$$\begin{aligned} n &= 6,462 / (1 + 6,462(0.05)^2) \\ &= 6,462 / (6,463*0.0025) \\ &= 399.87 \end{aligned}$$

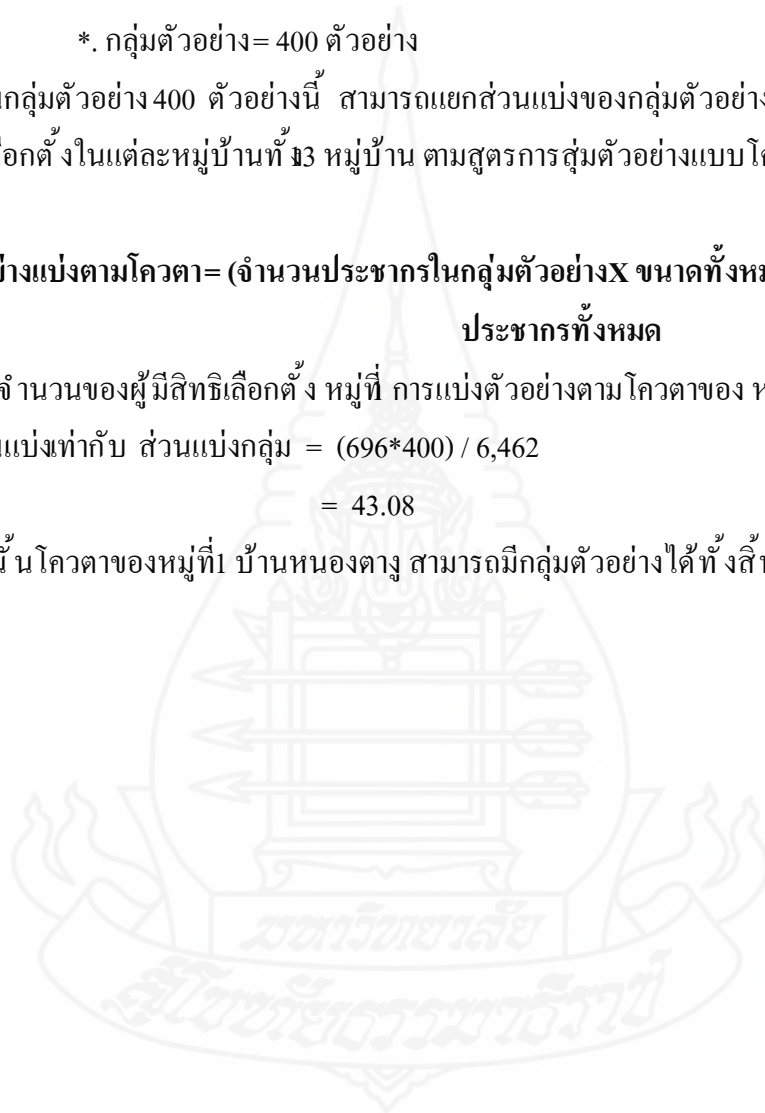
*. กลุ่มตัวอย่าง = 400 ตัวอย่าง

ในจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่างนี้ สามารถแยกส่วนแบ่งของกลุ่มตัวอย่าง ตาม จำนวนราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านที่ 3 หมู่บ้าน ตามสูตรการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา คือ

กลุ่มตัวอย่างแบ่งตามโควตา = (จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง X ขนาดทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง)
ประชากรทั้งหมด

จากตาราง จำนวนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หมู่ที่ การแบ่งตัวอย่างตามโควตาของ หมู่ที่ 1 บ้านหนองตางู
จะได้ส่วนแบ่งเท่ากับ ส่วนแบ่งกลุ่ม = $(696*400) / 6,462$
= 43.08

เพราะฉะนั้น โควตาของหมู่ที่ 1 บ้านหนองตางู สามารถมีกลุ่มตัวอย่างได้ทั้งสิ้น = 43 กลุ่ม

ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง(คน)	จำนวนส่วนประชากรของกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	หนองตาว	696	43
2	จิกลาด	618	38
3	วังวัด	503	31
4	ทุ่งหล่ม	767	48
5	เนินพิมพ์ผาสุข	568	35
6	โคกกว้าง	570	35
7	หนองพิมวัฒนา	509	32
8	คลองอ่างทอง	473	29
9	วังตะโกก	320	20
10	เนินสะเดา	579	36
11	วังทอง	376	23
12	วังปลาทราย	195	12
13	เนินมะม่วง	288	18
รวมทั้งสิ้น		6,462	400

ข้อมูลเดือนมิถุนายน 2555

2. พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 51 คน ประกอบด้วย ปลัด อบต. 1 คน นายกองคํการบริหารส่วนตำบล 1 คน รองนายกองคํการบริหารส่วนตำบล 2 คน เลขานายกองคํการบริหารส่วนตำบล 1 คน สมาชิก อบต. ของแต่ละหมู่บ้าน 26 คน พนักงานเจ้าหน้าที่ในสํานักปลัด อบต 5 คน พนักงานเจ้าหน้าที่ในสํานักการคลัง 4 คน พนักงาน เจ้าหน้าที่ในสํานักโยธา 3 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างตามภารกิจ 4 คน พนักงานทั่วไป 3 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญฉบับ คือ

1. แบบสัมภาษณ์เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสัมภาษณ์จากพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์จำนวน 51 คน เป็นคำถามเพื่อสอบถามถึงปัญหาของการดำเนินงานของ อบต. ตลอดจน ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปัญหาในการดำเนินงานทั้ง ด้านการเงิน ด้านกระบวนการภายในองค์การ ด้านประชาชน ผู้รับบริการ และด้านการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์การ

2. แบบสอบถามเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของราษฎร ผู้รับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยสอบถามจากประชากรที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวจำนวน 51 คน และ ประชาชนทั้ง 13 หมู่บ้าน จำนวน 400 ชุด คำถาม ในแบบสอบถาม ประชาชนผู้รับบริการนั้น แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามให้ประชากรที่ศึกษาตอบคำถามที่ดั่งขึ้นซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ได้แก่ เพศ อาชภูสถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาอยู่อาศัยในพื้นที่ และอาศัยในพื้นที่ใด

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองตาวลักษณะคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว ลักษณะคำถามปลายเปิด

ผู้ศึกษาได้เลือกสร้างแบบสอบถาม แบบมาตรประเมินค่า (ating scale) กำหนด 4 ระดับ ตามแบบของ Guttman ดังนี้

มากที่สุด กำหนดค่าเท่ากับ 4

มาก กำหนดค่าเท่ากับ 3

น้อย กำหนดค่าเท่ากับ 2

น้อยที่สุด กำหนดค่าเท่ากับ 1

เกณฑ์ในการกำหนดค่าความสำคัญของแบบสอบถาม มาจากการแปรผลข้อมูลจากค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยตามชั้นของค่าเฉลี่ยที่กำหนด โดยใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระยะของช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} \\ \text{แทนค่า} &= \frac{4-1}{4} = \frac{3}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

กำหนดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.26 – 4.00	หมายถึง	มีค่าระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51 – 3.25	หมายถึง	มีค่าระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.76 – 2.50	หมายถึง	มีค่าระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 – 1.75	หมายถึง	มีค่าระดับน้อยที่สุด

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรายละเอียดและแก้ไขแบบสอบถาม พิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงความครอบคลุมของเนื้อหาก่อนที่จะนำไปใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ

4.2 หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์ (Content Validity Congruence Index: IOC) ของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม (Content Validity Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.79

4.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา แล้วข้อมูล

มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการคำนวณหาสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ด้วยวิธี Cronbach's Alpha Coefficient" ซึ่งค่าที่ได้จะต้องมากกว่าระดับ 0.7 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 และได้แก้ไขคำถามในส่วนที่ยังมีความบกพร่องอยู่ แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนดไว้

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์จากพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 1 คน โดยมีวิธีการดังนี้

(1) ติดต่อนัดหมายกับผู้ที่จะให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ(Informal) โดยทางโทรศัพท์ นัดหมายวันเวลาที่ให้สัมภาษณ์

(2) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันเวลา และสถานที่ที่กำหนดและเก็บข้อมูลสาระโดยบันทึกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับแบบสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลมารวบรวมวิเคราะห์ และสังเคราะห์ โดยผู้วิจัยต่อไป

(3) การจดบันทึกเพื่อบันทึกเนื้อหาที่ได้จากการสังเกต

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถาม จากกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย เป็นการเก็บข้อมูลจากภาคสนามและจากเอกสารรายงานการวิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมาทั้งหมด ๘๐๐ ชุด เพื่อใช้สอบถามจากพนักงานอบต.หนองตาวและประชาชนในอบต.หนองตาว

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ แหล่งข้อมูลที่เก็บจากภาคสนามโดยจัดเก็บจากกลุ่มตัวอย่างจากประชาชน จำนวน 13 หมู่บ้าน จากเจ้าหน้าที่และพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว โดยผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เพื่อป้องกันการสูญหายของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แล้วจึงเก็บแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษานัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ลงรหัสข้อมูลแล้วมาประมวลผลและวิเคราะห์ผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (%)
2. ระดับความคิดเห็นใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลปลายเปิดจากเครื่องมือทุกฉบับ ซึ่งเป็นการตอบคำถามหรือเติมคำสั้น ๆ ข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ นำมาตรวจสอบแล้วสรุปเป็นความเรียง แล้วจัดลำดับความสำคัญตามความถี่

ตารางที่ 3.4 รายละเอียดประเด็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของ อบต.หนองตาวง

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวัด	ตัววัด	แหล่งข้อมูล
มิติที่ 1 ด้านการเงิน		
1.1 การจัดการรายได้	1.1 ชีตความสามารถในการจัดการรายได้ของ อบต.	1.เอกสารรายงานเรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ของ อบต.หนองตาวง อ. บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์
1.2 การบริหารงบประมาณ	1.2 รายจ่ายของ อบต.	
มิติที่ 2 ด้านกระบวนการภายในองค์กร		
	2.1 การจัดทำงบประมาณและพัสดุ	2. แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของ อบต.หนองตาวง อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์
	2.2 การจัดงบรายได้	
	2.3 การบริหารเงินและบัญชี	
	2.4 การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ชุมชน	
	2.5 การจัดทำแผน	
	2.6 การปฏิบัติตามแผน	
	2.7 การประเมินผลการดำเนินงาน	

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวัด	ตัววัด	แหล่งข้อมูล
มิติที่ 3 ด้านประชาชนผู้รับบริการ		
3.1 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของ อบต.	3.1 ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการกิจของ อบต.	3. แบบสอบถามประชาชนผู้รับบริการในตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์จํานวน 400 ชุด
	3.2 ความพึงพอใจต่อการให้บริการของ อบต.	
	3.3 ความพึงพอใจต่อสถานที่ของ อบต.	
	3.4 ความพึงพอใจต่อบุคคลและภาพรวมของ อบต.	
มิติที่ 4 ด้านการเรียนรู้และพัฒนาองค์กร		
4.1 การอบรม พัฒนาบุคลากรใน อบต.	4.1 การจัดการทักษะในการให้บริการ	4. เอกสารรายงานด้านการเรียนรู้และพัฒนาอบต. หนองตาว ปี 2553 และแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของอบต.หนองตาว ปี 2553
4.2 การเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการ	4.2 การส่งเสริมและสนับสนุนในการเพิ่มการศึกษอบรมของบุคลากร	

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษานัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ลงรหัสข้อมูลแล้วมาประมวลผลและวิเคราะห์ผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

7.1 ข้อมูลส่วนบุคคลใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (%)

7.2 ระดับความคิดเห็นใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐาน ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพหรือ ระดับการศึกษา อาชีพ หรือ ระยะเวลาของการอยู่อาศัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการศึกษา การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยการส่งแบบสอบถามให้กับ ผู้ใหญ่บ้าน แต่ละหมู่บ้านในตำบลหนองตาว จำนวน 13 หมู่บ้าน เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง พร้อม ด้วยแบบสอบถามแบบประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว ให้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว จำนวน 1 คน และการส่งแบบสัมภาษณ์ให้แก่ พนักงาน อบต. หนองตาว จำนวน 51 คน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นอกจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินผลการดำเนินงาน ดังกล่าวแล้ว ผู้ศึกษาวิจัยได้รวบรวมข้อมูลเอกสารจากหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์และแบบประเมินที่กล่าวแล้วข้างต้น โดยเน้นวัตถุประสงค์ที่จะประเมินผลของการดำเนินงาน ในประเด็นสำคัญ ตามกรอบของ Balanced Scorecard และศึกษาถึงปัญหาของการดำเนินงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของการดำเนินงาน โดยรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินผลการดำเนินงาน
 - (1) การประเมินผลด้านการเงิน
 - (2) การประเมินผลด้านกระบวนการภายในองค์การ
 - (3) การประเมินผลด้านประชาชนผู้รับบริการ
 - (4) การประเมินผลด้านการเรียนรู้และการพัฒนา
2. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของการดำเนินงาน
 - (1) ข้อเสนอแนะด้านการเงิน
 - (2) ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการภายในองค์การ
 - (3) ข้อเสนอแนะด้านประชาชนผู้รับบริการ
 - (4) ข้อเสนอแนะด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

1. การประเมินผลการดำเนินงาน

1.1 การประเมินผลในด้านการเงิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาวิจัยโดยการรวบรวมเอกสารการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์สามารถให้รายละเอียดในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว ในด้านการเงิน ดังนี้

ตารางที่ 4.1 บัญชีงบรายรับ ประจำปีงบประมาณ 2553, 2554 และ 2555 ของแต่ละปีงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

รายการ	2553	2554	2555
- ภาษีอากร	191,321.57	198,100.00	191,200.00
- ค่าธรรมเนียมค่าปรับ	170,004.02	145,000.00	169,900.00
รายได้ค่าใบอนุญาต	-	-	-
- รายได้จากทรัพย์สิน	62,451.02	80,350.00	62,400.00
- รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์	-	-	-
- รายได้เบ็ดเตล็ด	125,373.48	250,000.00	125,200.00
- รายได้จากทุน	-	-	-
- ภาษีจัดสรร	11,747,655.29	9,155,000	11,746,900.00
- เงินอุดหนุน	6,332,689.00	7,790,000.00	6,332,600.00
- เงินอุดหนุนที่รัฐให้โดยระบுவัตถุประสงค์	7,090,600.00	-	-
รวมรายรับทั้งสิ้น	18,727,300.00	17,618,45.00	18,628,200.00
รวมรายรับทั้งสิ้น + เงินอุดหนุนที่รัฐให้โดย ระบுவัตถุประสงค์	25,720,094.38	17,618,450.00	18,628,200.00

ตารางที่ 4.2 บัญชีรายจ่ายของปีงบประมาณ 2553, 2554 และ 2555 ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

รายการ	2553	2554	2555
- งบกลาง	1,657,134.86	1,793,215.00	1,539,036.00
- เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	3,580,305.43	4,194,864.00	5,226,892.00
- ค่าจ้างชั่วคราว	914,866.18	1,116,892.00	1,200,120.00
- ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ	5,042,643.36	5,020,207.00	6,009,615.00
- ค่าสาธารณูปโภค	137,412.38	182,046.00	156,200.00
- เงินอุดหนุน	1,871,361.31	2,073,373.00	2,007,156.00
- ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดิน และ สิ่งก่อสร้าง	816,463.00	2,855,000.00	2,205,946.00
- รายจ่ายอื่นๆ	235,245.00	382,853.00	283,235.00
- รายจ่ายที่จ่ายจากเงินอุดหนุนที่รัฐให้โดยระบุวัตถุประสงค์	(7,090,600.00)	0	0
รวมรายจ่ายทั้งสิ้น	14,255,431.52	17,618,450.00	18,628,200.00

ตารางที่ 4.3 ตารางเปรียบเทียบรายรับ-รายจ่าย ปีงบประมาณ 2553, 2554 และ 2555 ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

รายการ	ปีงบประมาณ		
	2553	2554	2555
รายรับรวมทั้งสิ้น	18,727,300.00	17,618,450.00	18,628,200.00
รายจ่ายรวมทั้งสิ้น	14,255,431.52	17,618,450.00	18,628,200.00
รายรับมากกว่ารายจ่ายทั้งสิ้น	4,471,868.48	0	0

จากงบประมาณรายรับ-รายจ่าย ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2554 และ 2555 มียอดรายรับเท่ากับรายจ่าย เพราะทาง อบต. ต้องการจัดสรรการเงินให้พอดีกับรายรับที่ได้เข้ามาและรายจ่ายที่ออกไปให้เท่ากัน

ส่วนงบประมาณรายรับ-รายจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีรายรับมากกว่ารายจ่าย เฉพาะในส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าครุภัณฑ์ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เหตุผลที่ยังไม่ได้มีการใช้จ่ายสูงเท่าไรนักเมื่อเทียบกับปี 2554 และปี 2555 เพราะในปีงบประมาณ 2554 และ 2555 มีความต้องการเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาชุมชนองค์กรให้ใหญ่โตขึ้นแต่ก็ยังอยู่ในส่วนของรายรับที่ได้มาในปีนั้นๆ ตัวเลขงบประมาณไม่ได้ติดลบ

1.2 การประเมินผลด้านกระบวนการภายในองค์กร

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

ผู้ศึกษาวิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว ในปีงบประมาณ 2555 โดยทำการประเมินผลการปฏิบัติงานในหัวข้อการประเมินที่สำคัญ 4 ประเด็น และได้มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินเพื่อเป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน โดยได้กำหนดระดับคะแนน เพื่อแปลผลเกณฑ์การประเมินดังนี้

ระดับคะแนน 5 คะแนน หมายถึง เกณฑ์การประเมินได้ระดับ ดี

ระดับคะแนน 3 คะแนน หมายถึง เกณฑ์การประเมินได้ระดับ พอใช้

ระดับคะแนน 1 หรือ 0 คะแนน หมายถึง เกณฑ์การประเมินได้ระดับต้องปรับปรุง

(ตามแบบตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี 2552 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย)

สำหรับหัวข้อการประเมินที่สำคัญ 4 ประเด็น สามารถอธิบายได้ในตารางดังนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงหัวข้อการประเมินด้านกระบวนการภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

หัวข้อการประเมิน	
1	การจัดทำงบประมาณ และการพัสดุ
2	การจัดเก็บรายได้
3	การปฏิบัติตามแผน
4	การประเมินผลการดำเนินงาน

ในหัวข้อการประเมินทั้ง 4 ประเด็น สามารถแยกรายละเอียดในแต่ละประเด็นได้ดังต่อไปนี้

(1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานการจัดทำงบประมาณและการพัสดุ

ตามเกณฑ์การประเมินที่ได้รวบรวมข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว สามารถแยกรายละเอียดแต่ละเกณฑ์การประเมิน และผลคะแนนที่ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เรื่องการจัดทำงบประมาณและการพัสดุ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว

ที่	เกณฑ์การประเมิน	ผลคะแนนที่ได้	
		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง	5	5
2	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางงาน ก่อนสอบ (สอบราคา, ประกวดราคา)	5	5
3	มีการจัดตั้งศูนย์หรือช่องทางรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตของ อบต.	5	5
4	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี	5	5
5	มีการจัดทำทะเบียนคุมหลักประกันสัญญา	5	5
คะแนนเต็ม = 25 คะแนนที่ได้ = 25		25	25

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว ในเรื่องการจัดทำงบประมาณ และการพัสดุ พบว่า คะแนนที่ได้จากเกณฑ์การประเมิน 5 ข้อ คำนวณ คะแนนเต็ม 25 คะแนน จากเกณฑ์ ได้ 25 คะแนน โดยรวมเกณฑ์เฉลี่ยจัดอยู่ในเกณฑ์ ดี คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในเกณฑ์ ดี

(2) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานการจัดเก็บรายได้

ตามเกณฑ์การประเมินที่ได้รวบรวมข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ สามารถแยกรายละเอียดในแต่ละเกณฑ์การประเมิน และผลคะแนนที่ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ผล เรื่อง การจัดเก็บรายได้ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง

ที่	เกณฑ์การประเมิน	ผลคะแนนที่ได้	
		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	การจัดส่งรายงานสถิติการคลังท้องถิ่นประจำปี งบประมาณภายในระยะเวลาที่กำหนด	5	5
2	การจัดทำระบบแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน ด้วยมือหรือ IT) และทำแผนที่ภาษีฯ ไปใช้ประกอบการประเมินภาษี	5	1
3	มีการปรับข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินและแผนที่ภาษีให้เป็นปัจจุบันและถูกต้อง	5	3
คะแนนเต็ม = 15, คะแนนที่ได้ = 9		15	9

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ การจัดเก็บรายได้จะพบว่า การบริหารการจัดเก็บรายได้ คะแนนเต็ม 15 ผลคะแนนที่ได้ 9 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60 อยู่ในเกณฑ์ ต้องมีการปรับปรุง

(3) การวิเคราะห์การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงาน

ตารางที่ 4.7 แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานของ อบต. หนองตาวง

ที่	เกณฑ์การประเมิน	ผลคะแนนที่ได้	
		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	กระบวนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน	5	5
2	อบต. ดำเนินการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดัง	5	5
3	อบต. มอบอำนาจในการตัดสินใจอย่างไร	5	5
4	อบต. มีการจัดทำแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการรวมทั้งรายละเอียดอื่นๆ ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทราบ		
5	การกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการสาธารณะของแต่ละงาน และประกาศให้ประชาชนทราบ ตามแนวทางที่ มท. กำหนด	5	5
คะแนนเต็ม = 20, คะแนนที่ได้ = 20		20	20

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เรื่อง การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานของ อบต.หนองตาว พบว่า

เกณฑ์การประเมิน มีข้อคำถาม คะแนนเต็ม 20 คะแนน จากผลประเมิน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว ทำคะแนนได้ 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละเท่ากับ 100.00 อยู่ในเกณฑ์ดี

แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวมีผลการดำเนินงานของ อบต. อยู่ใน เกณฑ์มาตรฐานตามเกณฑ์การตรวจรับรองผลการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยผลของการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ระดับดี

(4) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของ อบต.หนองตาว

ที่	เกณฑ์การประเมิน	ผลคะแนนที่ได้	
		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ อบต. (ไม่ใช่การประเมินผลแผนพัฒนาฯ) ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยมีบุคคลภายนอกร่วมเป็นกรรมการ 2) จัดประชุมคณะกรรมการฯ 3) ดำเนินการประเมินผลวิเคราะห์ผลการประเมิน และสรุปเสนอผู้บริหาร	5	5
2	มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ อบต. (ไม่ใช่การประเมินผลแผนพัฒนาฯ) ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยมีบุคคลภายนอกร่วมเป็นกรรมการ 2) จัดประชุมคณะกรรมการฯ 3) ดำเนินการประเมินผลวิเคราะห์ผลการประเมิน และสรุปเสนอผู้บริหาร	5	5

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ที่	เกณฑ์การประเมิน	ผลคะแนนที่ได้	
		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
3	มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ อบต. (ไม่ใช่การประเมินผลแผนพัฒนาฯ) ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลปฏิบัติงาน โดยมีบุคคลภายนอกร่วมเป็นกรรมการ 2) จัดประชุมคณะกรรมการฯ 3) ดำเนินการประเมินผล	5	5
คะแนนเต็ม = 15, คะแนนที่ได้ = 15		15	15

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของ อบต. หนองตาว พบว่า

เกณฑ์การประเมิน มีข้อคำถาม 3 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน จากผลประเมินองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว ทำคะแนนได้ 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละเท่ากับ 100.00 อยู่ในเกณฑ์ดี

แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว มีผลการดำเนินงานของ อบต. อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน การตรวจรับรองผลการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ผลการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ ระดับดี

สรุปการวิเคราะห์ผลในการดำเนินงาน ด้านกระบวนการภายในองค์กร

ตารางที่ 4.9 สรุปผลคะแนนที่ได้ของหัวข้อการประเมิน

ที่	หัวข้อการประเมิน	ผลคะแนนเกณฑ์ประเมิน		
		ผลคะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	%
1	การจัดทำงบประมาณ และการพัสดุ	25	25	100.00
2	การจัดเก็บรายได้	15	9	60.00
3	การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงาน	20	20	100.00
4	การประเมินผลการปฏิบัติงาน	15	15	100.00
		75	69	92.00
คะแนนเต็ม = 75 คะแนนที่ได้ = 69 คะแนน		เทียบค่าร้อยละ = 92.00		

จากตารางที่ 4.9 สามารถอธิบายรายละเอียดดังนี้ การประเมินกระบวนการภายในองค์กรคะแนนหัวข้อการประเมิน คะแนนเต็ม = 75 คะแนนที่ได้ = 69 คะแนน คิดเป็นค่าร้อยละ = 92.00 ย่อมแสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงาน ด้านกระบวนการภายในขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในเกณฑ์ ดี แสดงถึง ความมีคุณภาพของการให้บริการ ประชาชน และตรงตามวัตถุประสงค์ถูกต้องตามกฎระเบียบของการปฏิบัติราชการ เป็นแนวทางที่ดี ในการพัฒนาท้องถิ่น และสร้างประโยชน์สุขให้กับประชาชนพร้อมทั้งรักษา กฎเกณฑ์ของทางราชการ

1.3 การประเมินผลการดำเนินงานด้านประชาชนผู้รับบริการ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้านที่ 13 หมู่บ้าน ของตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 450 ฉบับ แล้วได้รับกลับมทั้งสิ้น 400 ฉบับ

การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

- ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ข้อมูลวิเคราะห์ผลที่ได้จากแบบสอบถามที่ถามถึงความพึงพอใจของประชาชน

ต่อการดำเนินงานของ อบต. หนองตาว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 การวิเคราะห์ผลข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นตัวแทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตาม อายุ การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาอยู่อาศัย และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N = 400)	คิดเป็นร้อยละ
เพศ		
ชาย	226	56.50
หญิง	174	43.50
รวม	400	100.00
อายุ		
18-20 ปี	31	7.70
21-30 ปี	172	43.00
31-40 ปี	145	36.30
41-50 ปี	38	9.50
51 ปีขึ้นไป	14	3.50
รวม	400	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	114	28.50
ปริญญาตรี	228	57.00
สูงกว่าปริญญาตรี	58	14.50
รวม	400	100.00
อาชีพ		
เกษตรกร	155	38.80
พนักงานบริษัทเอกชน	30	7.50
รับจ้างแรงงาน	20	5.00
ธุรกิจส่วนตัว	49	12.20
ข้าราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	111	27.80
อื่นๆ	35	8.70
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N = 400)	คิดเป็นร้อยละ
ระยะเวลาอยู่อาศัยในชุมชน		
1-5 ปี	82	20.50
6-10 ปี	140	35.00
11-15 ปี	123	30.70
16-20 ปี	37	9.30
21 ปีขึ้นไป	18	4.50
รวม	400	100.00
หมู่บ้านที่อาศัย		
หมู่ที่ 1	43	10.75
หมู่ที่ 2	38	9.50
หมู่ที่ 3	31	7.75
หมู่ที่ 4	48	12.00
หมู่ที่ 5	35	8.75
หมู่ที่ 6	35	8.75
หมู่ที่ 7	32	8.00
หมู่ที่ 8	29	7.25
หมู่ที่ 9	20	5.00
หมู่ที่ 10	36	9.00
หมู่ที่ 11	23	5.75
หมู่ที่ 12	12	3.00
หมู่ที่ 13	18	4.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.10 พบว่า

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าจำนวน 400 คน มีสถานภาพ

ส่วนใหญ่เป็นผู้เป็นชาย จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5

- อายุ พบว่ามีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00
- รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30
- การศึกษา พบว่ามีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50
- การประกอบอาชีพ พบว่าเป็นอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80 รองลงมาคือ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80
- ระยะเวลาอยู่อาศัยในชุมชน พบว่า จำนวน 610ปี มากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมาจำนวน 11-15 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.70
- หมู่บ้านที่ประชาชนอาศัยอยู่พบว่าหมู่ที่ 4 มีประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งอาศัยอยู่มากสุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75

1.3.2 การวิเคราะห์ผลจากแบบถามตามความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
รายละเอียด มีดังนี้

ตารางที่ 4.11 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ อบต.หนองตาว ด้านสถานที่

ข้อ	ความพึงพอใจต่อสถานที่	ระดับของความคิดเห็น		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	S.D.	
1.	ท่านมีความพอใจในทำเลที่ตั้ง อบต.	2.58	0.64	มาก
2.	ความมั่นคงของอาคารสำนักงาน อบต.	2.50	0.68	น้อย
3.	การจัดสถานที่ เพื่อให้บริการมีความเหมาะสม	2.72	0.60	มาก
4.	ความสะอาดของห้องน้ำห้องส้วมอยู่ในระดับใด	2.82	0.60	มาก
5.	สถานที่พักรอและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการบริการ มีความเหมาะสม	2.85	0.60	มาก
ผลรวมเฉลี่ย		2.69	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนในตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต. ด้านสถานที่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประชาชนในอบต.หนองตาวง มีความพึงพอใจในการดำเนินงาน ของ อบต. ด้านสถานที่ อยู่ในระดับมาก คือ สถานที่พักรอและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการบริการ มีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.85 รองลงมา คือ ความสะอาดของห้องน้ำห้องส้วมอยู่ในระดับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 รองลงมาคือ การจัดสถานที่ เพื่อให้บริการมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 และเรื่อง ความพอใจในทำเลที่ตั้ง อบต.มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และความพึงพอใจ ที่น้อยที่สุดคือ ความพึงพอใจต่อความมั่นคงของอาคารสำนักงาน อบต. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50

ตารางที่ 4.12 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของอบต.

ข้อ	ความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วม	ระดับของความคิดเห็น		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	S.D.	
6.	ท่านมีความพึงพอใจต่อการระดมความคิดเห็นในการกำหนด แผนการพัฒนาของ อบต.ระดับใด	2.42	0.67	น้อย
7.	ท่านคิดว่าการระดมความคิดเห็นจากชุมชนสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนระดับใด	2.62	0.74	มาก
8.	ท่านให้ความร่วมมือ เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารจากการ ประชาสัมพันธ์ของ อบต.	2.54	0.82	มาก
9.	อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น	2.72	0.81	มาก
10.	ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในนามตัวแทนชุมชนได้ในระดับใด	2.60	0.74	มาก
ผลรวมเฉลี่ย		2.58	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนใน อบต.หนองตาวง อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ มีความพึงพอใจในการดำเนินงานด้านการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของอบต.อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประชาชนใน อบต.หนองตาว มีความพึงพอใจใน ด้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ อบต.อยู่ในระดับมาก คือ อบต.เปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 รองลงมาคือ การ ระดมความคิดเห็นจากชุมชนสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนระดับใด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 รองลงมาคือ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในนาม ตัวแทนชุมชนได้ในระดับใด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 รองลงมาคือ ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารจาก การประชาสัมพันธ์ของ อบต. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 และความพึงพอใจที่น้อยที่สุดคือ ความพึง พื่อใจต่อการระดมความคิดเห็นในการกำหนด แผนการพัฒนาของ อบต.ระดับใด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.42

ตารางที่ 4.13 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ อบต.หนองตาว
ด้านการให้บริการ

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	ระดับของความคิดเห็น		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	S.D.	
11.	การให้บริการแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ อบต. สามารถดำเนินการอย่างรวดเร็ว	1.73	0.87	น้อยที่สุด
12.	การดำเนินการของ อบต.ในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชน อยู่ในระดับใด	1.75	0.88	น้อยที่สุด
13.	การดำเนินการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของชุมชน อบต. สามารถดำเนินการทันต่อเหตุการณ์	1.69	0.79	น้อยที่สุด
14.	เครื่องมือ เครื่องใช้ในการให้บริการของ อบต. สามารถให้ การบริการได้อย่างรวดเร็ว	1.70	0.82	น้อยที่สุด
15.	ความทันสมัยของเครื่องมือเครื่องใช้ในการ ให้บริการของ อบต.	1.77	0.84	น้อย
ผลรวมเฉลี่ย		1.73	0.81	น้อยที่สุด

จากตาราง 4.13 พบว่า ประชาชนใน อบต.หนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต. ด้านการให้บริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.73

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประชาชนในอบต.หนองตาว มีความพึงพอใจในการดำเนินงาน ของ อบต.ด้านการให้บริการ อยู่ในระดับความพอใจสูงสุด คือ ความทันสมัยของเครื่องมือเครื่องใช้ในการให้บริการของ อบต.อยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.77 รองลงมาคือการดำเนินการของ อบต.ในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชน อยู่ในระดับใดอยู่ในระดับน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.75 รองลงมาคือการให้บริการแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ อบต. สามารถ ดำเนินการอย่างรวดเร็ว อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.73 รองลงมาคือ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการให้บริการของ อบต. สามารถให้การบริการได้อย่างรวดเร็วอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.70 และความพึงพอใจ น้อยที่สุดคือ การดำเนินการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของชุมชน อบต. สามารถดำเนินการทันต่อเหตุการณ์อยู่ในระดับน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.69

ตารางที่ 4.14 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของอบต.หนองตาว
ด้านบุคลากรและภาพรวมของ อบต.

ข้อ	ความพึงพอใจต่อบุคลากรและภาพรวมของ อบต.	ระดับของความคิดเห็น		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	S.D.	
16	ความพร้อมของจำนวนบุคลากรของ อบต. ในการปฏิบัติงาน	2.86	0.71	มาก
17	บุคลากรของ อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพเรียบร้อย	2.76	0.71	มาก
18	บุคลากรของ อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	2.82	0.79	มาก
19	บุคลากรของ อบต. มีความสามารถในการปฏิบัติงาน	2.92	0.78	มาก
20	ท่านพึงพอใจในภาพรวมของการดำเนินงานของ อบต. ใน ระดับใด	2.76	0.87	มาก
ผลรวมเฉลี่ย		2.82	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนใน อบต.หนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต. ด้านบุคลากรและภาพรวมของ อบต.อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประชาชนใน อบต.หนองตาว มีความพึงพอใจในการดำเนินงาน ของ อบต. อยู่ในระดับมาก คือ บุคลากรของ อบต. มีความสามารถในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 รองลงมา คือ ความพร้อมของจำนวนบุคลากรของ อบต. ในการ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 รองลงมาคือ บุคลากรของ อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 และความพึงพอใจน้อยที่สุดคือคือ บุคลากรของ อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพเรียบร้อยและในภาพรวมของการดำเนินงานของ อบต. มีคะแนนเท่ากัน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

ตารางที่ 4.15 ตารางสรุปความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของอบต.หนองตาว
ด้านต่างๆ

ข้อ	ความพึงพอใจ	ระดับของความถี่เห็น ระดับความ		
		\bar{X}	S.D.	พึงพอใจ
1.	ความพึงพอใจต่อสถานที่	2.69	0.50	มาก
2.	ความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วม	2.58	0.64	มาก
3.	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ	1.73	0.68	น้อยที่สุด
4.	ความพึงพอใจต่อบุคลากรและภาพรวมของ อบต.	2.82	0.60	มาก
ผลรวมเฉลี่ย		2.45	0.72	น้อย

จากตารางที่ 4.15 สรุปได้ว่าประชาชนใน อบต.หนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต.รวมทุกด้าน อยู่ในระดับน้อยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประชาชนใน อบต.หนองตาว มีความพึงพอใจต่อบุคลากรและภาพรวมของ อบต. อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 รองลงมา คือ ความพึงพอใจในด้านสถานที่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 รองลงมา คือ ความพึงพอใจในด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ความพึงพอใจในการให้บริการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.73

1.4 การประเมินผลการดำเนินงานด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีหัวข้อการประเมินที่สำคัญดังนี้คือ

1. การพัฒนาบุคลากร
2. การฝึกอบรม
3. การจัดทำมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม
4. การดำเนินกิจกรรมด้านมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม
5. การสร้างส่วนราชการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
6. การจัดทำกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล
7. การสื่อสารด้านการบริหารงานบุคคล

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการประเมินการปฏิบัติงานของ อบต.หนองตาว ในด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร

ที่	เกณฑ์การประเมิน	ผลคะแนน	
		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1.	การพัฒนาบุคลากร	5	5
2.	การฝึกอบรม	5	5
3.	การจัดทำมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม	5	5
4.	การดำเนินกิจกรรมด้านมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม	5	5
5.	การสร้างส่วนราชการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	5	5
6.	การจัดทำกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล	5	5
7.	การสื่อสารด้านการบริหารงานบุคคล	5	5
คะแนนเต็ม = 35 คะแนน		คะแนนที่ได้ = 35	คะแนน
		35	35

จากตารางที่ 4.16 สามารถอธิบายความได้ว่า

1. การประเมินผลด้านการพัฒนาบุคลากร

มีการพัฒนาบุคลากร โดยมีการจัดทำแผนการประชุมคณะทำงานและปฏิบัติตามแผน มีหลักสูตรการฝึกอบรม โดย อบต.หนองตาวเอง และการจัดส่งบุคลากรไปฝึกอบรมที่อื่นๆ

2. การประเมินผลด้านการฝึกอบรม

มีการจัดการฝึกอบรม ทั้งการฝึกอบรมโดย ออบต.หนองตาเอง และการจัดส่งบุคลากรไปฝึกอบรมที่อื่น ๆ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่เข้าฝึกอบรมอย่างน้อย 1 หลักสูตร มีจำนวนเกินกว่าร้อยละ 85 ของเจ้าหน้าที่ในองค์กร มีการประเมินผลทั้งก่อนและประเมินตอนเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ตลอดจนติดตามผลที่เกิดขึ้นภายหลังการฝึกอบรม

3. การประเมินผลด้านการจัดทำมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมขององค์กร

มีการจัดตั้งคณะทำงาน ยกร่างมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม โดยประชุมข้าราชการ และลูกจ้าง เพื่อวางมาตรฐานระบบคุณธรรมจริยธรรม และจัดพิมพ์เผยแพร่ให้ข้าราชการและพนักงานจ้างทราบ

4. การประเมินผลด้านการดำเนินกิจกรรมด้านมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม

มีการจัดทำกิจกรรมเสริมสร้างมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม และติดตามประเมินผลโดยมีการสรุปผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ ตลอดจนมีการนำผลสรุปนั้นไปใช้ในการ จัดทำมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมขึ้นใหม่

5. การประเมินผลด้านการสร้างส่วนราชการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

มีการสรุปหลักการบริหารงานและ ความเคลื่อนไหว ด้านเศรษฐกิจ สังคม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการและพนักงานในองค์กรได้ทราบ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบ/นอกระบบโดยให้ข้าราชการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ต มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภายในองค์กรเช่น การจัดประชุมสัมมนา เสี่ยง ตามสาย สื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ มีการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์ความรู้ที่สำคัญที่สำหรับการบริหารงานของท้องถิ่น มีการศึกษาวิจัยระบบการบริหารงานขององค์กรเพื่อรับทราบปัญหาหรือเพื่อการพัฒนาการบริหารงาน มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์กร โดยการจัดเวทีประชาคม การรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการและพนักงานจ้าง

6. การประเมินผลด้านการจัดทำกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล

มีการระบุความต้องการ/ความคาดหวัง ระยะสั้น-ระยะยาวของผู้บริหาร ข้าราชการ และประชาชนที่มีต่อองค์กรมีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนขององค์กร มีการกำหนดวิสัยทัศน์การบริหารงานบุคคลมีการจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลระบุเป้าหมายและระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล

7. การประเมินผลด้านการสื่อสารด้านการบริหารงานบุคคล

มีการเสนอหนังสือสั่งการเรื่องการบริหารงานบุคคล ภายใน 5 วันทำการ มีการจัดเก็บหนังสือสั่งการไว้เป็นหมวดหมู่ แจกเวียนหนังสือสั่งการเกี่ยวกับกบริหารงานบุคคล ให้แก่ข้าราชการทุกสำนักกอง มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ส่งข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล มีช่องทางหรือจัดประชุมเกี่ยวกับกิจกรรมด้านการบริหารงานบุคคลให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้าง เสนอข้อคิดเห็น สำนักงานปลัดจัดทำสรุปผลการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลให้ผู้บริหารทราบ

จากตารางที่ 4.16 สรุปได้ว่า อบต.หนองตาวง มีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มความรู้และทักษะในการปฏิบัติหน้าที่

2. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของการดำเนินงาน

จากการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษาวิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ไว้ที่ 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะด้านการเงิน

2.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวงควรหาแนวทางในการจัดเก็บรายได้ของอบต. ให้สูงขึ้นเพื่อที่จะได้มีเงินเพียงพอที่จะนำมาพัฒนาท้องถิ่น

2.1.2 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง ควรมีภาทวควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้สูงเกินไปกว่ารายรับหรือควรมีค่าใช้จ่ายอยู่ในตัวเลขที่น้อยกว่ารายรับเพื่อที่จะได้เก็บเงินสำรองไว้ใช้จ่าย ในช่วงเวลาที่ท้องถิ่นต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน ซึ่งต้องขอความร่วมมือกับทุกฝ่ายช่วยกันควบคุมค่าใช้จ่ายและร่วมกันประหยัด

2.1.3 เงินอุดหนุนจากภาครัฐ ควรจัดสัดส่วนตามความจำเป็นของประชาชนในท้องถิ่นตามสภาพความเป็นจริงมากกว่าการจัดเงินอุดหนุนแบ่งแบบเท่าๆ กันตามจำนวนของ อบต.

2.2 ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการภายในองค์การ

2.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีระบบตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องบัญชี การตรวจสอบงบประมาณค่าใช้จ่ายอย่างโปร่งใส

2.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมให้ผู้ นำชุมชนมีการติดตามและประเมินการดำเนินกิจกรรมต่างของ อบต.

2.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวงควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้กับประชาชนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในภารกิจของ อบต. เพื่อให้ประชาชนเข้าใจบทบาทและทำหน้าที่ของตนเพื่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลของตนให้ดีขึ้น

2.2.4 องค์การบริหารส่วนตำบลควรถวายการดำเนินงานที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบ ถึงความสุจริต ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้

2.3 ข้อเสนอแนะด้านประชาชนผู้รับบริการ

2.3.1 อบต.หนองตาวง ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับการทำงานของอบต.สร้างความเข้าใจ ติดตามข้อมูล ข่าวสารกับประชาชนอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง

2.3.2 อบต.หนองตาวง ควรมีการนำ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในภารกิจต่างๆของอบต. เช่น เป็นกรรมการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการในภารกิจต่างๆของ อบต.

2.3.3 อบต.หนองตาวง ควรมีการจัดทำป้ายหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับหน้าที่ของ อบต.ที่มีกับประชาชนเพราะบางที่จะไปซ้ำซ้อนกับงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

2.4 ข้อเสนอแนะด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์การ

2.4.1 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวง ควรมีการส่งเสริมด้านสวัสดิการแก่ข้าราชการ พนักงานของอบต.รวมทั้งลูกจ้างด้วยอย่างเท่าเทียมกันเพื่อเป็นการเพิ่มขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2.4.2 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องดูแลงบประมาณในการจัดการฝึกอบรม สัมมนา ตลอดจน ดูแลงบประมาณในการเพิ่มวัสดุอุปกรณ์เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้บริการประชาชน ได้สะดวก รวดเร็ว ทันความต้องการของประชาชน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานของอบต.หนองตางู อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์สรุปผลได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตางู อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านกระบวนการภายใน ด้านประชาชนผู้รับบริการและด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

1.1.2 เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตางู

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 รูปแบบการศึกษา

รูปแบบการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

1.2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ

(1) เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตางู อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 51 คน ประกอบด้วย ปลัดอบต. 1 คน นายกององค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน เลขานายกององค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน สมาชิก อบต.ของแต่ละหมู่บ้าน 26 คน พนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักปลัด อบต. 1 คน พนักงานเจ้าหน้าที่ในส่วนการคลัง 4 คน พนักงานเจ้าหน้าที่ในส่วนโยธา 3 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างตามภารกิจ 4 คน พนักงานทั่วไป 3 คน

(2) ประชาชนทั้งหมด 6,462 คน จาก 13 หมู่บ้านของตำบลหนองตางู อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตางู

2) กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

(1) ประชากรในหมู่บ้าน ซึ่งได้คำนวณมาจากตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 400 คน

(2) พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 51 คน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สำคัญ 2 ฉบับ คือ

1) แบบสัมภาษณ์เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสัมภาษณ์จากพนักงาน เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์จำนวน 51 คน เป็นคำถามเพื่อสอบถามถึงปัญหาของการดำเนินงานของ อบต. ตลอดจน ข้อเสนอแนะในการ แก้ไขปัญหาในการดำเนินงาน ทั้ง ด้านการเงิน ด้านกระบวนการภายในองค์กร ด้านประชาชน ผู้รับบริการ และด้านการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์กร

2) แบบสอบถามเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ความพึงพอใจของราษฎร ผู้รับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยสอบถามจากประชากรที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองตาวจำนวน 51 คน และ ประชาชนทั้ง 13 หมู่บ้าน จำนวน 400 ชุด คำถาม ใน แบบสอบถามประชาชนผู้รับบริการนั้น แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามให้ประชากรที่ศึกษาตอบคำถามที่ตั้งขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาอยู่อาศัยในพื้นที่ และอาศัยในพื้นที่ใด

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงาน ขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองตาวลักษณะคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองตาว ลักษณะคำถามปลายเปิด

1.2.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ ผู้ ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความ ครอบคลุมของเนื้อหาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

รายละเอียดและแก้ไขแบบสอบถาม พิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงความครอบคลุมของเนื้อหาก่อนที่จะนำไปใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ

2) หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์ (Content Validity Congruence Index: IOC) ของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม (Content Validity Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.79

3) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา แล้วข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการคำนวณหาสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ด้วยวิธี “Cronbach’s Alpha Coefficient” ซึ่งค่าที่ได้จะต้องมากกว่าระดับ 0.7 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 และได้แก้ไขคำถามในส่วนที่ยังมีความบกพร่องอยู่ แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนดไว้

1.2.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์จากพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตุง อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 51 คน โดยมีวิธีการดังนี้

(1) ติดต่อนัดหมายกับผู้ที่จะให้สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal) โดยทางโทรศัพท์ นัดหมายวัน เวลาที่ให้สัมภาษณ์

(2) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด และเก็บข้อมูลสาระโดยบันทึกประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมารวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ โดยผู้วิจัยต่อไป

(3) การจดบันทึก เพื่อบันทึกเนื้อหาที่ได้จากการสังเกต

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถาม จากกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย เป็นการเก็บข้อมูลจากภาคสนามและจากเอกสารรายงานการวิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมาทั้งหมด 400 ชุด เพื่อใช้สอบถามจากพนักงานอบต.หนองตุงและประชาชนในอบต.หนองตุง

3) การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ แหล่งข้อมูลที่เก็บจากภาคสนาม โดยจัดเก็บจาก กลุ่มตัวอย่างจากประชาชน จำนวน 13 หมู่บ้าน จากเจ้าหน้าที่และพนักงานที่ปฏิบัติงานใน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตุง โดยผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

และแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เพื่อป้องกันการสูญหายของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แล้วจึงเก็บแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

1.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษานัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ลงทะเบียนแล้วมาประมวลผลและวิเคราะห์ผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคลใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (%)
- 2) ระดับความคิดเห็นใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) ข้อมูลปลายเปิดจากเครื่องมือทุกฉบับ ซึ่งเป็นการตอบคำถามหรือเติม

คำสั้น ๆ ข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ นำมาตรวจสอบแล้วสรุปเป็นความเรียง แล้วจัดลำดับความสำคัญตามความถี่

1.2.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษานัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ลงทะเบียนแล้วมาประมวลผลและวิเคราะห์ผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคลใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ (%)
- 2) ระดับความคิดเห็นใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐาน ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพหรือ ระดับการศึกษา อาชีพ หรือ ระยะเวลาของการอยู่อาศัย

1.3 ผลการศึกษา

1.3.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.50) มีอายุระหว่าง 20-30 ปี (ร้อยละ 43.00) ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 35.00) ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ร้อยละ 38.80) ระยะเวลาอยู่อาศัยในชุมชน 6-10 ปี (ร้อยละ 35.0) ส่วนใหญ่อาศัยในพื้นที่หมู่ที่ 4 ตำบล (ร้อยละ 12.00)

1.3.2 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

1) สรุปผลการประเมินด้านการเงิน

- จากงบประมาณรายรับ-รายจ่าย ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาอุ อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2554 และ

2555 มียอดรายรับเท่ากับรายจ่าย เพราะทาง อบต. ต้องการจัดสรรการเงินให้พอดีกับรายรับที่ได้เข้ามาและรายจ่ายที่ออกไปให้เท่ากัน

- ส่วนงบประมาณรายรับ-รายจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มีรายรับมากกว่ารายจ่าย เฉพาะในส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าครุภัณฑ์ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ยังไม่ได้มีการใช้จ่ายสูงเท่าไรนักเมื่อเทียบกับปี 2554 และปี 2555 เพราะในปีงบประมาณ 2554 และ 2555 มีความต้องการเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาชุมชน ในการพัฒนาชุมชน องค์กร อาคารสถานที่ให้ดีขึ้นแต่ก็ยังอยู่ในส่วนของรายรับที่ได้มาในปีนั้นๆ ตัวเลขงบประมาณไม่ได้ติดลบ

2) สรุปผลการประเมินผลด้านกระบวนการภายในองค์การ

- การจัดทำงบประมาณ และการพัสดุ พบว่า คะแนนที่ได้จากเกณฑ์การประเมิน 5 ข้อ คำถาม คะแนนเต็ม 25 คะแนน จากเกณฑ์ ได้ 25 คะแนน โดยรวมเกณฑ์เฉลี่ยจัดอยู่ในเกณฑ์ ดี คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในเกณฑ์ ดี

- การจัดเก็บรายได้จะพบว่า การบริหารการจัดเก็บรายได้ คะแนนเต็ม 15 ผลคะแนนที่ได้ 9 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60 อยู่ในเกณฑ์ ต้องมีการปรับปรุง

- การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานพบว่าเกณฑ์การประเมิน มีข้อคำถาม คะแนนเต็ม 20 คะแนน จากผลประเมิน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว ทำคะแนนได้ 20 คะแนน คิดเป็นค่าร้อยละเท่ากับ 100.00 อยู่ในเกณฑ์ดี

- การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของ อบต. หนองตาว พบว่าเกณฑ์การประเมิน มีข้อคำถาม 3 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน จากผลประเมินทำคะแนนได้ 15 คะแนน คิดเป็นค่าร้อยละเท่ากับ 100.00 อยู่ในเกณฑ์ดี

- สรุป การประเมินกระบวนการภายในองค์การคะแนนหัวข้อการประเมิน คะแนนเต็ม = 75 คะแนนที่ได้ = 69 คะแนน คิดเป็นค่าร้อยละ = 92.00 ย่อมแสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานด้านกระบวนการภายในของอบต.หนองตาว อยู่ในเกณฑ์ดี แสดงถึง ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ตรงตามวัตถุประสงค์ถูกต้องตามกฎระเบียบของการปฏิบัติ

3) สรุปผลการประเมินผลด้านประชาชนผู้รับบริการ

(1) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ อบต.หนองตาว ด้านสถานที่ พบว่าประชาชนใน อบต.หนองตาว มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต. ด้านสถานที่ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประชาชนใน อบต.หนองตาว มีความพึงพอใจในการดำเนินงาน ของ อบต. ด้านสถานที่ อยู่ในระดับมาก คือ สถานที่พักผ่อนและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการบริการ มีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.85 รองลงมา คือ ความ

สะดวกของห้องน้ำห้องส้วมอยู่ในระดับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 รองลงมาคือ การจัดสถานที่เพื่อให้บริการมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 และเรื่องความพอใจในทำเลที่ตั้ง อบต.มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และความพึงพอใจ น้อยที่สุดคือ ความพึงพอใจต่อความมั่นคงของอาคารสำนักงาน อบต. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50

(2) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองตาวง ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของอบต. พบว่าประชาชนใน อบต.หนองตาวง มีความพึงพอใจในการดำเนินงานด้านการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของ อบต.อยู่ในระดับมาก มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประชาชนใน อบต.หนองตาวง มีความพึงพอใจในด้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ อบต.อยู่ในระดับมาก คือ อบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 รองลงมาคือ การระดมความคิดเห็นจากชุมชนสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนระดับใด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 รองลงมาคือ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในนาม ตัวแทนชุมชนได้ในระดับใดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 รองลงมาคือ ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของ อบต. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 และความพึงพอใจที่น้อยที่สุดคือ ความพึงพอใจต่อการระดมความคิดเห็นในการกำหนด แผนการพัฒนาของ อบต.ระดับใด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.42

(3) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ อบต.หนองตาวง ด้านการให้บริการ พบว่า ประชาชนใน อบต.หนองตาวง มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของอบต. ด้านการให้บริการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.73

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประชาชนใน อบต.หนองตาวง มีความพึงพอใจในการดำเนินงาน ของ อบต.ด้านการให้บริการ อยู่ในระดับความพอใจสูงสุด คือ ความทันสมัยของเครื่องมือเครื่องใช้ในการให้บริการของ อบต.อยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.77 รองลงมาคือ การดำเนินการของอบต.ในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชน อยู่ในระดับใดอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.75 รองลงมาคือการให้บริการแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ อบต. สามารถดำเนินการอย่างรวดเร็วอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.73 รองลงมาคือ เครื่องมือเครื่องใช้ในการให้บริการของ อบต. สามารถให้การบริการได้อย่างรวดเร็วอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.70 และความพึงพอใจ น้อยที่สุดคือ การดำเนินการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของชุมชน อบต. สามารถดำเนินการทันต่อเหตุการณ์อยู่ในระดับน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.69

(4) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของอบต.หนองตางูด้านบุคลากรและภาพรวมของอบต. พบว่า ประชาชนในอบต.หนองตางู มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต. ด้านบุคลากรและภาพรวมของอบต.อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประชาชนใน อบต.หนองตางู มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต. อยู่ในระดับมาก คือ บุคลากรของ อบต. มีความสามารถในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 รองลงมา คือ ความพร้อมของจำนวนบุคลากรของ อบต. ในการ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 รองลงมาคือ บุคลากรของ อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 และความพึงพอใจน้อยที่สุดคือคือ บุคลากรของ อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพเรียบร้อยและในภาพรวมของการดำเนินงานของ อบต. มีคะแนนเท่ากัน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

สรุปความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของอบต.หนองตางู
ด้านต่าง ๆ

สรุปได้ว่าประชาชนใน อบต.หนองตางู อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์ มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต. รวมทุกด้าน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประชาชนใน อบต.หนองตางู มีความพึงพอใจต่อบุคลากรและภาพรวมของ อบต. อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 รองลงมา คือ ความพึงพอใจในด้านสถานที่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 รองลงมา คือ ความพึงพอใจในด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ความพึงพอใจในด้านการให้บริการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.73

4) สรุปผลการประเมินผลด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร

จากเกณฑ์การประเมินผล รวมคะแนนเต็ม 35 คะแนน คะแนนที่ได้ตามเกณฑ์ประเมินได้ 35 คะแนน อบต.หนองตางู นั้น ได้มีการพัฒนาบุคลากร โดยมีการกำหนดแผนในการพัฒนาบุคลากรของ อบต. มีการจัดประชุมคณะทำงาน และปฏิบัติตามแผน การจัดการฝึกอบรม ทั้งการฝึกอบรมโดย อบต.หนองตางูเอง และการจัดส่งบุคลากรไปฝึกอบรมที่อื่น ๆ จำนวน ๓ ไร่ราชการที่เข้าฝึกอบรมอย่างน้อย 1 หลักสูตร มีจำนวนเกินกว่าร้อยละ 85 ของข้าราชการในองค์กร

การประเมินผลการฝึกอบรมมีการประเมินผลทั้งก่อนและประเมินตอนเสร็จสิ้นการฝึกอบรมตลอดจนติดตามผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากฝึกอบรม องค์กรการบริหารส่วนตำบลหนองตางูมีการจัดทำมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม ขององค์กร โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานยกร่าง

มาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม โดยประชุมข้าราชการและลูกจ้าง เพื่อวางมาตรฐานระบบคุณธรรม จริยธรรม และจัดพิมพ์เผยแพร่ให้ข้าราชการและพนักงานจ้างทราบ กำนานินการด้านมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม และติดตามประเมินผล โดยมีการสรุปผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ ตลอดจนมีการนำผลสรุปนั้นไปใช้ในการ จัดทำมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมขึ้นใหม่

การสร้างส่วนราชการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการสรุปหลักการ บริหารงานและ ความเคลื่อนไหว ด้านเศรษฐกิจ สังคม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการและพนักงานใน องค์กร ได้ทราบ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบ/นอกระบบ โดยให้ข้าราชการเข้าถึงระบบ อินเทอร์เน็ต มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภายในองค์กรเช่น การจัดประชุมสัมมนา เสี่ยง ตามสาย สื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ มีการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์ความรู้ ที่สำคัญสำหรับการบริหารงานของท้องถิ่น มีการศึกษาวิจัยระบบการบริหารงานขององค์กรเพื่อ รับทราบปัญหาหรือเพื่อการพัฒนาการบริหารงาน มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของ องค์กร โดยการจัดเวทีประชาคม การรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการและพนักงานจ้าง

ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานในด้านต่างๆ ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

(1) ข้อเสนอแนะด้านการเงิน

- องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวงควรรหาแนวทางในการจัดเก็บรายได้ของ อบต. ให้สูงขึ้นเพื่อที่จะได้มีเงินเพียงพอที่จะนำมาพัฒนาท้องถิ่น
- ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวง ควรมีการควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้ สูงเกินไปกว่ารายรับหรือควรมีค่าใช้จ่ายอยู่ในตัวเลขที่น้อยกว่ารายรับเพื่อที่จะได้เก็บเงินสำรองไว้ ใช้จ่าย ในช่วงเวลาที่ท้องถิ่นต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน ซึ่งต้องขอความร่วมมือกับทุกฝ่าย ช่วยกันควบคุมค่าใช้จ่ายและร่วมกันประหยัด
- เงินอุดหนุนจากภาครัฐ ควรจัดสัดส่วนตามความจำเป็นของประชาชนในท้องถิ่น ตามสภาพความเป็นจริงมากกว่าการจัดเงินอุดหนุนแบ่งแบบเท่าๆกันตามจำนวนของ อบต.

(2) ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการภายในองค์กร

- องค์กรบริหารส่วนตำบลยังไม่มีระบบตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องบัญชี การ ตรวจสอบงบประมาณค่าใช้จ่ายอย่างโปร่งใส
- องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนมีการติดตามและ ประเมินการดำเนินงานกิจกรรมต่างของ อบต.

- องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวงควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้กับประชาชนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในภารกิจของ อบต. เพื่อให้ประชาชนเข้าใจบทบาทและทำหน้าที่ของตนเพื่อการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลของตนให้ดีขึ้น

- องค์กรบริหารส่วนตำบลควรคำนึงถึงกำหนดงานที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบ ถึงความสุจริต ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้

(3) ข้อเสนอแนะ ด้านประชาชนผู้รับบริการ

- อบต.หนองตาวง ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับการทำงานของ อบต. สร้างความเข้าใจ ติดตามข้อมูล ข่าวสารกับประชาชนอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง

- อบต.หนองตาวง ควรมีการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในภารกิจต่าง ๆ ของ อบต. เช่น เป็นกรรมการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานในภารกิจต่าง ๆ ของ อบต.

- อบต.หนองตาวง ควรมีการจัดทำป้ายหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับหน้าที่ของ อบต.ที่มีกับประชาชนเพราะบางที่มันจะไปซ้ำซ้อนกับงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

(4) ข้อเสนอแนะ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร

- องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวง ควรมีการส่งเสริมด้านสวัสดิการแก่ข้าราชการ พนักงานของ อบต.รวมทั้งลูกจ้างด้วยอย่างเท่าเทียมกันเพื่อเป็นการเพิ่มขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

- ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ต้องดูแลงบประมาณในการจัดการฝึกอบรมสัมมนา ตลอดจน ดูแลงบประมาณในการเพิ่มวัสดุอุปกรณ์เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้บริการประชาชน ได้สะดวก รวดเร็ว ทันความต้องการของประชาชน

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวง อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านการเงิน

องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวง อำเภอแม่บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ประชากรทั้งสิ้น 6,462 คน ฐานะทางการเงินของ อบต. แสดงถึงขีดความสามารถในการจัดเก็บรายได้ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุกปีงบประมาณ การใช้จ่ายทรัพย์สินที่มีอยู่อย่างประหยัดคุ้มค่า เป็นความจำเป็นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวงต้องกระทำ เพื่อให้การบริหารจัดการขององค์กร

บริหารส่วนตำบลและกิจกรรมหรือโครงการต่างๆที่กำหนดไว้ประสบความสำเร็จ การนำเครื่องมือ Balanced Scorecard มาช่วยใช้การวิเคราะห์ มีความสำคัญในการพัฒนาความสามารถของการจัดการเรื่องรายรับ-รายจ่าย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ชื่นและเป็นการพัฒนาที่ผู้ต้นทุนต่ำแต่ทำให้เกิดประสิทธิภาพสูง

เมื่อเทียบเคียงกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องแล้วพบว่า เป็นไปตามที่ศึกษา ยิ่งธงชัย (2542) ศึกษาการวัดผลการปฏิบัติงานด้วยเทคนิค Balanced Scorecard ศึกษากรณีศึกษากรณี: ธนาคารออมสินสาขากาฬสินธุ์ พบว่า จากการนำรายได้และค่าใช้จ่ายของสาขามาวิเคราะห์ พบว่า ในเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์สาขามี ค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้และสาขาสามารถทำให้รายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย ได้ในเดือนมีนาคม 2542

2.2 ด้านกระบวนการภายใน

การประเมินกระบวนการภายในขององค์กร อบต.หนองตาว อยู่ในเกณฑ์ดี แสดงถึงความมีคุณภาพของการปฏิบัติงาน ตรงตามวัตถุประสงค์ ถูกต้องตามกฎระเบียบของการปฏิบัติ จากการศึกษาวิจัยที่ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือแบบประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนตำบลหนองตาว ที่ปรับปรุง มาจากแบบตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติราชการของการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบมาตรฐานการทำงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศึกษาค้นคว้าจากเอกสารของสำนักงานองค์กรการบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย พบว่า ได้มีการกำหนดรูปแบบการบริหารงาน ด้านกระบวนการภายใน องค์กร ถูกต้องตามระเบียบตรวจสอบมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น การปฏิบัติตาม กฎเกณฑ์ ข้อกำหนดในการปฏิบัติงาน องค์กรการบริหารส่วนตำบลหนองตาว คือปฏิบัติ อย่างถูกต้อง ตรงตามกฎระเบียบของกระทรวงมหาดไทย มีการปฏิบัติงาน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ของ โครงการพัฒนาการ กำหนดแผน มีการระดมความคิดเห็น ของประชาชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน การปฏิบัติตามแผนมีการกำหนดแผนการ ดำเนินงานให้ทันกำหนดเวลา และมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับทราบ

การประเมินผลการปฏิบัติงาน องค์กรการบริหารส่วนตำบลหนองตาว มีการแต่งตั้ง กรรมการประเมินผลงาน โดยมีประชาชนร่วมเป็นกรรมการ มีการจัดประชุมกรรมการตรวจสอบ ประเมินผลงาน มีการดำเนินการประเมินและวิเคราะห์ผลการประเมิน พร้อมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบโดยทั่วกัน อันเป็นการสร้างและพัฒนาระบบประชาธิปไตยแก่ท้องถิ่น

เมื่อเทียบกับงานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องแล้ว พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดของสคริฟเวิน (Scriven, 1994 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2541: 162-164) ที่กล่าวไว้ว่า การประเมินผลนอกจากจะเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินแล้ว ยังช่วยพัฒนา สิ่งที่จะประเมิน หรือโครงการที่ประเมินให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ด้วย ดังนั้น ถ้าจะให้การประเมินผล มีความสมบูรณ์ และอยู่ในวิสัยที่ทำได้ นักประเมินผลก็ควรที่จะกำหนดเกณฑ์การประเมินผล เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินผลหรือโครงการที่ประเมินผล และทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก รวมทั้งเป็นนักพัฒนาโครงการที่จะประเมินผลไปในตัวด้วย การประเมินผลมีแนวคิดพื้นฐานมาจากระบบเสรีประชาธิปไตย ที่ว่าทุกสิ่งสามารถ ตรวจสอบและปรับปรุงได้เพื่อเป็นการสร้างสรรค์ และพัฒนา สังคมที่สอดคล้องกับหลัก ประชาธิปไตย ซึ่งในปัจจุบันการดำเนินการหรือบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ต้องมีความ รับผิดชอบ โปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบได้ โดยอาศัยการประเมินเป็นกลไกสำคัญ

ในปัจจุบันการประเมินผลเข้ามามีบทบาททุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตยเนื่องจากได้รับการยอมรับกันมากขึ้นว่าเป็นกลไกสำคัญในการที่จะพัฒนาสิ่งที่จะประเมินได้จึงอาจกล่าวได้ว่าไม่มีบุคคลหรือองค์การใดหลีกเลี่ยงการประเมินได้ทุกคนทุกแห่งต้องอยู่กลางแจ้งหรือในที่สว่างพร้อมให้ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบประเมินได้เสมอดังที่ทราบกันทั่วไป แม้แต่องค์การที่ทำหน้าที่ประเมินอื่นซึ่งเป็นองค์การอิสระหรือองค์การมหาชน เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ก็ต้องได้รับการประเมิน จากบุคคลหรือองค์การอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น การประเมินผลโดยคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร หรือคณะกรรมการของวุฒิสภา และรับการประเมินจากบริษัททริส (TRIS) เป็นต้น

2.3 ด้านประชาชนผู้รับบริการ

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถามผู้ศึกษาวิจัย พบว่า ภาพโดยรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวุฒิได้รับผลตอบรับจากประชาชน ด้านความพึงพอใจต่อบุคลากรและภาพรวมของ อบต. อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจในด้านสถานที่อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจในด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ความพึงพอใจในด้านการให้บริการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว พบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของจินดารัตน์ สุวรรณสุจริต (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในงานบริการของผู้รับบริการที่คลินิกพิเศษนอกเวลาราชการของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ซึ่งพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่องานบริการในด้านบุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับสูง

2.4 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร

การเรียนรู้และพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวุ ได้มีการพัฒนาเพิ่มทักษะความรู้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามแนวทางของ กรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวุ เป็นด้วยที่บุคลากรขององค์กรแสดงความประสงค์เพื่อเพิ่มวิทยฐานะของตน โดยการศึกษาเพิ่มเติมตลอดจนผู้บริหาร มีการจัดงบประมาณในการศึกษาดูงานและอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะการให้บริการแก่ประชาชนและจากผลการประเมินการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวุ ในเรื่องการดำเนินการตามแผนพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการฝึกอบรม การจัดทำมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม การสร้างองค์กรให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดจน การบริหารงาน บุคคลขององค์กร ก็ตรงตามวัตถุประสงค์ และแบบตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นตรงกับหลักการ สำคัญที่ว่า เป็นตำบลที่มีสาธารณูปโภคพอเพียง ประชาชนมีคุณภาพและคุณธรรม

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วพบว่า เป็นไปตามที่ สุไพรินทร์นันทะลัย (2547) บทคัดย่อ ศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุดรธานี จำกัด ด้วย ด้วยเทคนิคBalanced Scorecard พบว่า การบริหารจัดการด้านบุคลากรมีส่วนสำคัญที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน พนักงานสหกรณ์ทุกคนควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถจัดให้มีการพัฒนาตนเองโดยการศึกษาดูงาน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างพนักงานสหกรณ์ด้วยกัน มีการทำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ตลอดจนการรับข่าวสาร และสารสนเทศด้านธุรกิจสหกรณ์

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยผู้ศึกษาวิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาตาดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวุ อําเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์นี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 มุมมองด้านการเงิน

1) ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวุ ควรมีกาควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้สูงเกินไปกว่ารายรับหรือควรมีค่าใช้จ่ายอยู่ในตัวเลขที่น้อยกว่ารายรับเพื่อที่จะได้เก็บเงินสำรองไว้ใช้จ่าย ในช่วงเวลาที่ท้องถิ่นต้องการความช่วยเหลือฉุกเฉิน ซึ่งต้องขอความร่วมมือกับทุกฝ่ายช่วยกันควบคุมค่าใช้จ่ายและร่วมกันประหยัด

2) เงินอุดหนุนจากภาครัฐ ควรจัดสัดส่วนตามความจำเป็นของประชาชนในท้องถิ่นตามสภาพความเป็นจริงมากกว่าการจัดเงินอุดหนุนแบ่งแบบเท่า ๆ กันตามจำนวนของอบต.

3) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาควรมุ่งเน้นให้พนักงานเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่มีต้นทุนในการบริหารจัดการที่ต่ำ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีคุณค่า

3.1.2 มุมมองด้านกระบวนการภายในองค์การ

1) องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการปรับปรุงในเรื่องการจัดเก็บรายได้ให้ดีขึ้น เช่น ต้องมีการจัดทำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และทำแผนที่ภาษีไปใช้ประกอบการประเมินภาษีด้วยเพื่อที่จะได้มีเงินเพียงพอที่จะนำมาพัฒนาท้องถิ่น

2) องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีระบบตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องบัญชี การตรวจสอบงบประมาณค่าใช้จ่ายอย่างโปร่งใส โดยควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจสอบ ถึงความสุจริต ถูกต้อง โปร่งใส

3) องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนมีการติดตามและประเมินการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ของ อบต.

4) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้กับประชาชนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในภารกิจของ อบต. เพื่อให้ประชาชนเข้าใจบทบาทและทำหน้าที่ของตนเพื่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลของตนให้ดีขึ้น

5) การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลข่าวสาร การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในช่องทางอื่น นอกจากการปิดประกาศและประกาศทางหอกระจายข่าว

3.1.3 มุมมองด้านประชาชนผู้รับบริการ

1) อบต.หนองตาควรมุ่งเน้นให้เจ้าหน้าที่ให้ความสนใจในการให้บริการแก่ประชาชน ผู้มาติดต่องาน ได้แก่ ควรดำเนินการทำงานด้วยความรวดเร็ว สามารถแก้ปัญหาให้ประชาชนได้ทันต่อความเร่งด่วนของประชาชน มีการสร้างหรือหาเครื่องมือในการบริการประชาชนให้ทันสมัย เพื่อให้ประชาชนเกิดความพอใจกับบริการที่เจ้าหน้าที่มอบให้

2) อบต.หนองตาควรมีการจัดสถานที่ในส่วนที่มีการให้บริการประชาชนมีความมั่นคงของตัวอาคาร ไม่ปล่อยให้ตัวอาคารเก่าเกินไปหรือมีลักษณะที่ประชาชนกลัวในการเข้าไปใช้บริการ

3) อบต.หนองตาควรมีความสนใจต่อการนำประชาชนในพื้นที่อาศัยเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานหรือภารกิจต่างๆ ของ อบต. เช่น มีส่วนในการระดมความคิดเห็นในการ

กำหนดแผนการพัฒนาของ อบต. เป็นกรรมการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการในภาระกิจต่างๆ ของ อบต. เป็นต้น

4) อบต.หนองตาวง ควรมีการจัดทำป้ายหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับหน้าที่การทำงาน ของ อบต.ที่มีกับประชาชนให้ชัดเจนเพราะบางทีมันจะไปซ้ำซ้อนกับการทำงานของ กำนันและ ผู้ใหญ่บ้าน

5) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับการทำงานของ อบต.สร้างความเข้าใจในการดำเนินงาน อบต. ประชาชนสามารถติดตามข้อมูล ข่าวสารได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง

3.1.4 มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร

1) องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองตาวง ควรมีการส่งเสริมด้านสวัสดิการแก่ข้าราชการ พนักงานของ อบต. รวมทั้งลูกจ้างด้วยอย่างเท่าเทียมกันเพื่อเป็นการเพิ่มขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2) ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ต้องดูแลงบประมาณในการจัดการฝึกอบรม สัมมนา ตลอดจนดูแลงบประมาณในการเพิ่มวัสดุอุปกรณ์เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้บริการประชาชน ได้สะดวก รวดเร็ว ทันความต้องการของประชาชน

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานของ องค์กรบริหารส่วนตำบลที่นอกเหนือจาก Balanced Scorecard นำมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานว่ามีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้างและจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไรเพื่อที่จะได้ครอบคลุมปัญหาทุกด้านมากขึ้น

3.2.2 การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลนั้นควรมีทุกปี หรือกำหนดไว้ในแผนพัฒนาของแต่ละองค์กรบริหารส่วนตำบลนั้นๆ

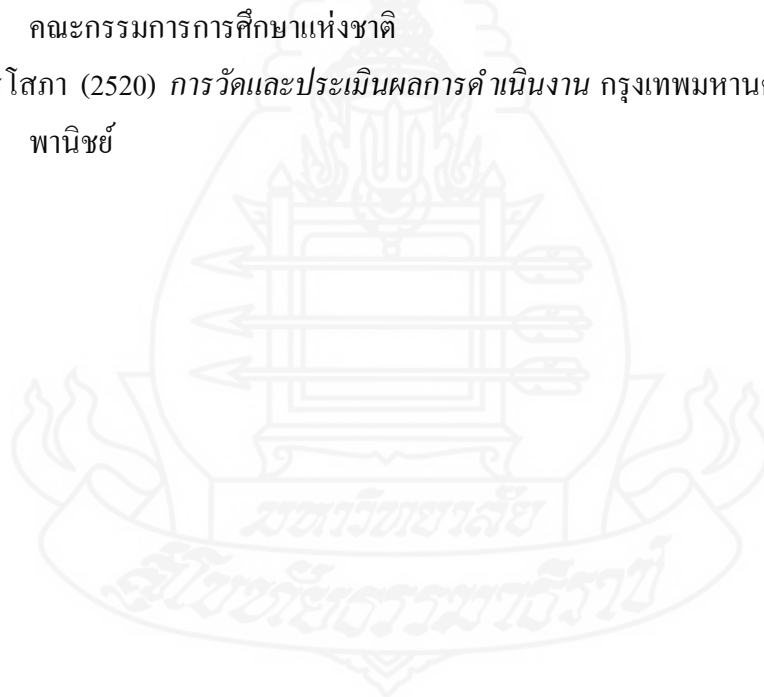
บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรณีการ์ ขาวดี (2552) “การประเมินผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลควนโดน จังหวัดสตูล
วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เกษมา ไตรรัตน์รัมย์ (2543) “การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร ด้วยเครื่องมือBalanced
Scorecard โดยการศึกษาจากธุรกิจอุตสาหกรรม” วิทยานิพนธ์ปริญญาการบริหาร
จัดการมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- โกวิท พวงงาม (2547) การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง กรุงเทพมหานคร วิทยุชน
- จรัส สุวรรณมาลา (2539) “สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ศักยภาพและทางเลือกผู้
อนาคต” รายงานการวิจัยคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) โครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ประหยัด หงษ์ทองคำ (2537) “เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการปกครองท้องถิ่นไทย
ภาควิชาการปกครองการพัฒนาทางการเมืองโดยกระบวนการปกครองส่วนท้องถิ่น”
เอกสารบัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิชชุดี ฟองศรี (2549) เทคนิควิธีการประเมินโครงการ กรุงเทพมหานคร พิมพ์งาน
- เขาวดี ราชชัยกุล วิเลศศรี (2546) การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548) “ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ 2*
หน่วยที่ 6 หน้า 43 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการ
จัดการ
- รัตนะ บัวสนธิ์ (2547) การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- วรรณดี แสงประทีปทอง (2548) “เครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ” ใน *ประมวลสาระชุด
วิชาวิทยานิพนธ์ 2* หน่วยที่ 8 หน้า 996-163 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สำนักบัณฑิตศึกษา (2547) *คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์พิมพ์พิมพ์ครั้งที่ 2* นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

- ศิริชัย กาญจนวาสี (2545) *ทฤษฎีการประเมิน* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุทิตย์ ฐักิจ (2551) “การประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาต้นกำแพง
วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุไพรินทร์ นันทะลัย (2547) “การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์อุดรธานี
จำกัด ด้วยเทคนิคBalanced Scorecard” วิทยานิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สุรชัย ประนมศรี (2552) “การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ
อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุวิมล ว่องวานิช (2541) *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน* กรุงเทพมหานคร สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- อนันต์ ศรีโสภะ (2520) *การวัดและประเมินผลการดำเนินงาน* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนา
พานิชย์

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

- 1) นายอภิชาติ เลอวงศ์รัตน์
ตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) นายพิเชษฐ์ กานตานนท์
ตำแหน่ง หัวหน้าส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 3) นายชนากร สุนเทียน
ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัย

สกลนคร

แบบสอบถามสำหรับการทำวิจัย**เรื่อง**

**“การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”**

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาการ
จัดการ แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ วิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผล
จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลทางวิชาการในการนำวิจัยเท่านั้น ไม่นำไปเผยแพร่ ณ ที่ใด
ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง และ
ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เพื่อจะได้ นำผลไปใช้ประโยชน์ดังกล่าว และขอรับรองว่าข้อมูลที่
ท่านตอบทั้งหมดจะถือเป็นความลับ และจะนำเสนอผลวิจัยในลักษณะภาพรวมเท่านั้น

ผู้ทำการศึกษาวิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวสุพิชญ์ชญา ผลชี รหัสนักศึกษา 2533006041

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำอธิบายในการตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คำตอบในเรื่องความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนตำบลหนองตาวุ เกี่ยวกับการบริหารงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวุ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบคำถาม
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่กำหนด

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 18-20 ปี () 21 - 30 ปี () 31 - 40 ปี

() 41 - 50 ปี () 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. อาชีพของท่านในปัจจุบัน

() รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ () พนักงานบริษัทเอกชน () รับจ้าง
() ค้าขาย () เกษตรกรรม () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ระยะเวลาที่ท่านอยู่อาศัยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาวุ

() 1-5 ปี () 6-10 ปี () 11-15 ปี

() 16-20 ปี () 21 ปีขึ้นไป

6. หมู่บ้านที่ท่านอาศัยอยู่

() หมู่ที่ 1 () หมู่ที่ 2 () หมู่ที่ 3 () หมู่ที่ 4
() หมู่ที่ 5 () หมู่ที่ 6 () หมู่ที่ 7 () หมู่ที่ 8
() หมู่ที่ 9 () หมู่ที่ 10 () หมู่ที่ 11 () หมู่ที่ 12 () หมู่ที่ 13

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตา
งู อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในกรอบแนวคิดด้านประชาชนผู้รับบริการ ซึ่งเป็นคำถาม
ในประเด็นความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของ
ท่านมากที่สุด ข้อละเครื่องหมายเดียว

ความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต.	ระดับความพึงพอใจ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	4	3	2	1
1. ความพึงพอใจต่อสถานที่				
1.1 ท่านมีความพึงพอใจในทำเลที่ตั้ง อบต.				
1.2 ความมั่นคงของอาคารสำนักงาน อบต.				
1.3 การจัดสถานที่ในการให้บริการมีความเหมาะสม				
1.4 ความสะอาดของห้องนี้ ห้องส้วมอยู่ในระดับใด				
1.5 สถานที่พักรอและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อ รองรับการบริการ มีความเหมาะสม				
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ อบต.				
2.1 ท่านมีความพึงพอใจต่อผลการระดมความคิด เห็นในการกำหนดแผนการพัฒนาของ อบต. ระดับใด				
2.2 ท่านคิดว่าการระดมความคิดเห็นจากชุมชน สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาเกิด ประโยชน์ต่อชุมชนระดับใด				
2.3 ท่านให้ความร่วมมือ เมื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์จาก อบต.				
2.4 อบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น				
2.5 ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อ จัดจ้างในนามตัวแทนชุมชน ในระดับใด				

ความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต.	ระดับความพึงพอใจ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	4	3	2	1
3. ความพึงพอใจต่อการให้บริการ				
3.1 การให้บริการแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ อบต.สามารถดำเนินการอย่างรวดเร็ว				
3.2 การดำเนินการของ อบต. ในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชน อยู่ในระดับใด				
3.3 การดำเนินการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของชุมชน อบต. สามารถดำเนินการทันต่อเหตุการณ์				
3.4 เครื่องมือ เครื่องใช้ในการให้บริการของ อบต. สามารถใช้ได้				
3.5 ความทันสมัยของเครื่องมือ เครื่องใช้ในการให้บริการของ อบต.				
4. ความพึงพอใจต่อบุคลากรและภาพรวมของ อบต.				
4.1 ความพร้อมของบุคลากรของอบต. ในกาปฏิบัติงาน				
4.2 บุคลากรของ อบต.ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพเรียบร้อย				
4.3 บุคลากรของ อบต.ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์				
4.4 บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน				
4.5 ท่านมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของ อบต. ในระดับใด				

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์

เลขที่แบบสัมภาษณ์

□□□

- 1 -

**แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการประเมินผลการดำเนินงาน
ของ อบต.หนองตาว อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
สำหรับสัมภาษณ์พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล**

เรียน เจ้าหน้าที่และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

- เอกสารที่ท่านได้รับนี้ เป็นเอกสารที่ผู้ศึกษาวิจัย เรื่อง“การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์” ได้จัดทำขึ้นเพื่อที่รวบรวมข้อมูล ใช้ในการประกอบการศึกษาวิจัย ในประเด็นของความคิดเห็นที่ท่านมีต่อปัญหาของการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ของหน่วยงานที่ท่านปฏิบัติงาน
- ข้อมูลทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของท่าน ขอท่านได้โปรดตอบคำถามที่ตรงตามความคิดเห็นของท่าน

ผู้ทำการศึกษาวิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวสุพิชญ์ชญา ผลชี รหัสนักศึกษา 2533006041

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

**แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการประเมินผลการดำเนินงาน
ของ อบต. หนองตาว อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์**

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวเป็นเช่นไร

(1) ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว

.....
.....
.....
.....

(2) ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านกระบวนการภายในองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว

.....
.....
.....
.....

(3) ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านประชาชนผู้รับบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว

.....
.....
.....
.....

(4) ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาว

.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ง
แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

**แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาอุ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์**

1. ด้านกระบวนการภายใน

1.1 การจัดทำงบประมาณและการพัสดุ

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
การประเมินผลการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณและการพัสดุ	1.มีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ☐ มีแผนและจัดซื้อจัดจ้างตามแผน ☐ มีแผนแต่ไม่ดำเนินการตามแผน ☐ มีแผนแต่จัดทำแผนไม่ถูกต้อง ☐ ไม่มีแผน	5 3 1 0	
	2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง (สอบราคา, ประกวดราคา) ☐ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ถูกระเบียบและครบทุกโครงการ ☐ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ถูกระเบียบแต่ไม่ครบทุกโครงการ ☐ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ไม่ถูกระเบียบฯ ☐ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ	5 3 1 0	

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
	3. มีการจัดตั้งศูนย์หรือช่องทางรับเรื่องเรียนการทุจริตของ อบต. ☐ มีการจัดตั้งศูนย์ฯ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และประชาสัมพันธ์ ☐ มีการจัดตั้งศูนย์ฯ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ☐ มีการจัดตั้งศูนย์ฯ ☐ ไม่มี	5 3 1 0	
	4. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี ☐ มีการแต่งตั้งและรายงานให้ผู้บริหารและส่ง สดง. ตามกำหนด ☐ มีการแต่งตั้งและรายงานให้ผู้บริหารและส่ง สดง. เกินกำหนด ☐ มีการแต่งตั้ง ☐ ไม่มีการแต่งตั้ง	5 3 1 0	
	5. มีการจัดทำทะเบียนคุมหลักประกันสัญญา ☐ มีทะเบียนคุมและตรงกับบัญชีแยกประเภท ☐ มีทะเบียนคุมแต่ไม่ครบทุกสัญญา ☐ มีทะเบียนคุมแต่ทำไม่ถูกต้องครบทุกสัญญา ☐ ไม่มีทะเบียนคุม	5 3 1 0	

1.2 ด้านจัดเก็บรายได้

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
1.การบริหารการจัดเก็บรายได้	6.การจัดส่งรายงานสถิติการคลังท้องถิ่นประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2553 ภายในระยะเวลาที่กำหนด ☐ ภายในระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันที่ 30 ก.ย. 53 ☐ ภายในระยะเวลา 60 วัน นับแต่วันที่ 30 ก.ย. 53 ☐ ภายในระยะเวลา 90 วัน นับแต่วันที่ 30 ก.ย. 53 ☐ ไม่ส่งหรือพ้นระยะเวลาดำหนด 90 วัน	5 3 1 0	
2. การพัฒนาระบบข้อมูล แผนที่ ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน	7.การจัดทำระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (ด้วยมือหรือIT) และการนำแผนที่ภาษีฯ ไปใช้ ประกอบการประเมินภาษี ☐ มีการจัดทำระบบแผนที่ภาษีฯ และได้นำมาใช้ ประกอบการประเมินภาษีฯ ☐ มีการจัดทำระบบแผนที่ภาษีฯ และได้ นำมาใช้ ประกอบการประเมินภาษีฯ บางส่วน ☐ อยู่ระหว่างจัดทำระบบแผนที่ภาษีฯ ☐ ยังไม่ได้จัดทำระบบแผนที่ภาษีฯ	5 3 1 0	
	8.มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินและแผนที่ภาษีให้เป็นปัจจุบันและถูกต้อง ☐ มีการปรับปรุงข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบัน ทั้งแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ☐ มีการปรับปรุงข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบัน ใดๆ อย่างหนึ่ง ☐ มีการปรับปรุงข้อมูลบ้างแต่ไม่เป็นปัจจุบัน ทั้งแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ☐ ไม่มีการปรับปรุงข้อมูล	5 3 1 0	

1.3 การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงาน

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
	9. อบต.จัดทำแผนการดำเนินงานแล้วเสร็จภายในกำหนด(ตามระเบียบ มท.ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา อบตพศ./2548)และเผยแพร่ให้ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นและประชาชนทราบ ☐ แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาและเผยแพร่ทุกกลุ่ม ☐ แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาแต่ไม่เผยแพร่หรือไม่เผยแพร่ทุกกลุ่ม ☐ แล้วเสร็จหลังกำหนดเวลาแต่เผยแพร่ทุกกลุ่ม ☐ แล้วเสร็จหลังกำหนดเวลาและไม่เผยแพร่หรือไม่เผยแพร่ไม่ทุกกลุ่ม	5 3 1 0	
	10. กระบวนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ☐ การจัดทำบัญชีรับเรื่องราวร้องทุกข์ ☐ การมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเร่งรัดดำเนินการ ☐ การดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือแจ้งผลความคืบหน้าให้ประชาชนทราบ ภายใน 15 วัน ☐ รายงานผลการแก้ไขปัญหาให้ผู้บังคับบัญชาประชาชนหรือผู้ร้องทุกข์ทราบ เกณฑ์การให้คะแนน : ☐ มีการดำเนินการครบ 4 ข้อ ☐ มีการดำเนินการ 3 ข้อ ☐ มีการดำเนินการ 1-2 ข้อ ☐ ไม่มีการดำเนินการใดๆ	5 3 1 0	

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
	11. อบต. ดำเนินการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ☐ กระจายอำนาจการตัดสินใจ ☐ จัดตั้งหรือสนับสนุนศูนย์บริการร่วม ☐ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคม ☐ อื่นๆระบุ เกณฑ์การให้คะแนน : <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการดำเนินการตั้งแต่ 3 ข้อขึ้นไป ☐ ดำเนินการรวม 3 ข้อ ☐ ดำเนินการรวม 1 ข้อ ☐ ไม่มีมีการดำเนินการใดๆ 	5 3 1 0	
	12. อบต. มอบอำนาจในการตัดสินใจอย่างไร <ul style="list-style-type: none"> ☐ การมอบอำนาจจัดทำเป็นหนังสือคำสั่งระบุชื่อผู้รับมอบอำนาจชัดเจนและแจ้งเวียนให้ข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นรวมทั้งประชาชน ☐ การมอบอำนาจจัดทำเป็นหนังสือคำสั่งระบุชื่อผู้รับมอบอำนาจชัดเจนและแจ้งเวียนให้ข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่นทราบ ☐ การมอบอำนาจจัดทำเป็นหนังสือคำสั่งระบุชื่อผู้รับมอบอำนาจไว้อย่างชัดเจน ☐ ไม่มีมีการมอบอำนาจ 	5 3 2 1	

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
	<p>13. อบต. มีการจัดทำแผนภูมิขั้น ตอนและระยะเวลาการดำเนินการ รวมทั้งรายละเอียดอื่นๆ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ</p> <p>☐ มีการจัดทำแผนภูมิขั้น ตอนและกำหนดระยะเวลาและประกาศ ณ จุดบริการทุกชุดที่ประชาชนมองเห็นชัดเจนรวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยวิธีอื่นๆ</p> <p>☐ มีการจัดทำแผนภูมิขั้น ตอนและกำหนดระยะเวลาและประกาศ ณ.จุดบริการที่ประชาชนมองเห็นชัดเจน</p> <p>☐ มีการจัดทำแผนภูมิขั้น ตอนและกำหนดระยะเวลา</p> <p>☐ ไม่มีการจัดทำแผนภูมิขั้น ตอนและกำหนดระยะเวลา</p>	<p>5</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>0</p>	
	<p>14. การกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการสาธารณะของแต่ละงานและประกาศให้ประชาชนทราบ ตามแนวทางที่มท. กำหนด</p> <p>☐ มีการกำหนดระยะเวลา และประกาศให้ประชาชนทราบครบทุกกระบวนการรวมทั้งเพิ่มกระบวนการบริการอื่นๆ</p> <p>☐ มีการกำหนดระยะเวลา ครบทุกกระบวนการและไม่ประกาศให้ประชาชนทราบ</p> <p>☐ มีการกำหนดระยะเวลา ของงานบริการ ไม่ครบทุกกระบวนการ และประกาศให้ประชาชนทราบ</p> <p>☐ มีการกำหนดระยะเวลา ของงานบริการ ไม่ครบทุกกระบวนการ และไม่ประกาศให้ประชาชนทราบ</p>	<p>5</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>0</p>	

1.4 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
1. ตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้อง	<p>15. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ อบต. ดังนี้</p> <p>1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยมีบุคคลภายนอกร่วมเป็นกรรมการ</p> <p>2) จัดประชุมคณะกรรมการ</p> <p>3) ดำเนินการประเมินผล</p> <p>4) วิเคราะห์ผลการประเมินและสรุปเสนอผู้บริหาร</p> <p>เกณฑ์การให้คะแนน</p> <p>☐ ดำเนินการตั้งแต่ 1-4</p> <p>☐ ดำเนินการตั้งแต่ 1-3</p> <p>☐ ดำเนินการตั้งแต่ 1-2</p> <p>☐ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ</p>	<p>5</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>0</p>	
	<p>16. อบต. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับ</p> <p>☐ ผลสัมฤทธิ์ ของภารกิจ</p> <p>☐ คุณภาพของการบริการ</p> <p>☐ ความคุ้มค่าของภารกิจ</p> <p>☐ ความพึงพอใจของประชาชน</p> <p>เกณฑ์การให้คะแนน</p> <p>☐ ดำเนินการครบทั้ง 4 ด้าน</p> <p>☐ ดำเนินการ 3 ด้าน</p> <p>☐ ดำเนินการ 1-2 ด้าน</p> <p>☐ ไม่มีการดำเนินการ</p>	<p>5</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>0</p>	
2. แผนการพัฒนาบุคลากรให้ตรวจเอกสารว่ามีแผนพัฒนาบุคลากรเป็นลายลักษณ์อักษรและคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเอกสารรายงานการประชุม	<p>17. อบต. มีการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะของ อบต. ดังนี้</p> <p>1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยมีบุคคลภายนอกร่วมเป็นกรรมการ</p> <p>2) มีการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน</p> <p>3) วิเคราะห์ผลการประเมินและสรุปเสนอผู้บริหาร</p> <p>เกณฑ์การให้คะแนน:</p> <p>☐ มีการ ดำเนินการตั้งแต่ 1-3</p> <p>☐ มีการดำเนินการตั้งแต่ 1-2</p> <p>☐ มีการดำเนินการตามข้อ 1</p> <p>☐ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ</p>	<p>5</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>0</p>	

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
<p>4. การดำเนินกิจกรรมด้านมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ให้ตรวจสอบเอกสารการจัดทำโครงการ และผลการดำเนินการตามโครงการ ตลอดจนเอกสารหลักฐานที่บันทึกเสนอผู้บริหารท้องถิ่น</p>	<p>22. การดำเนินกิจกรรมด้านมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>☐ มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม และติดตามประเมินผล โดยมีการสรุปผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข มาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมและ ข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ ตลอดจน มีการนำผลการสรุปนั้นไป ดำเนินการจัดทำมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมชิ้นใหม่</p> <p>☐ มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมและติดตามประเมินผล โดยมีการสรุปผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข มาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมและ ข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารท้องถิ่น ทราบ</p> <p>☐ มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างมาตรฐานคุณธรรม ไม่มีการประเมินผล หรือสรุปผล ให้ผู้บริหาร ทราบ</p> <p>☐ ไม่มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ข้าราชการและลูกจ้าง/ พนักงานจ้าง</p>	<p>5</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>0</p>	

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
<p>5. การสร้างส่วนราชการเป็นองค์กรเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเอกสารสื่อประชาสัมพันธ์ และบันทึกแจ้งเวียนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การศึกษาในระบบหมายถึง การศึกษาในสถานศึกษา เช่น การศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี/โท - การศึกษานอกระบบหมายถึง การศึกษานอกสถานการศึกษา (เทียบเคียงการศึกษานอกโรงเรียน) 	<p>23. การสร้างองค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มีการสรุปผลการบริหารงานและความเคลื่อนไหว ด้านเศรษฐกิจ สังคม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการและพนักงานจ้างในองค์กรได้ทราบ ☐ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบ/นอกระบบโดยให้ข้าราชการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ต ☐ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภายในองค์กรเช่น การจัดประชุมสัมมนา เสี่ยงตามสาย สื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ☐ มีการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับองค์ความรู้ที่สำคัญที่สำหรับบริหารงานของท้องถิ่น ☐ มีการศึกษาวิจัยระบบการบริหารงานขององค์กรเพื่อรับทราบปัญหาหรือเพื่อการพัฒนาการบริหารงาน มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์กร โดยการจัดเวทีประชาคม การรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการและพนักงานจ้าง <p>เกณฑ์การให้คะแนน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ มี 5 กิจกรรมขึ้นไป ☐ มี 3-4 กิจกรรม ☐ มี 1-2 กิจกรรม ☐ ไม่มีการจัดทำกิจกรรมใดๆ 	<p>5</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>0</p>	

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
<p>6. การจัดทำกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล</p> <p>- ให้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานของกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลว่ามีรายการหรือกิจกรรมตามที่กำหนดหรือไม่ประการใด</p>	<p>24. การจัดทำกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล</p> <p>☐ มีการระบุความต้องการ/ความคาดหวังระยะสั้น ระยะยาวของการบริหารข้าราชการ และประชาชนที่มีต่อองค์กร</p> <p>☐ มีการวิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อนขององค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์การบริหารงานบุคคล</p> <p>☐ มีการจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลระบุเป้าหมายและระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย</p> <p>☐ มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคล</p> <p>☐ มีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน</p> <p>☐ มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลเกณฑ์การให้คะแนน</p> <p>☐ มี 5 กิจกรรมขึ้นไป</p> <p>☐ มี 3-4 กิจกรรม</p> <p>☐ มี 1-2 กิจกรรม</p> <p>☐ ไม่มีการจัดทำกิจกรรมใดๆ</p>	<p>5</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>0</p>	

หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
7. การสื่อสารด้านการบริหารงานบุคคล	25. การสื่อสารด้านการบริหารงานบุคคล <ul style="list-style-type: none"> ☐ เสนอหนังสือสั่งการเรื่องการบริหารงานบุคคลภายใน 5 วันทำการ ☐ จัดเก็บหนังสือสั่งการไว้เป็นหมวดหมู่ ☐ แจกเวียนหนังสือสั่งการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้แก่ข้าราชการทุกสำนัก/กอง ☐ มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ☐ มีช่องทางหรือจัดประชุมเกี่ยวกับกิจกรรมด้านการบริหารงานบุคคลให้แก่ข้าราชการลูกจ้างเสนอข้อคิดเห็น ☐ สำนักงานปลัดจัดทำสรุปผลการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลให้ผู้บริหารทราบ เกณฑ์การให้คะแนน <ul style="list-style-type: none"> ☐ มี 5 กิจกรรมขึ้นไป ☐ มี 3-4 กิจกรรม ☐ มี 1-2 กิจกรรม ☐ ไม่มีการจัดทำกิจกรรมใดๆ 	5 3 1 0	

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวสุพิชญ์ชญา ผลชี
วัน เดือน ปีเกิด	15 มิถุนายน 2521
สถานที่เกิด	อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิตการอาหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ.2542
สถานที่ทำงาน	ประกอบธุรกิจส่วนตัว

